The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA

WEDNESDAY, MAY 29, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

43. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 29. MAIJĀ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE. 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Prāvests A. Birznieks

DIEVA PIEŠĶIRTS GARS

Jo visi, ko vada Dieva gars, ir Dieva bērni. Jo jūs neesat saņēmuši verdzības garu, lai atkal kristu bailēs, bet jūs esat saņēmuši dievbērnības garu, kas mums liek saukt: Abba — Tēvs! Šis pats gars apliecina mūsu garam, ka esam Dieva bērni.

Rom. 8, 1416.

Minētie Sv. Rakstu vārdi mums liek domāt par garu, īpaši par to garu, ko Dievs piešķiris savai draudzei Vasarsvētkos. Kāda loma pieder garam cilvēka dzīvē, cik liels ir gara spēks, kāda gara mums vajadzētu, vai ir iespējama gara maiņa cilvēku sirdīs un dzīvē? Tie ir arvienu bijuši lielie un svarīgie jautājumi, kas top atkal aktuāli īpaši mūsu laikos, kuros, šķiet, gara loma dažkārt lielā mērā vai pavisam neievērota, kur launais gars, šķiet, tā pārņēmis cilvēkus, ka varētu neticēt, vai maz iespējama cita, jauna gara atdzīvošanās un līdz ar to visas dzīves atjaunošanās.

Ap. Pāvils runā par garu kā vadītāju. Arvien tā ir bijis, ka cilvēku vada viņa gars, šis gars noteic viņa dzīves virzienu un panākumus. Sava loma, protams, še pieder arī apstākļiem, bet arī pakļaušanās apstākļiem vai nepakļaušanās, dzīves veids un iespējas ir atkarīgas arī no cilvēka paša gara. Kāds gars cilvēku vada un cik liels ir viņa gara spēks, tāda būs viņa dzīve un panākumi. Kāds gars cilvēkā mājo, no tā atkarājas viņa prieks un bēdas, viņa spēks un nespēks, viņa drosme vai nedrošība un bailes. Pie tam gars var arī mainīties. Viņš var kļūt labāks, bet arī ļaunāks. No gara maiņas cilvēkos tad arvienu ir lielā mērā atkarīga maiņa un pārgrozības cilvēka dzīvē. Līdz ar cita gara ieplūšanu cilvēka sirdī, prātā un gribā, cilvēks ceļ citādu dzīves iekārtu, viņu spārno citādi ideāli un citāds spēks, kas liek šiem ideāliem piepildīties.

Kristīgā draudze, kas tapa Vasarsvētkos, bija cilvēku kopība, kuru bija radījis īpašs gars. Šis īpašais gars arī vada katru kristīgu cilvēku. Šis gars tad arī neizbēgami laužas iekšā dzīvē, ko kristieši dzīvo. Tas ir gars, kas izdzēš sev nevēlamo, svešo un pretestīgo garu un pakļauj sev cilvēku ar visām viņa domām, jūtām un gribu. Pie tam kristietis un kristīgā draudze zina, ka tas nav cilvēka paša gars un cilvēka iedots vai iegūts gars. Tas ir Dieva piešķirts gars, ko ticībā saņemam.

Kas ir šis Vasarsvētku gars, kas mīt draudzē un ir viņas spēks un dzīvība? Minētās Romiešu vēstules 15. pantā sacīts, ka tas nav verdzības gars. Kur ir verdzības gars, tur ir bailes. Vergam arvienu bailes no kunga, no kura viņš atkarīgs. Vergam ir viena doma — paklausīt savam kungam, lai to neapkaitinātu. Viņam nav patstāvības un pašnoteikšanās, viņam nav tieksmes pēc brīvības, viņš labi un droši jūtas tikai sava kunga patvērumā, gādībā un paklausībā. Dievs mums nav piešķiris verdzības garu, jo pāri visām varām un spēkiem ir augstāks spēks un vara. Līdz ar to varam kļūt brīvi, droši un patstāvīgi. Tādēļ Dievs mums devis citu, jaunu garu.

Verdzības garam pretējs ir valdonības gars. Kur šis gars, tur arvien cenšas sevi pacelt pāri citiem un valdīt par tiem. Valdonības gars pa laikam nerēķinās ar cilvēka jūtām un domām, jo viņš lieto varu, kas aspiež un prasa paklausīšanos. Kur valdonībai dota liela vara un to vada netaisna, ļauna griba, tur tā nodara neizsakāmu postu cilvēkiem, veselām tautām. Valdonības gars ikvienai sabiedrībai, arī mazākajai, uzliek nastu, ko cenšas novērst cilvēki, kuŗi grib un spēj būt brīvi un patstāvīgi. Dievs mums nav devis šādu valdonības garu, tāpat kā nav devis verdzības garu. Dievs mums piešķir patstāvību un pašnoteikšanos, bet mūs pakļauj savai gribai, kas ir augstāka par mūsu. Kad pakļaujamies Dievam, tad zūd valdonības gars, jo zinām, ka mūsu varai ir savas robežas, tai ir savs cilvēka nespēks un maldi klāt, tai jāpakļaujas Dieva varai un jākļūst atbildīgai Dievam. Tas nav verdzības baiļu gars, bet arī ne pārdrošais un neierobežotais cilvēku valdonības gars. Dieva gars nav ne valdonības, ne verdzības, bet Dieva bērnu gars, kas uzrunā Dievu vārdā: Tēvs!

Tas ir cits jauns gars. To nepazīst tautas, ko biedē un moka viņu dievi. Tas nav gars, kur Dieva svētums un dusmas top sajustas kā „rijoša uguns". Še Dievs ir svēts Dievs, bet Dievs, ko drīkstam uzrunāt vārdā „Tēvs". Jo Jēzus mums atklājis Dievu pilnībā, devis iespēju Viņam tuvoties kā Tēvam, kas arī pazudušo dēlu neatstumj. Jēzus ciešanas un krusta nāve ir ķīla, ka Dievs pasauli mīlējis un ka nevienam nebūs pazust, kas tiš (Jāņa ev. 3,16). Dieva tuvumā varam justies kā bērni, kas saņem viņa patvērumu un sargāšanu un kas arī Tēvam uzticas pāri visam un kā bērni izlūdzas Tēva svētību.

Šis dievbērna gars ir saņemams cilvēkam tikai sakarā ar Dievu Tēvu. Kur šī sakara vairs nav, vai arī nekad nav bijis, tur arī nav šī gara, tur viņu nepazīst. Un kur to nepazīst, tur ierodas verdzības un valdonības gars. Vai nav jāgriežas atpakaļ pie Dieva, kas Jēzū Kristū piešķiris žēlastību cilvēkam kļūt par Viņa bērnu? Vai nav diezgan verdzības pasaulē un verdzības gara? Vai neesam par daudz atkarīgi no apstākļiem, varām? Un vai tādēļ neesam nedrošībā un baiļēs, no kuŗām nespējam atbrīvoties? Vai reiz mēs neatbrīvosimies arī no ļaunā valdonības gara, kas nebīstas Dieva un moka, posta cilvēku dzīvi, fizisko un garīgo? Tikai jauns gars var nest jaunus, labākus laikus un labāku dzīvi. Miers, drošība un kalpošana mīt tur, kur ir dievbērnības gars. Tādēļ jaunu garu, to garu, ko Dievs piešķir un ko no Viņa izlūdzamies:

Kaut Tavas liesmas pār mums nāktu,
Tu dārgais Vasarsvētku vies's,
Un visas tautas atzīt sāktu,
Ka Tēvs Tu esi, Kungs un Dievs.
Tu dzīvīb's avots neizsmeļams,
Tu liesmu jūra varenā,
Tu Gars no Dieva, augstu ceļams,
Nāc mājot dvēseles dziļumā!

Dz. gr. 201, 1.5.

DAUGAVAS VANAGU FONDA VALDES SĒDE

Svētdien, 19. maijā, savas darba sēdes ievadījumā Daugavas Vanagu Fonda valde ar piecelšanos un klusuma brīdi godināja mūžīgā mierā 29. aprīlī aizgājušā Latvijas nacionālās valdības ārkārtējo pilnvaru nesēja, sūtņa un DVF goda priekšsēža Kārļa Zariņa piemiņu. Sēde notika DV namā Londonā, to vadīja valdes priekšsēdis L. Rumba.

Pamatojoties uz nodaļu iesniegumiem, valde par organizācijas Anglijas saimes kandidātu DV priekšnieka vēlēšanām, kas notiks šā gada otrā pusē, nolēma uzstādīt plkv. Vili Janumu, kas šos pienākumus veic kopš DV dibināšanas.

Centrālās valdes sēdē 8. un 9. jūnijā Gēteborgā, Zviedrijā, DVF pārstāvēs CV priekšsēža 1. vietnieks L. Rumba un CV kultūras nozares vadītājs F. Kursietis. Valde pārrunāja ar sēdi saistītos jautājumus un darba kārtību.

Valde izlēma aprūpes jautājumos astoņus iesniegumus. Pieņēma zināšanai Londonas nodaļas vanadžu kopas ziņojumu par veciem un slimiem tautiešiem Lieldienās izsniegtiem sainīšiem. Ziedojumus var iemaksāt personīgi vai pa pastu arī DVF darbvedim: 72, Queensborough Terrace, London, W. 2. Ziedojumu lieta tiks intensivizēta laikā ap 14. jūniju. Valde lūdz atsaukties tautiešus ar savu ārtavu, lai būtu iespējams sniegt atbalstu tiem mūsu grūtdieņiem, kuŗiem brīvajā pasaulē nav tuvu cilvēku.

Ārējās informācijas daļa veic priekšdarbus lasītāju vēstuļu publicēšanas izvēršanai vietējos britu laikrakstos — arī laikā ap Aizvesto piemiņas dienu jūnija mēnesī.

Reizē tiks izplatīts Centrālās valdes informācijas nozares izdotā biļetena angļu valodā DV Report jaunākais numurs. Vēl būs citi papildus materiāli, un jāatgādina, ka nodaļām arvien pieejamas DVF piederošās skaņu filmas My Latvia un Latvia's past, present and future. Pēdējās pieprasāmas darbvedim.

Tradicionālais DVF Jāņu sarīkojums Latviešu mājā Almelijā notiks sestdien, 22. jūnijā. Programma sāksies ar svinīgu Latvijas karoga pacelšanu. Priekšnesumus sniegs Korbijas nodaļas tautas deju kopa Pērkoņītis, būs arī aplīgošanās. Paredzams, ka atspirdzinājumu galdu izkārtos Stoke-on-Trentas nodaļas vanadzes savas vadītājas Z. Sotnieces pārziņā. Tiek veikti priekšdarbi, lai šoreiz tur bufeti turētu DVF Londonas klubs. Valdes locekļi — Jānis Miezītis būs Jāņu tēvs un Marija Ķeņģe — Jāņu māte.

Loterijas vajadzībām valde lūdz nodaļas no savas puses ziedot mantas vai naudu, kas pieņemtas M. Ķeņģei (Nieuport House, Almeley, Herefordshire) līdz 18. jūnijam.

Kultūrāli sabiedriskās daļas vadītājs ziņoja, ka DVF grāmatnīcā Londonā tuvākā laikā būs dabūjama pirkt Alfrēda Bērziņa grāmata angļu valodā The Unpunished Crime, kuŗā bijušais sabiedrisko lietu ministrs raksta par Padomju Savienības izdarīto varmācīgo Latvijas neatkarības iznīcināšanu. Tāpat grāmatnīcā iegādei katrā vērtībā pieejamas grāmatu zīmes.

Saimniecības daļas vadītājs G. Rituņš ziņoja par piedalīšanos DVF Londonas kluba komitejas sēdē 18. maijā. No kluba sekretāra amata atteicies J. Lusārs, viņa vietā amatā stājies R. Krūmiņš. Pēc 6 nedēļām paredzēta kluba biedru pilnsapulce.

Jaunatnes daļas vadītājs J. Miezītis informēja par savu piedalīšanos ELJAs Anglijas nodaļas kongresā Lieldienu laikā Korbijā. Daļas vadītājs ar referentu I. Kažociņu 18. maijā piedalījušies arī ELJAs Anglijas nodaļas valdes sēdē Londonā. Pēdējā principā nolemts atvasarā Vidusanglijā rīkot jaunatnes darba sanāksmi, ko kopīgi izkārtotu ELJAs Anglijas nodaļa ar DVF jaunatnes daļu. Šādas sanāksmes programmas un nodarbību izkārtošanā meklēs jaunu pieeju, lai sanāksmes dalībnieki nebūtu tikai pasīvi lekciju klausītāji, bet aktīvi līdzdalībnieki darba un diskusiju grupās.

Valde pieņēma zināšanai, ka organizācijas oficioza DV Mēnešraksta izplatīšana pieaugusi Anglijā. Žurnāls Anglijā izplatīts turpat tūkstoš eksemplāros.

Valdes pr-dis L. Rumba Otros Vasarsvētkos, 3. jūnijā, piedalīsies Bradfordas nodaļas nama jaunbūvētās zāles atklāšanā. Septembrī Bradfordas nodaļas izkārtojumā tur risināsies arī šī gada DV dienas.

IE ID

Toronto Latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas 7. izlaiduma absolventi ar skolas direktoru prof. V. Burkevicu un skolotājiem izlaiduma aktā š. g. 25. maijā Ģimnaziju šogad absolvēja: Indra Ancāne, Benita Atteka, Mārīte Beikmane, Vilnis Epners, Voldemārs Innus Līga Grinberga, Taida Ibe.ga, Ilze Medne, Tālis Ozoliņš, Erika Simanovska, Viesturs Treiguts, Maija Velme, Laima Zichmane un Maija Miķelsone. Foto Jānītis

Ben Bella draud ar karu Afrikā

Neatkarīgo Afrikas valstu galvas prasa brīvību Dienvidafrikai un Angolai. Alžīriešu brīvprātīgie gatavi maršēt uz portugāļu kolonijām.

Līdz šim visiespaidīgākā Afrikas valstu valdību konferencē Etiopijas galvaspilsētā Adisabebā Alžīrijas ministru prezidents Ben Bella burtiski pieteica karu Dienvidafrikai un Portugālei. Kā vienas, tā otras valsts koloniālpolitika pašreizējā Afrikas atmodas laikmetā vairs neatbilst reālitātei.

Afrikas valstu valdīru galvu konferencē pārstāvēta trīsdesmit viena nācija. Jau konferences sākumā atklājās interesanta parādība — Gānas prezidents Nkruma zaudējis daudz agrāko piekritēju, sekotāju un atbalstītāju, kas tagad pulcējas ap Alžīrijas ministru prezidentu Ben Bellu. Pēdējā runa, kurā viņš uzsvēra militāras akcijas nepieciešamību pret Dienvidafriku un Portugali, tika saņemta skaļām ovācijām.

Debates Dienvidafrikas un Portugāles koloniju Angolas un Mozambīkas jautājumos sākās pavisam mierīgā garā. Gvinejas prezidents Tore proponēja pieņemt rezolūciju ultimātam atbrīvot Dienvidafriku un Angolu un Mozambīku zināmā — bet neminētā — laika periodā. Līdz runātāja vietu ņēma Alžīrijas ministru prezidents, augšminētais jautājums ar to likās izbeigts. Bet Ben Bella bija citās domās. Tanganīkas prezidenta atbalstīts, Ben Bella prasīja nekavējošu militāru darbību pret Dienvidafriku un portugāļu kolonijām Angolu un Mozambīku. Alžīrijas ministru prezidents uzsvēra, ka viņam esot 10.000 vīru gatavi cīņai pret apspiedējiem Dienvidafrikā un portugāļu kolonijās. Ben Bella prasīja arī nekavējošu konferences lēmumu sniegt aktīvu palīdzību brīvības cīnītājiem Dienvidafrikā, Angolā un Mozambīkā.

No Afrikas nacionālisma viedokļa raugoties Ben Bellas runu var uzskatīt par cēlu žestu — ar ko viņš melnā kontinentā iegīs daudz jaunu draugu. No praktiskā viedokļa, pat tad, ja viņa priekšlikumi saņem vispārēju atbalstu, par to vērtību ļoti jāšaubās. Ben Bellas atbrīvošanas kara plāniem ceļā stāv tādas lietas kā ģeografija. Lai sasniegtu Dienvidafriku, Ben Bellam jāšķērso viss Afrikas kontinents. Jāšķērso Saharas tuksnesis vai tas vismaz jāapiet, jau tā garo distanci padarot vēl garāku. Jau no Afrikas valstu rīcībā nav nekas tamlīdzīgs nepieciešamai flotei, lai varētu sapņot par operācijām no jūras. Bez tam, vienotas brīvo Afrikas valstu agresijas gadījumā var sagaidīt vienotu Dienvidafrikas un Portugāles aizsardzību. Dienvidafrikai ir robeža kā ar Angolu ziemeļrietumos, tā ar Mozambīku ziemeļaustrumos. Bez tam, Portugale no savām kolonijām neatrodas neko tālāk par Alžīriju. Tātad, guvusšās Afrikas valstis saprot vienotības nepieciešamību un pielīks visas pūles šādas vienotības sasniegšanai.

Par ļoti svarīgu jāuzskata konferences lēmums dibināt Afrikas vienotības organizāciju, kas, ja militārā laukā, darbosies līdzīgi Rietumu un Austrumu blokiem.

Organizācijas charta ietvers visu Afrikas kontinentu, Madagaskaru un apkārtējās mazākās salīnas. Pašreiz tur reprezentēta trīsdesmit viena valsts. Šo valstu valdību galvas pulcēsies vienreiz gadā, bet ārlietu ministri divas reizes. Organizācijai būs savs ģenerālsekretariāts ar ģenerālsekretāru un vairākiem palīgiem.

Valstis savstarpēji apsolās neiaukties viena otras iekšējās darīšanās, nerīkot politiskus atentātus savu mērķu sasniegšanai kā arī subversīvu darbību.

Viens no jaunās organizācijas mērķiem ir pilnīga kolonializma iznīcināšana Afrikā, — politisks un saimniecisks boikots pret Dienvidafriku un Portugāli — sadarbošanās aizsardzības ,drošības, politiskos, diplomātiskos, izglītības, kultūras un techniskos jautājumos. Interesants arī punkts, ka jaunās organizācijas valstis apsolās neiestāties nevienā no pastāvošiem militāriem un politiskiem blokiem. Jāgaida, kādu iespaidu tas atstās uz Nassera arabu imperijas plāniem. Aculiecinieki stāsta, ka konferences laikā izdevies likvidēt agrāk pastāvošās domstarpības starp diviem galveniem afrikāņu blokiem — tā sauktām Kasablankas un Monrovias grupām. Pie pirmās pieder Gāna, Gvineja, Mali, Apvienotā Arabu Republika un Maroka. Pie otras — Nigērija. Liberija, Siera Leone un gandrīz visas franciski runājošās Afrikas valstis.

RIETUMI MĒĢINA ATSĀKT ATOMSARUNAS

AMERIKĀŅI ATLIEK ATOMIEROCU MĒĢINĀJUMUS NEVADAS TUKSNESĪ.

Kamēr Chruščevs un Kastro, pēc pēdējā mēnesi ilgās oficiālās vizītes noslēguma atpūšas krievzemes dienvidos, Rietumvalstu valdību galvas mēģina atdzīvināt sarunas atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai.

Prezidents Kenedijs un ministru prezidents Mekmillens nolēmuši sūtīt Chruščevam vēstules, lai noskaidrotu, vai pastāv kādas cerības mēģinājumu pārtraukšanas līgumam, vai ne. Kā amerikāņi, tā angļi grib panākt Ženēvas konferences atdzīvināšanu. Francija, pasaules ceturtā atomvalsts, līdz šim sarunās nav piedalījusies un, cik zināms, to nedomā darīt arī nākotnē.

Pagājušās nedēļas preses konferencē prezidents Kenedijs uzsvēra, ka pašreizējo notikumu gaita pasaulē liecina, ka veiksmīgas atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai un pārraudzībai jāpanāk ne vēlāk kā nākamo trīs mēnešu laikā. Pretēja gadījumā, domā prezidents, cerības par šādu vienošanos jāuzskata par gandrīz zudušām.

Sav. Valstis un Anglija par krītiskiem mēnešiem uzskata maiju, jūniju un jūliju. Ja šai trīs mēnešu periodā vienošanos panākt neizdodas, tad lieta jāuzskata par zaudētu. Augusts jau būtu par vēlu — septembrī parasti atmosfairiskie apstākļi ir labvēlīgi padomju atomieroču mēģinājumu sezonas atklāšanai. Vašingtona ir pārliecināta, ka, ja līdz jūlija beigām nekāds progress nav panākts, krievi sāks atkal spridzināt.

Jaunā Rietumu iniciātīva mēģinājumu pārtraukšanas virzienā sākās šī gada 24. aprīlī, kad prezidents Kenedijs un ministru prezidents Mekmillens aicināja Chruščevu pārtraukt līdzšinējo kavēšanos un vienoties par atomsprādzienu pārtraukšanu. Pēc divām nedēļām, šī gada 8. maijā Sav. Valstu atomenerģijas komisija paziņoja, ka maija beigās paredzēts izmēģināt trīs kilotonnu apmērā atombumbas Nevadas tuksnesī. Un četras dienas pēc šī paziņojuma Sav. Valstu un Anglijas valdību galvas saņēma vēl līdz šim nepublicētas Chruščeva vēstules. Atomenerģijas komisija gan apgalvo, ka vēstulēm ar to neesot nekāda sakara, bet maija beigās paredzētie mēģinājumi notiks.

LATVIJA

43. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 29. MAIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Vēders un gars

Piecpadsmit gadu pēc Dienvidslavijas komūnistu pamatīgās sanīšanās ar Kremli jākonstatē, ka Tito un Chruščeva attiecības, īpaši kopš pagājušā gada beigās Maskavā notikušās abu varasvīru skūpstīšanās, nekādu lielu domstarpību vairs nav. Zīdēj Dienvidslavijai ir nepieciešamu apsvērumu dēļ Kremlis Dienvidslavijai ir uzticējis pat īpašu lomu neitrālajās valstīs un svarīgus pienākumus propagandas ciņā pret Pekingas komūnistiem. Eiropā cirkulē pamatoti minējumi ,ka par šiem pakalpojumiem Maskava tuvākajā laikā ņemt ,ka Tito, izmantojot amerikāņu valdības nožēlojami nelaiput brīvu rīcību pret niecīgo, bet neganti mutīgo Mao satelītu Albāniju. Iemeslu eventuālai dienvidslavu iesološanai Hodža valstībā netrūkst . . .

Belgrades un Maskavas sakariem topot arvien ciešākiem, Dienvidslavijas attieksmes ar Rietumvalstīm pēdējos mēnešos ir atvēsinājušās; ASV gan grūti izprotamu iemeslu dēļ turpina tai samazinātā mērā piegādāt trūkstošo maizes labību un citu. Lielbritanija, tāpat vēl dažas citas valstis, neskopojas arī ar dažādiem ievērojama apmēra aizdevumiem u. t. t. Augošo saimniecisko grūtību un bezdarba dēļ Dienvidslavijā tomēr pieņemas nedrošība un bailes par to, kas notiktu, ja Rietumvalstis visu šo vēl saņemto palīdzību pēkšņi atrautu.

Turpinot saimnieciskos un citus neveiksmīgus izmēģinājumus pēc marksisma mācības, Dienvidslavijas vadošo komūnistu kliķe nesen apstiprināja arī jaunu valsts satversmi. Tai pēc pašu izstrādātāju un apstiprinātāju uzskatiem tomēr neesot pietiekamas vērtības. Praktiski jaunajā Dienvidslavijas satversmē nav nekā jauna, kas kaut cik likumīgi nodrošinātu iedzīvotāju neaizskaramās pamattiesības. — Satversme gan nodrošina Tito nākotni — viņš paliek valsts prezidents un bruņoto spēku virspavēlnieks līdz savai nāvei. Lai viņu atslogotu, satversmē paredzēts arī ministru prezidents, kuŗu, cik saprotams, komūnistu partija amatā iecels jūnijā.

Dienvidslavijas iedzīvotājiem praktiski nozīmīgākā ir tā jaunās satversmes daļa, kuŗa garantē 10 ha lielu privātsaimniecību neaizskaramību. Līdz šim šie satversmes neaizsargātie desmit hektārnieki ražoja vismaz 65—70 proc. no Dienvidslavijai nepieciešamajiem lauksaimniecības ražojumiem, bet ar modernām mašīnām apgādātās, lielas valsts saimniecības parasti darbojās ar lieliem zaudējumiem. Šī iemesla dēļ Dienvidslavijai ir nepieciešami nepārtrauktie ASV maizes labības un citu mantu sūtījumi. Nenodarbojoties ar zīlējumiem par ASV ārlietu ministra Raska nesenā Belgrades apmeklējuma sīkumiem, tomēr var ar drošību pieņemt ,ka Tito, izmantojot amerikāņu valdības nožēlojami nelaikā atgūt ne vien uzticību, bet arī zaudēto palīdzību pastiprinātā mērā, jo pat pēc viceprezidenta Kardeļa definējuma Dienvidslavija ir valsts, kuŗas gars atrodas austrumos, bet vēders Rietumos.

As.

MASKAVAS „LITERĀTŪRAS KOMISĀRI"

Ervin Sinko: „Roman eines Romans," Verlag Wissenschaft and Politik izdevums, 480 l.p.

Autors ir pazīstams ungāru komūnistu rakstnieks, kas cieši sadarbojies ar pirmās Ungārijas padomju republikas diktātoru Bella Kunu un par šo īslaicīgo komūnistu diktatūras laiku Ungārijā sarakstījis romānu „Optimisti." Minētajā grāmatā tad nu šis, tagad Maskavas komūnistu vīlies, autors visos sīkumos attēlo savu un savas mīnētā romāna likteni Maskavā, kad tie abi nonāk „literatūras komisāru" nagos, mēģinot panākt „Optimistu" izdošanu Maskavā.

Pēc autora attēlojuma šie biokrati, kas nosaka, kādas grāmatas un kādā veidā drīkst un var izdot, rīkojoties ar literāriem darbiem „tāpat kā miesnieks rīkojas ar vēnša gaļas rumpi, sacērtot un sagriežot to pēc vajadzības". Šie „literatūras miesnieki" rēķinās tikai ar savas priekšniecības norādījumiem, un nepiešķir nekādas vērības ne Belļa Kuna, ne Maksima Gorkija, ne pat Romēna Rollāna ieteikumiem.

Autors arī tagad vēl nav pilnīgi atteicies no komūnisma ideoloģijas; viņš dzīvo Dienvidslavijā un pieslējies „titoisma" novirzienam komūnismā, un viņa attēlotās Maskavas „literatūras komisāru" izrīcību attēlojums ir visai pareizs un var interesēt arī brīvās pasaules lasītājus, kam šādas lietas ir pilnīgi svešas. „Literatūras miesnieki" neapšaubāmi ir panākuši kādreiz tik slavenās krievu literatūras norietu, pārvēršot īstu literatūru par politisku lubu literatūru, kuŗu krievu lasītāji nelasa, bet meklē vecās krievu literatūras klasiķus, lai apmierinātu savu alku pēc labas literatūras, kaut gan, kā zināms, arī to šie „literatūras miesnieki" mēdz apgraizīt pēc savām receptēm.

Izlasot šo grāmatu, var saprast, kāpēc tāds nemiers valda pat komūnismam uzticīgos rakstniekos, kas pie pastāvošās kārtības Padomju Savienībā nevar ražot kaut cik nopietnus literārus darbus. Varbūt, ka ar to arī izskaidrojams, kāpēc pus gadu simteņa laikā kādreiz slavenās krievu literatūras vietā ir radušies tikai nožēlojami t. s. „sociālistiskā reālisma" padomju dzīves īstenības viltojumi, kam nav nekādas literāras vērtības, atskaitot to, ko var „izlasīt starp rindām" vai ko „literatūras komisāri" nav pamanījuši.

A. Kalns.

OTTO KROLLAM 75 GADI

Čikāgā, ASV, 28. maijā 75 mūža gadi piepildījās pazīstamam sabiedriskam darbiniekam, publicistam un grāmatu izdevējam Otto Krollam. Viņa šūpulis kārts 1888. gadā lauksaimnieka ģimenē Inčukalnā. Beidzis Nikolaja ģimnaziju Rīgā, Krolls pievērsās mākslai un sabiedriskam darbam un savu īsto piepildījumu rod nodibinoties neatkarīgās Latvijas valstij. Toreiz kā palu ūdeņi, kas palaisti brīvībā, kūsāja rosme visās nozarēs. Krolls, pilns ideju un enerģijas, allaž ir visur klāt.

Jubilāra interešu lokā vispirms un arī vēlākā laikā ir jaunatne, jo īpaši skautu organizācija, kur Krolls kādu laiku veic inspektora pienākumus. Ar viņa gādību smaidošie zēni 1923. gadā tiek arī pie sava pirmā žurnāla.

Jo dziļa ir nākamā vaga, ko Krolls izdzen, nodibinot Latvijas kultūras veicināšanas biedrību un vadot tās izdoto Kultūras Vēstnesi. Toreiz slāpes pēc savas latviskas gara dzīves, īpaši laukos, bija lielas, kādēļ īsā laikā vai ik pagastā radās biedrības nodaļas, cēlās nami, auga teātŗa mīļotāju pulciņi, organizējās koŗi, krājās grāmatas bibliotēkās.

Kad 1931. gadā Krollu iecēla par Nacionālās Operas inspektoru, viņa nopelns — tās kases nostabilizēšana, kas nodrošināja „Baltā" nama turpmāku pastāvēšanu. Par to un vēl daudz cita interesanta tas pastāsta savā atmiņu grāmatā Karalis gaida.

Un tad — jubilārs, kā grāmatu apgādātājs, kas pats arī rakstā un publicējas periodikā; jau Rīgā viņš laida klajā vairākus vērtīgus izdevumus, cita starpā arī notis. Trimdā, Vircburgā, bez sīkākiem darbiem, Krolls izdod Pāvila Gruznas romānu Jaunā strāva. Grāmatu apgādāšanu Krolls turpina izceļojot uz ASV un apmetoties Čikāgā. Bez jau pieminētās „Karalis gaida," viņš izdevis savus stāstus Elga un bērniem Bitīte, bet iespiešanā nodots Marijas Urnežus dzeju krājums Plīvuri. Pats gavilnieks pašreiz strādā pie divi jauniem darbiem — Rīga dimd un Pučini.

Krolls nodibināja arī Kultūras biroju, kas rūpējas par izcilu mākslinieku koncertiem, priekšlasījumiem un teātŗa izrādēm šajā kontinentā. Viņš izdod arī žurnālu Skatuve un dzīve, tajā pašā reizē maizi pelnīdams pie darba galda fabrikā. Neapšaubāmi, kopumā viss tas prasa stipru piepūli un enerģiju, taču jubilāram tās nav trūcis. Tādēļ, atceroties tikai fragmentāri Krol'a weikumus, kam pievienojam vēl darbs Rīgā mūzikāliju firmā P. Neldners un redaktora posmi, var atzīt: tas bijis ievērojams un nozīmīgs. Lai gavilniekam šīs tik raksturīgās enerģijas nepietrūktu arī nākotnē!

Jānis Sudrabiņš

SARKANIE SMIEKLI

Pirmais: — Kas atrodas tālāk — mēness vai Brazilija?

Otrs: — Protams, Brazilija. Mēnesi es redzu katru nakti, bet Braziliju pat dienā nesaskatu.

☆

— Vai tev patīk grāmatas?

— Protams.

— Daudz grāmatu izlasīji?

— Nevienas, jo negribu tās sabojāt.

☆

— Kāpēc nepabeidzi domrakstu? — jautā skolotāja.

— Tāpēc, ka tētim vairs nebija laika, — atbild skolnieks.

(„Pionieris" 8. 3. 1963.)

☆

— Kāpēc tu neprecējies ar Sergeju Ivanoviču?

— Vienkārši nezinu ko darīt: viņš ir izskatīgs virietis, interesants, bet neprot ēst vārīt.

☆

No autobusa izkāpj sieviete. Konduktors kliedz: — Jūs aizmirsāt mašīnā sainīti!

— Nerūpējieties, mans vīrs strādā atradumu birojā. Tās ir viņa brokastis.

☆

— Jūs izlamājāt manu romānu bez pierādījumiem.

— Pierādījumiem avīžu rakstā pietrūka vietas.

— Jūs būtu ietaupījuši uz lamāšanos.

(„Lit. Gazeta" 22. 1. 1963.).

P. Dreimanis.

Jūtu loma cilvēka dzīvē

Cilvēkā kaut kas nepārtraukti risinās. Viņa pārdzīvojumi plūst kā upes straume. Ikvienā šādā pārdzīvojumā ir trīs pamatfunkcijas — atziņas, jūtu un gribas norises; piem., arājs dzen vagu; tās galā viņš atskatās un vēro, kā nogulusies velēna; kādā vietā tā nelīdzena; tas arājam nepatīk; viņš pielet pie tās vietas un ar kāju nolīdzina velēnu: nelīdzenā velēna — atziņa; nepatika — netīksme jeb jūtu tonis, nolīdzināšana — gribas akts.

Šīs norises nav izolēti spēki, par sevi pastāvoši elementi. Katrs pārdzīvojums ir dzīva vienība, kas iekļaujas mūsu garīgās dzīves kopumā. Tikai zinātnes nolūkos šo dvēseles audumu sadala atsevišķās daļās. Tad par pamatfunkciju, kas kādā pārdzīvojumā ir pārsvarā, parasti runā kā par atziņas, jūtu vai gribas procesu ,piem.,vērojot rozi, kuŗa ir sevišķi skaista, iespējams šo skaistumu izcelt un teikt, ka par to jāpriecājas un roze jāapkopj. Tad pārsvarā ir jūtu pamatfunkcija jeb norise, lai gan tā organiski ir saistīta ar atziņas un gribas procesiem — rozes daiļuma atzīšanu un apkopšanu.

Šos jūtu pārdzīvojumos izpaužas cilvēka tīksme vai netīksme. Tās izraisa kā organisma fizioloģiskie kairinājumi (redzes, dzirdes, taustes un citas sajūtas, piem., pastiprināts asins ieplūdums sejā, nerva iekaisums zobā u. c.) un juteklīski tveŗamas lietas (dabas priekšmeti, ēdienu garša, putnu dziesmas, dzestrums, tveice un visi citi), tā arī garīgās parādības, īpaši vērtības, piem., atziņas, ticība, daiļums u. c. Ikvienā cilvēka pārdzīvojumā ir tīksmes vai netīksmes īpašība, ko iespējams apzīmēt par emocionālo toni. Tas neatsedz vis priekšmetu pasauli, bet gan atspoguļo paša cilvēka iekšējo noskaņojumu, reaģējot uz viņa paša un apkārtnes dzīves notikumiem, ko zinātnē pieņemts apzīmēt par jūtu subjektīvitāti.

Tāpēc vienus un tos pašus objektīvi tvertos iespaidus (minētos kairinājumus) katrs cilvēks pārdzīvo citādāk, dažādās patikas vai nepatikas nokrāsās, piem., kāda dziesma vienam patīk, otram nepatīk, trešais pret to ir vienaldzīgs, iespējamas arī citas variācijas. Tātad jūtas ir subjektīvi reaģējumi uz organisma fizioloģiskiem kairinājumiem, jutekliski tveŗamām liektām un garīgām parādībām; citiem vārdiem — jūtas izpaužas tādos stāvokļos, kuŗos tīksme vai netīksme ir sevišķi raksturīga īpašība.

Starp patikas un nepatikas pretstatiem plūst un svārstās emocijas, raksturojot mūsu jūtu dzīvi tikai vienā, visai raksturīgā skatā. Bet komplicētā un kustīgā jūtu pasaule uzrāda neizmeļamu nokrāsu dažādību,kas dažreiz nav pietiekami raksturojama tikai ar patikas un nepatikas īpašībām vien, piem., ciešanu un baudu pārdzīvojumos,kas stāv ciešā sakarā ar organiskām un fizioloģiskām reakcijām, pie kam tie ir šaurāki jēdzieni nekā patika un nepatika. Ciešanas ir nepatīkamas, bet nepatīkamais nav vienmēr ciešanas. Tāpat sajūtas var būt patīkamas, nesagādājot baudu; turpretim katra bauda ir patīkama. Vispār jūtu izpratnē vēl ir nepilnības, bet to loma cilvēka dzīvē ir diezgan skaidra.

Lai to labāk nojaustu, jāievēro tas, ka atsevišķas norises kā daļas iekļaujas dvēseles dzīves kopumā un veselumā, kur piedalās un mijas dažādi pārdzīvojumi, pie kam vislem tiem jūtas strāvo cauri un izteic šo dažādo apziņas saturu pamatīpašību, īpato kopnokrāsu.Jūtas ir tas pamatfons un tā atmosfaira, kuŗā risinās un veidojas citi noteikti tveŗami dvēseles dzīves notikumi. Reizēm cilvēks neapzinās kāpēc viņam ir slikts gara stāvoklis, un tad viņa apziņā veidojas īpatnēji centieni, piem., vientulība, kad viņš nevēlas citus cilvēkus satikt, izvairās no domu izmaiņas ar tiem u.t.t. Sliktais gara stāvoklis ir šo pārdzīvojumu pamatfons.

Katrā pārdzīvojumā ievijās jūtu pavedieni, izteikdami mūsu iekšējās dzīves noskaņojumu. Katru mazāko pārmaiņu mūsu pārdzīvojumu kopumā mēs vispirms izjūtam: jūtas kā smalks dvēseles instruments to atklāj. Mēs daudz ko vispirms nojaušam ar sirdi, lai vēlāk to aptvertu ar prātu, piem., mēs izjūtam, ka priekšnieka izturēšanās pret mums ir mainījusies, lai gan dažreiz nezinām, kāpēc tas ir notiecis. Diskusijā par kādu tematu mainās noskaņa. Mēs to izjūtam, bet kādreiz nezinām, kāpēc tā notikusi. Tā ir ļoti svarīga jūtu savdabība, ka tās saistās ar dažādiem apziņas saturiem, aužoties tiem cauri un iekļaujot šos saturus kopīgā noskaņojumā, kā piešķirot pārdzīvojumiem iekšējību, siltumu, dzīvīgumu. Varētu teikt, ka jūtas apgaro dvēseles dzīvi un tiecas dominēt tajā kā veseluma paudējas, kas iekausē sevī pārējos psīchiskos notikumus.

Jūtas var būt seklas un dziļas. Sevišķa nozīme pēdējām. Tās atsedz cilvēka iekšējās dzīves pamatuzbūvi, saistoties ar vērtībām, kas noteic katra cilvēka dzīves mērķi un veidu. Tādi ir reliģiskie pārdzīvojumi, tikumiskā pārliecība, dzimtenes mīlestība,kas, attīstoties no sirds apslēptām dzelmēm, atspoguļo paliekamo un būtisko personības kodolu jeb to, kas ir katras personas dzīves pamatā, tās stūrakmens. Personībai veidojoties, ar to saistās dziļi jūtu pārdzīvojumi, īpaši cīņās, neatlaidīgā darbā, pārvarot grūtības un nesot upuŗus. Tādos gadījumos bieži no daudz kā jāatsakās pienākumu dēļ, upurējot savus spēkus, pat dzīvību. Šādos gadījumos dziļuma jūtas atstaro mūžīgo vērtību mirdzumu cilvēka dzīves gaitās.

Vispār jūtas kalpo dzīves mērķim, vēstījot par derīgo un kaitīgo, pamudinot darboties vai atturēties no darbības. Tām ir arī izteicksmes nozīme, atklājot uz ārieni cilvēka iekšējo dzīvi, atspoguļojot viņa īpatno dabu. Jūtām ir svarīga nozīme arī vērtējumos, ieskatot lietu vērtīgumu, mazvērtīgumu un nevērtīgumu— vienus cilvēkus, notikumus un garīgās parādības atzīstot par krietniem, skaistiem, cēliem, citus par maziskiem, neglītiem, nevēlamiem.

Uz jūtu dzīvi īpaši balstās mākslas, reliģijas un tikumības novadi. Arī kopdzīvi gan nostiprina simpatiskās jūtas, gan ārda šaurs egoisms. Cilvēku savstarpējās attieksmes uzlabo un nostiprina uzticība, paļāvība, sirsnība, jūtu siltums un spēja iejusties cita stāvoklī. Garīgā jūtu nozīme īpaši skaidri vērojama augstāko emociju pārdzīvojumos, kuŗus izraisa vērtības īpaši aistētiskā novadā. Tur liela nozīme pārdzīvotāja atmiņai, saistot jūtu ierosinātāju ar daudziem atceres tēliem jeb tos asociējot, piem., Leonardo da Vinči „Svētvakaru" ar Kristus jaunatnes organizācijas „Lietuvas bruņinieki" svētais patrons.

— Par bīskapu un priesteŗu vajāšanām, kā arī par Sv. Kazimira apgānīšanu vairākas Amerikas lietuviešu organizācijas ir protestējušas Apvienotajās Nācijās, — saka Dr. Daužvardis.

Lietuviešu skaitu Čikāgā vien viņš vērtē uz 100.000.

Im. Balodis

APCIETINĀTS LIETUVAS BĪSKAPS

OKUPANTU KAMPAŅA PRET BAZNĪCU

Komūnisti okupētajā Latvijā apcietinājuši kā bolševiku režīmam neuzticamu personu Telšu 75 g. veco bīskapu Vincas Borisēviču, kā no Romas ziņo „Chicago Daily News" korespondents Džordžs Vellers.

Telšu jaunais bīskaps 68 g. vecais Petras Mazēlis esot komūnistiem uzticamāks garidznieks, raksta Vellers.

No bīkapa titula sarkanie atbrīvojuši arī Kaišidoras bīskapu Vincentu Sladkēviču, jo viņš esot ievests amatā bez okupantu piekrišanas.

Ceturto Lietuvas bīskapu, Jūlijonasu Stepanāviču, okupanti aizsūtījuši uz kādu mazu provinces ciematu.

Pēdējos 5 mēnešos komūnisti apcietinājuši arī apm. 10 lietuju priesteŗus.

Dr. Petras Daužvardis, Lietuvas ģenerālkonsuls Čikāgā, informē, ka bolševiki mēģina iznīcināt visas Lietuvā pieejamās Svētā Kazimira ģleznas un statujas. Svētais Kazimirs ir katoļticīgās Lietuvas un patriotiskās jaunatnes organizācijas „Lietuvas bruņinieki" svētais patrons.

— Par bīskapu un priesteŗu vajāšanām, kā arī par Sv. Kazimira apgānīšanu vairākas Amerikas lietuviešu organizācijas ir protestējušas Apvienotajās Nācijās, — saka Dr. Daužvardis.

Lietuviešu skaitu Čikāgā vien viņš vērtē uz 100.000.

Im. Balodis

H. Biezais

Mirušie un dzīvie dievi

Roma ir iegājusi vēsturē un ieguvusi savu mūžīgās pilsētas vārdu ar savu pastāvību laiku maiņās. Taču tā nav ārējās zīmes un formas redzama pastāvība. Romas, kā daudzu lielo Rietumeiropas pilsētu, aina ir ļoti nemainīga. Blakus senās Romas priekš Kristus laikā celtņu atliekām ir redzamas ne tikai atsevišķas celtnes, bet Musolini laikā pasākta jaunās Romas vesela daļa ar jaunnacionālisma garā celtām vismodernākajām mājām. Visuzskatāmāk šo pretrunīgumu rāda Romas jaunā dzelzceļa stacija, kas celta ar lielu vērienu viļņveida līnijās, bet kuŗā pašās priekštelpās, to ceļot, atrastas senās Romas mūŗa atliekas. Tās atstātas, sevišķi šī un veidojuši. Tādēļ man Jūsu paziņojums liekas drusku esam lieks, apmēram tā, it kā kāds man aprīlī teiktu: tagad ir pavasaris, un oktobrī: tagad ir rudens.

Tā ir viena lieta, kas mani no Jūsu labi un draudzīgi domātā sveiciena atsvešināja. Bet tas Jūsu rindās nav vienīgais, un tas arī tālu nebūtu bijis diezgan, lai tas mani pamudinātu atbildēt.

Nē, Jūsu niecīgajā vēstulītē ir vēl kāds teikums, nepareizs un neatbildīgs teikums, un tas mani spiež atbildēt. Šis teikums skan: „Visi citi dievi ir miruši."

Es nezinu, cik pasaules zemēs Jūs esat dzīvojusi, cik tautu, valodu un literātūru Jūs esat iepazinusi. Arī tad, ja Jūs desmit vai divdesmit valodu, reliģiju un literātūru būtu līdz pamatam izpētījusi, Jums tomēr nebūtu tiesību uz šo nepareizo, muļķīgo un iedomīgo teikumu.

Jūs apgalvojāt: „Ir viens dzīvs Dievs", un es jums pievienojos. Bet kuŗš dievs tas ir, kuŗu jūs apzīmējat par vienīgo dzīvo, kamēr visi citi esot miruši, es redzu no tā traktātiņa, ko Jūs man piesūtījāt. Tas ir protestantisko kristiešu Dievs, labākā gadījumā kādas baznīcas, varbūt arī tikai kādas sektes, kādas mazas dievbijīgo grupas, kas savu kristiānismu ņem ļoti nopietni. Šis Dievs priekš Jums ir „dzīvais", un visus citus Dievus augstprātīgi apgalvojat par mirušiem.

Taču, ārpus Jūsu sabiedrības, vai, ja Jūs tā gribat, ārpus baznīcas, pie kuŗas Jūs piederat, ir daudzi miljoni dažādu rašu un valodu cilvēki, kuŗi arī tic kādam dzīvam Dievam un tam kalpo. Šo ticīgo Dievs, kuŗi skaita ziņā vairākkārt pārsniedz pie Jūsu baznīcas piederīgos, ir varbūt priekš daudziem (ne visiem), kas tam kalpo, tieši tāpat kā Jūsējais, — Dievs, kas vienīgais ir dzīvs un labs, un kam blakus visi citi dievi, tātad arī Jūsējais, cienījamā māsa, ir „miris" un nederīgs.

Dievbijīgo jūdu dievs, piemēram nekādā ziņā nav Jūsējais, jo viņš gan ir paraugs, pēc kuŗa Jūsu Dievs ir veidots, bet tas nekādā ziņā nav tas dievs, kas savam dēlam licis kļūt cilvēkam. Un tādi visi dievi ir atšķirīgi no Jūsējā, kuŗus pielūdz dievbijīgi muhamedāņi, dievbijīgi indieši, tibetieši, japāņi, un taču katrs no viņiem tiem ir ļoti dzīvs, ļoti darbīgs, katrs no tiem palīdz neskaitāmiem panest dzīvi, to svētīt, uzņemties ciešanas un labi panest nāvi.

Visiem šiem miljoniem dievbijīgo cilvēku, kas tiecas pēc mierinājuma, pēc savas nabadzīgās dzīves cieņas un svētības, tiem vienīgais dzīvais Dievs ir atklājies kādā citā veidā nekā Jums un Jūsu baznīcai. Jūs viszinīgi un bezbailīgi noliedzat viņu dievus, viņu mācības, viņu ticības apliecības. Tad ir jābūt nesalīdzināmai drosmei, kuŗas dēļ es Jūs varētu apbrīnot, ja tā nebūtu nožēlojama un lēta drosme. Tā nebalstās pārākumā, bet īstenības nepazīšanā un partejiskuma garā.

Es, cienījamā māsa Luize, kā vienmēr ticēšu dzīvajam Dievam un par viņa eksistenci tieši tādēļ arvien būšu pārliecināts, ka tas nav vienreiz un kaut kur atklājies, bet simtām reižu un simtiem formās, tēlos un valodās.

Nē, citi dievi (kuŗi citādi izskatās nekā Jūsējais), nav miruši; to es Jums varu apliecināt. Paldies Dievam, viņi dzīvo. Un kad viena no šī Vienīgā daudzajām parādīšanās formām ir nolietota un vecuma nogurusi, tad Dzīvajam jau sen ir pagatavoti jauni tēli, kuŗos tas var parādīties. Viņš pārdzīvo tautas, Viņš pārdzīvo reliģijas un baznīcas, arī Jūsējo!"

Tiktāl Hermanis Hese. Viņš nav baidījies runāt par visas kristīgās pasaules sāpīgāko problēmu — dzīvā Dieva dažādām parādīšanās formām. Mūžīgā Roma, kur dievu problēma ir skatāma tiešā tuvumā — šodien oikumēniskā koncila atelpas brīdī domā par mūžīgo un vienmēr jauno problēmu — mūžīgais laikmeta ietvaros.

Romā, Vasarsvētkos.

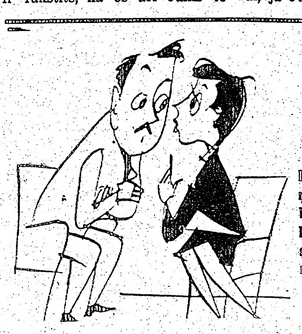

Lonija: „Es labprāt pieņemtu Jūsu bildinājumu, bet, mīļais Kalniņa kungs, nesoliet mani nēsāt uz rokām. Iegādāsimies labāk sporta vāģi."

Indra Gubiņa

ABSTRAKTĀ MĀ

Abstraktās mākslas nozīmi izvērtējot, kas pēdējā gadu desmitā tik strauji ieņēmusi sev noteiktu vietu glezniecības un skulptūras vēsturē, būtu aplami tās vēsturisko vērtību vai nevērtību tagad analizēt. Bet man gribētos pieskarties publikas nostājai pret šo mākslas novirzienu.

Izstādēs, kur tik bieži pārstāvēti abstraktie mākslinieki, var dzirdēt visādas piezīmes, izsmieklu un sašutumu. Lielākā skatītāju daļa apgalvo, ka viņi nekā no tādām gleznām nesaprot, bet citi par šo mākslu jūsmo.

Tiesa, abstraktā māksla plašākai publikai ir nesaprasta māksla, bet ne nepieņemta, par ko sūdzas paši mākslinieki. Ja mēs atskatāmies uz visu mākslas vēsturi, tad konstatējam, ka neviens mākslas novirziens nav tik ātri pieņemts, nav tik viegli varējis izspiest veco, kā pašlaik abstraktā māksla.

Ja ar foto kameras radīšanu izbeidzas mākslinieku sociālais pienākums dokumentēt savu laiku un impresionisms likās naturālisma galējība, tad abstraktā māksla sāka izveidoties par visbrīvāko, varbūt, vispatiesāko mākslu, un visu reālo aizstāja mākslinieka subjektīvā reālītāte, viņa personiskais skatījums vai pārdzīvojums parādīts bezobjektu jeb tā sauktās abstraktās formās un krāsās. Ja tā tas ir, ka šis subjektīv strauji varējis priekšējos gadsi nisko varēšanu g gan gaismas izpr jāpieņem, ka m nība ir tik pilnī dzīvojums ir tik tiešām aizstāj.

Vai tā ir? Bū nav! Mākslinie saviem pārdzīvo rādīšanu kā par zēju, bet aizmi surdi kā pašlai nav notikuši. K selais prāts pie tagad ir bijuši cilvēku darbi, b ju astes smēr līdz nejēdzībai produkti? Kā la līgence spēj atta godalgas pleškir svaigas krāsas vai krāsu pikas deķlu aizsietām starpu? Ja tādi kā lai publika s slu?

Jēdziens māks ir grozīts un s spiestu kādā a nā, kas definēt katra „isma" ra daudz sabira šī mā!) ir radušās definīcijas. Un būtu mākslas kai publikas da jām ir apzinīgi darbs. Dabā i interesantu raks var uzšvikāt m ķi vai zīdaiņi, santais" nav m radīšanas proce par mākslas da ņemt „kaut ko ir iznācis, jo moments ir pil

Tiesa, mākslī nai lietot visu, ta iztēle, un šī gadu simtos n tisma principus nieks spēj ar s ierosināt skatīt vainojot cilvēc tu.

Diemžēl, abs var iefiltrēties šies tik ļoti da nespēj, kas k pārvelk tām pa pāri ar tikai

Grāmatniecības chronika

DAUGAVAS VANAGU APGĀDS TORONTO izdod

EDVARTA TŪTERA

dzejoļu krājumu

„PĒDAS SNIEGĀ".

Grāmata iznāks šā gada vasaras otrajā pusē un, iepriekš parakstoties, tā maksās $ 2.50. Grāmatas cena brīvajā tirgū būs $ 3.20. Toronto un tās tuvākā apkārtnē dzīvojošie tautieši parakstīšanos uz minēto grāmatu var izdarīt Daugavas Vanagu Apgādā vai DV Grāmatnīcā, 123 Huron St.,

Toronto. Tālrunis EM 8-0792. Parakstīšanās izdarāma līdz š. g. 20. jūlijam.

(42. turpinājums)

Antiņš kā ēna sekoja dzejniekam, kas no v ta pats laipnākais, neapgrieza vienaldzīgs ienāc guru kā citi, kaut arī bija aizņemts.

Tauns izveicīgi darbināja stāvus gaisā izsliet klavieres, uz zema ķebliša sēdēdams un piesizda kā rakstāmmašinas taustiņus. Ar ādas siksn sajūgti, griezās visādi riteņi, gan lielāki, gan žvarkstot no misiņa zārkam līdzīgas lādes bira buraini ķiņķēziņi un blivējās taisnā rindā vie blakus. Kad rindiņa burtlicim šķita pietiekami nospieda kloķi, ķiņķēziņi kā zaldāti kopā sali kur aizskrēja, lai pēc brīža viņu vietā skārdu dētu spoža svina plāksnīte ar burtiem izraibin sānu.

„Es tiešām nezināju, ka viss ar tinti, zīmul stāmmašīnu rakstītais, katra rindiņa jāizlej un tādā spožā metallā," atzinās Antiņš. „Tad nu g iespiestajam rakstam arī vajadzētu būt kaut d žam — šāda sarežģīta darba cienīgam. Atklāti gad man vēl vairāk jābrīnās, kā laikrakstos, ž grāmatās var spiest iekšā rakstus, kas reizēm i un nenozīmīgi, ka tikai retais tos izlasa, varb

APCIETINĀTS LIETUVAS BĪSKAPS

OKUPANTU KAMPAŅA PRET BAZNĪCU

Komūnisti okupētajā Latvijā apcietinājuši kā boļševiku režīmam neuzticamu personu Telšu 75 g. veco bīskapu Vincas Borisēviču, kā no Romas ziņo „Chicago Daily News" korespondents Džordžs Vellers.

Telšu jaunais bīskaps 68 g. vecais Petras Mazēlis esot komūnistiem uzticamāks garidznieks, raksta Vellers.

No bīkapa titula sarkanie atbrīvojuši arī Kaišidoras bīskapu Vincentu Sladkēviču, jo viņš esot ievests amatā bez okupantu piekrišanas.

Ceturto Lietuvas bīskapu, Julijonasu Stepanāviču, okupanti izsūtījuši uz kādu mazu provinces ciematu.

Pēdējos 5 mēnešos komūnisti apcietinājuši arī apm. 10 lietuvju priesterus.

Dr. Petras Daužvardis, Lietuvas ģenerālkonsuls Čikāgā, informē, ka boļševiki mēģina izmīcināt visas Lietuvā pieejamās Svētā Kazimira ģleznas un statujas. Svētais Kazimirs ir katoļticīgās Lietuvas un patriotiskās jaunatnes organizācijas „Lietuvas bruņinieki" svētais patrons.

— Par bīskapu un priesteru vajāšanām, kā arī par Sv. Kazimira apgānīšanu vairākas Amerikas lietuviešu organizācijas ir protestējušas Apvienotajās Nācijās, — saka Dr. Daužvardis.

Lietuviešu skaitu Čikāgā vien viņš vērtē uz 100.000.

Im. Balodis

...e dievi

...nīcas, pie kuŗas Jūs piederat, ir daudzi miljoni dažādu rašu un valodu cilvēki, kuŗi arī tic kādam dzīvam Dievam un tam kalpo. Šo ticīgo Dievs, kuŗi skaita ziņā vairākkārt pārsniedz pie Jūsu baznīcas piederīgos, ir varbūt priekš daudziem (ne visiem), kas tam kalpo, tieši tāpat kā Jūsējais, — Dievs, kas vienīgais ir dzīvs un labs, un kam blakus visi citi dievi, tātad arī Jūsējais, cienījamā māsa, ir „miris" un nederīgs.

Dievbijīgo jūdu dievs, piemēram nekādā ziņā nav Jūsējais, jo viņš gan ir paraugs, pēc kuŗa Jūsu Dievs ir veidots, bet tas nekādā ziņā nav tas dievs, kas savam dēlam licis kļūt cilvēkam. Un tādi visi dievi ir atšķirīgi no Jūsējā, kuŗus pielūdz dievbijīgi muhamedāņi, dievbijīgi indieši, tibetieši, japāņi, un taču katrs no viņiem tiem ir ļoti dzīvs, ļoti darbīgs, katrs no tiem palīdz neskaitāmiem pasnest dzīvi, to svētīt, uzņemties ciešanas un labi panest nāvi.

Visiem šiem miljoniem dievbijīgo cilvēku, kas tiecas pēc mierinājuma, pēc savas nabadzīgās dzīves cieņas un svētības, tiem vienīgais dzīvais Dievs ir atklājies kādā citā veidā nekā Jums un Jūsu baznīcai. Jūs viszinīgi un bezbailīgi noliedzat viņu dievus, viņu mācības, viņu ticības apliecības. Tad ir jābūt nesalīdzināmai drosmei, kuŗas dēļ es Jūs varētu apbrīnot, ja tā nebūtu nožēlojama un lēta drosme. Tā nebalstās pārākumā, bet īstenības nepazīšanā un partejiskuma garā.

Es, cienījamā māsa Luize, kā vienmēr ticēšu dzīvajam Dievam un par viņa eksistenci tiešī tādēļ arvien būšu pārliecināts, ka tas nav vienreiz un kaut kur atklājies, bet simtām reižu un simtiem formās, tēlos un valodās.

Nē, citi dievi (kuŗi citādi izskatās nekā Jūsējais), nav miruši; to es Jums varu apliecināt. Paldies Dievam, viņi dzīvo. Un kad viena no šī Vienīgā daudzajām parādīšanās formām ir nolietota un vecuma nogurusi, tad Dzīvajam jau sen ir pagatavoti jauni tēli, kuŗos tas var parādīties. Viņš pārdzīvo tautas, Viņš pārdzīvo reliģijas un baznīcas, arī Jūsējo!"

Tiktāl Hermanis Hese. Viņš nav baidījies runāt par visas kristīgās pasaules sāpīgāko problēmu — dzīvā Dieva dažādām parādīšanās formām. Mūsu, žīgā Roma, kur dievu problēma ir skatāma tiešā tuvumā — šodien oikumēniskā koncila atelpas brīdī domā par mūžīgo „ģi." un vienmēr jauno problēmu — mūžīgais laikmeta ietvaros.

Romā, Vasarsvētkos.

Indra Gubiņa

ABSTRAKTĀ MĀKSLA UN PUBLIKA

Abstraktās mākslas nozīmi izvērtējot, kas pēdējā gadu desmitā tik strauji ieņēmusi sev noteiktu vietu glezniecības un skulptūras vēsturē, būtu aplami tās vēsturisko vērtību vai nevērtību tagad analizēt. Bet man gribētos pieskarties publikas nostājai pret šo mākslas novirzienu.

Izstādēs, kur tik bieži pārstāvēti abstraktie mākslinieki, var dzirdēt visādas piezīmes, izsmieklu un sašutumu. Lielākā skatītāju daļa apgalvo, ka viņi nekā no tādām gleznām nesaprot, bet citi par šo mākslu jūsmo.

Tiesa, abstraktā māksla plašākai publikai ir nesaprasta māksla, bet ne nepieņemta, par ko sūdzas paši mākslinieki. Ja mēs atskatāmies uz visu mākslas vēsturi, tad konstatējam, ka neviens mākslas novirziens nav tik ātri pieņemts, nav tik viegli varējis izspiest veco, kā pašlaik abstraktā māksla.

Ja ar foto kameras radīšanu izbeidzas mākslinieku sociālais pienākums dokumentēt savu laiku un impresionisms likās naturālisma galējība, tad abstraktā māksla sāka izveidoties par visbrīvāko, varbūt, vispatiesāko mākslu, un visu reālo aizstāja mākslinieka subjektīvā reālitāte, viņa personiskais skatījums vai pārdzīvojums parādīts bezobjektu jeb tā sauktās abstraktās formās un krāsās. Ja tā tas ir, ka šis subjektīvais reālisms tik strauji varējis aizstāt visu iepriekšējos gadsimtos iegūto technisko varēšanu gan perspektīvas, gan gaismas izpratnē, tad mums jāpieņem, ka mākslinieka personība ir tik pilnīga, ka viņa pārdzīvojums ir tik liels, ka to visu tiešām aizstāj.

Vai tā ir? Būsim godīgi: — nav! Mākslinieki gan runā par saviem pārdzīvojumiem, to parādīšanu kā par kaut ko vienreizēju, bet aizmirst, ka tādi absurdi kā pašlaik nekad mākslā nav notikuši. Kā lai cilvēka veselais prāts pieņem, ka galerijās tagad ir bijuši ievietoti ne tikai cilvēku darbi, bet mērkaķu, ēzeļu astes smērējumi un citādi līdz nejēdzībai aizgājušu procesu produkti? Kā lai cilvēka intelliģence spēj attaisnot, ka mākslā godalgas piešķir darbiem, kur uz svaigas krāsas uzsēdies kaķis, vai krāsu pikas mestas pret audeklu aizsietām acīm caur kājstarpu? Ja tādi absurdi notiek, kā lai publika saprot šādu mākslu?

Jēdziens māksla visos laikos ir grozīts un staipīts, lai to iespiestu kādā attiecīgā novirzienā, kas definētājam tuvs. Ar katra „isma" rašanos (un to tik daudz sabira šī gadsimta sākumā!) ir radušās jaunas mākslas definīcijas. Un tomēr, lai kāds būtu mākslas definējums, lielākai publikas daļai māksla joprojām ir apzinīgi radīts, cilvēka darbs. Dabā ir bezgala daudz interesantu rakstu, tāpat kā tos var uzšvikāt mērkaķi, ēzeļi, kaķi vai zīdaiņi, bet viss „interesantais" nav māksla. Svarīgs ir radīšanas process, un es nekad par mākslas darbu nespētu pieņemt „kaut ko", kas „kaut kā" ir iznācis, jo tad pārdzīvojuma moments ir pilnīgi izslēgts.

Tiesa, mākslinieks var radīšanai lietot visu, ja viņam ir bagāta iztēle, un šī iztēle nesagrauj gadu simtos nostiprinātos aistētisma principus, un ja mākslinieks spēj ar savu subjektīvismu ierosināt skatītāja domas, neaizvainojot cilvēcisko cieņas sajūtu.

Diemžēl, abstraktajā mākslā var iefiltrēties un ir iefiltrējušies tik ļoti daudz tādu, kas to nespēj, kas krāsas triepj tieši, pārvelk tām paletes nazi vai otu pāri ar tikai vienu domu: kaut kas jau iznāks. Kaut kas iznāk vienmēr! Tā ir radusies vesela grupa mākslinieku, kas šādā veidā producē savus darbus, raksta viens par otru, izplata visāda veida propagandu, kas ar pašreizējiem līdzekļiem (žurnāliem, avīzēm, televīziju, radio) tik ļoti ietekmē publiku.

Publika nezina vairs, kur beidzas māksla un kur sākas „business"; publikai nepārtraukti atgādina, kas tai jādara, kas jāpērk, kas ir skaists, kas ir nepieciešams viņu dzīvei. Individam vairs neļauj pašam vērtēt, citi to izdara viņu vietā un uzliek vai par pienākumu šo citu vērtējumu pieņemt. Publika ir samulsusi, publika ir tā ietekmēta, ka tā neuzdrīkstas pati pat domāt, viss taču ir jau gatavās receptēs ikkatram gadījumam. Un tāda recepte ir arī abstraktā māksla — ja kāds grib būt intelliģents, viņam jāpieņem abstraktā māksla! To ieteic tāpat kā pārējos produktus ar reklāmām.

Ja abstraktās mākslas tēvi kā Kandinskis, Klee, vēlāk Mondrians savos darbos ielika zināmu jēgu, pat filozofiju, tad Polloks un liela daļa viņa sekotāju pajāvās uz gadījumu, radot jaunu abstraktās mākslas novirzienu — gleznošanu kustībā (Action painting), līdz ar to radot gan dekorātīvus produktus, bet attālinoties no mākslas būtības. Radīšanas process var būt spontāns, bet radīšanas brīdī darbam jābūt veselam, apzinīgi pabeigtam. Krāsa un audekls ir materiāls, no kā veido mākslu, bet paši par sevi tie nevar būt mākslas darbs, kā tas dažkārt tiek publikai parādīts.

Kas tad ir mākslinieks? Cilvēks, kas grib citiem parādīt savu pārdzīvojumu? Pārdzīvojums ir mums visiem, un kaut

(Nobeigums 8. lpp.)

Grāmatniecības chronika

DAUGAVAS VANAGU APGĀDS TORONTO
izdod

EDVARTA TŪTERA

dzejoļu krājumu

„PĒDAS SNIEGĀ".

Grāmata iznāks šā gada vasaras otrajā pusē un, iepriekš parakstoties, tā maksās $ 2.50. Grāmatas cena brīvajā tirgū būs $ 3.20. Toronto un tās tuvākā apkārtnē dzīvojošie tautieši parakstīšanos uz minēto grāmatu var izdarīt Daugavas Vanagu Apgādā vai DV Grāmatnīcā, 123 Huron St.,

Toronto. Tālrunis EM 8-0792. Parakstīšanās izdarāma līdz š. g. 20. jūlijam.

Kārlis Dzelzītis

DZIMTENES BERZI

Jūs, dzimtenes bērzi,
Zem kuŗiem es mīlēju sērst,
Kas, ceļot pār mani
svētošas rokas,
Līdzējāt aprakt ikvienas bēdas
Zem jūsu ziedošām saknēm.

Nu atnākat atkal jūs,
sensenie draugi,
Šai kūtrajā naktī
Un pulciņā stājat
ap manu gultu.
Jūs pacelat mani
uz smaržīgām rokām
Un pārnesat mājās —
dzimtenes birzī.

Viss te kā senāk.
Ne bēdu, ne briesmu.
Ap mani baltu kolonnu pils.
Zvan klusi, tik klusi
pulkstenīņš zils,
Un galotnē putniņš
vij mūžīgu dziesmu.

Vītauts Kalve

PAR GUNTI ZARIŅU

G. ZARIŅA STĀSTU STRUKTŪRA

(Nobeigums)

Ne apcerētāji, ne lasītāji tomēr nav pamanījuši šo otras pakāpes simboliku Zariņa romānā, lai gan tā piediegta diezgan baltiem diegiem. Tāda literārā darba simbolikas nepamanīšana parasti ir sekas rakstnieka paviršai attieksmei pret valodu. Ka Zariņam šai ziņā būtu vēl stipri daudz jādara, tas atzīmēts jau agrāk. Te vēl pieminama kāda cita paviršība. — G. Zariņš pārņēmis eksistenciālistu domas pārāk tieši, tās nepielāgojot mūsu garīgajai un vēsturiskajai situācijai. Pielāgošana šai gadījumā būtu prasījusi diezgan spēcīgu pārveidošanu. Eksistenciālisms vēl ir svaigs un topošs domu darbs, kas pats prasās papildināšanas un pārveidošanas, lai varētu attīstīties tālāk. Eksistenciālisms ir izaudzis no dažu Rietumeiropas tautu (vācu un franču) situācijas. Mūsu situācijā tam būtu bijis jāizskatās citādam, jo mēs būtu izvirzījuši citas problēmas, kas mums svarīgākas. Šādi pārveidojumi mums jāizdara vienmēr, kad aizņemamies kādas ierosmes no Rietumeiropas gara dzīves.

Arī Art. Grods varēja savu eksistenci piepildīt citādi — brīvi izvēlēdamies savu piederību un to apliecinādams. Arī Art. Grodam „piederēja" visa viņa tautas vēsture un visi tās garīgie veikumi. Viņš varēja tos brīvi izvēlēties. Bet — viņš to nezināja. Neviens viņam nebija stāstījis par viņa īsto piederību un tās jēgu.

Ja ievērojam to, tad Zariņa romānā atklājas vēl kāda domu josla. Romāns apsūdz pats. Tas apsūdz Artura Groda tēvu un reizē daudzus citus tēvus un mātes, kas izvairījušies no saviem audzināšanas pienākumiem un nav nodevuši tālāk trimdinieku jaunākajai paaudzei latviešu kultūras mantojumu. Tikai tādēļ šī paaudze palikusi bez „piederības" un vietas, pazaudējusi jau daļēji savu valodu un savu vēsturi un izcieš „dvēseļu bojā ejas" mokas.

1962. g. G. Zariņš publicējis ļoti plašu (272 lpp.) stāstu „Varonības augstā dziesma" (Tilta apgāds). Kā augšā minēts, Zariņš šo sacerējumu nodēvējis par stāstu, sekodams pats savai literātūras teorijai. Mūsu rakstniecībā valdošo paradumu un uzskatu robežās Varonības augstā dziesma būtu dēvējama par romānu. Ievērojot rakstnieka paša vēlēšanos, sacerējums arī šeit apzīmēts par stāstu.

Varonības augstā dziesma atsedz latviešu karavīru traģisko situāciju un likteni 2. pasaules kaŗa beigās. G. Zariņš šo darbu rakstījis pēc rūpīgas sagatavošanās. Vispirms viņš sarakstījis rindu noveļu un tēlojumu par kaŗa notikumiem un karavīru psiholoģiju. Šie sīkākie darbiņi atrodami tiklab krājumā „Dieva mērkaķis" (1959.), kā krājumā „Ceļš uz pasaules galu" (1962.). Tajos izvirzīts reizēm tīri psiholoģiskais, reizēm anekdotiskais, citreiz mistisko likteņigo sakarību pavediens. G. Zariņš tātad vispirms izmēģinājis dažādas skatījuma iespējas, iekāms ķēries pie plašāka darba, kur tad jāapvienojas visiem šiem skatījumiem, lai beidzot rastos nojauta par traģisko notikumu dziļāko ģēgu. Jau šajos priekšdarbos (kam visiem ir arī patstāvīga vērtība) Zariņš izvirzās priekša visiem latviešu rakstniekiem, kas pieskārušies karavīru dzīvei epizodiskos tēlojumos. Viņa plašais stāsts turpretī mākslinieciskās iekārtas ziņā pārspēj līdz šim publicētos kaŗa romānus — Pirmais kaŗa romāns trimdā bija Dziļuma „Tornas grāvrači". Tas ir samērā dokumentārs ārējo notikumu apraksts, ko psiholoģiski saista tikai karavīru naids pret kaŗa vaininiekiem un pašu virsniekiem. Anšlava Eglīša „Es nebiju varonis" ir bagāts spilgti tēlotiem kaŗa epizodiem, bet tos saista tikai dēku literātūras motīvs par varoņa briniškīgo izglābšanos, tam trūkst turpretī jebkāda sabiedriska saistījuma.

Kaŗa tēlošana ir viens no visgrūtāk atrisināmiem literātūras uzdevumiem. Kā masu parādība, karš nepadodas rakstniecības tēlošanas paņēmieniem, kas pārsvarā individuālpsiholoģiski. Šo grūtību pārvarēšanai G. Zariņš beidzot izraudzījies to pašu ceļu, ko gājuši visi ievērojamie kaŗa tēlotāji literātūrā: viņš izvēlējies no karavīru masas tikai nedaudzas (divas) galvenās personas un par blakus personām tikai viena vada karavīrus. Lai atsvērtu traģisko notikumu smagumu, dialogos lietots daudz karavīru humora (tomēr vairoties no karavīru valodas vulgārismiem). Stāsta darbība aptver tikai pāris mēnešus kaŗa beigu posmā, tā autors atsvabinājies no notikumu pārmēra un paspējis toties labāk iedziļinātjes karavīru psiholoģijā. Stāstā notētota tikai viena kaujas aina un tikai viens dēkains izlūku gājiens.

Savas domas G. Zariņš šai stāstā vairs nav izteicis ar programmatisku asumu, toties ietvēris tās vijīgākā un bagātākā latviešu valodā. Stāstā notiek eksistenciālisma domu padziļinājumi un pārkārtojumi, pielāgojot tās mūsu situācijai, pārvēršot tās par mūsu domām.

Tas vislabāk redzams 254. lpp. dialoga tekstā. —

„Mēs, katrs atsevišķs cilvēks, esam atbildīgi par mūsu brīvību, un, tikai būdami brīvi, mēs varam citiem palīdzēt tikt brīviem.

Es šaubos, vai mēs kādreiz esam īsteni vēlējušies būt brīvi... Tādēļ mēs glezniecībā skrējām pakaļ frančiem, mūzikā krieviem, literātūrā sākām atdarināt anglus."

G. Zariņš joprojām arī šai stāstā ir tīrs eksistenciālists. Viņš joprojām saka, ka viss ir cilvēka paša brīvajai izvēlei atstāts. Bet šī brīvā izvēle (sevis atrašana) nu ir rādīta tautas garīgajā kopumā. „Es" vietā stājas „mēs". Ar to Zariņam paveras iespējami plašākais mākslinieciskās izteiksmes lauks nākotnē. Viņš var kļūt par savas tautas likteņa rādītāju un tulku. Viņš var piedalīties savas tautas garīgās eksistences veidošanā.

SAŅEMSIM MĀKSLAS PRIEKU, KO MUMS DĀVĀ!

Šinī mūsu ievērojamā klasiķa Rūdolfa Blaumaņa gadā ar patiku varam konstatēt, ka visur, kur vien mīt latvieši, mūsu lielajam rakstniekam, sakarā ar viņa 100 gadu dzimšanas dienu, ir veltīti atceres sarīkojumi. Latvieši ir pierādījuši, ka viņi apzinās savas kultūras vērtības.

Toronto, kas ne velti daudzināta par latviešu galvaspilsētu Kanadā, šai gadījumā nostājas par paraugu daudzām citām pilsētām, sarīkojot arī Blaumaņim veltītu teātŗa izrādi, ko noorganizējis TLB teātŗa ansamblis.

Izrādei, kas notiks 1. jūnijā, plkst. 7.30 Royal Ontario mūzeja teātŗa telpās, izraudzīta Blaumaņa drāma **Ugunī**, kuŗā visai reljefi izpaužas galveno personu psiholoģiskā cīņa ikvienam pašam ar sevi.

Blaumanis kā ikviens liels rakstnieks šinī drāmā atklāj skatītājiem vispārcilvēciskus pārdzīvojumus, un nav svarīgi, vai viņš liek darboties vienkāršiem lauku laudīm vai citu aprindu piederīgiem. Reizē ar to viņš rada tēlus, ko mēs visi izjūtam par īsti latviskiem.

Kristīne, drāmas varone, kas cīnās pati ar sevi un cieš par mīlētā cilvēka nenosvērtību, ne vien ziedojas mīlestībai, bet viņa grib savu liktenīgo mūža draugu celt; tic labajam viņā ar visu savas mīlestības lielo spēku. Kristīne ir kļuvusi par cēlas latviešu sievietes simbolu.

Un īstenībā starp latviešu vīriešiem ir kā priekšzīmīgie, centīgie Akmentiņi, tā spējīgie, pašapzinīgi lepnie, bet impulsīvie Edgari.

Diemžēl, dzīvē redzēti arī tipi, līdzīgi dažiem tēlotiem muižas kalpotājiem, kas viens otru pārspēj nenovīdībā, mēlnesīgumā un citās sīkumainībās.

Darbība lugā ris lielā, patiesā dramatismā, tā ka tā aizrauj līdz skatītājus. Tā ir luga, kuŗu var skatīties aizvien no jauna, bet tiem, kas to nav redzējuši — mūsu jaunatnei — tā atklās mūsu pašu mākslas vērtības.

Darbu iestudējis V. Pukats, spēlēs pazīstami Toronto latviešu aktieŗi, dekorācijas ģleznojis V. Vare.

Neaizrausimies ar pavasaŗa dramatismā, tā ka tā aizrauj izbraukumiem un ziediem. Pavasari un ziedus skatīsim arī citās dienās, bet Blaumaņa gads tik drīz neatkārtosies. Un lai tas kādreiz atkal notiktu, atbalstīsim šo!

Ang. G.

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

1. sēj. **ZVĒRU UN PUTNU PASAKAS**, 480 lapp. $ 7.80
2. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS**, I daļa, 540 lapp. 7.80
3. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS**, II daļa, 520 lapp. 7.80

Aplūkojiet šo izdevumu, tas ir visās grāmatnīcās.

LATVJU GRĀMATA

(42. turpinājums)

Antiņš kā ēna sekoja dzejniekam, kas no visiem šķita pats laipnākais, nepagrieza vienaldzīgs ienācējam muguru kā citi, kaut arī bija aizņemts.

Tauns izveicīgi darbināja stāvus gaisā izslietās dzelzu klavieres, uz zema ķeblīša sēdēdams un piesizdams tādus kā rakstāmmašinas taustiņus. Ar ādas siksniņām kopā sajūgti, griezās visādi riteņi, gan lielāki, gan mazāki, žvarkstot no misiņa zārkam līdzīgas lādes bira lejā ķeburaini kiņķēziņi un blīvējās taisnā rindā viens otram blakus. Kad rindiņa burtlicim šķita pietiekami gara, viņš nospieda kloķi, kiņķēziņi kā zaldāti kopā salīpuši kaut kur aizskrēja, lai pēc brīža viņu vietā skārda silē ieslīdētu spoža svina plāksnīte ar burtiem izraibinātu vienu sānu.

„Es tiešām nezināju, ka viss ar tinti, zīmuli vai rakstāmmašīnu rakstītais, katra rindiņa jāizlej un jāizpresē tādā spožā metallā," atzinās Antiņš. „Tad nu gan katram iespiestajam rakstam arī vajadzētu būt kaut drusku spožam — šāda sarežģīta darba cienīgam. Atklāti sakot, tagad man vēl vairāk jābrīnās, kā laikrakstos, žurnālos un grāmatās var spiest iekšā rakstus, kas reizēm ir tik tukši un nenozīmīgi, ka tikai retais tos izlasa, varbūt, vienīgi autors pats. Tādi taču nemaz nav vērts šītāda liela pūliņa. Ziniet, kas man nupat ienāca prātā?"

„Nu, kas?" galvu nepacēlis, bez sevišķas ziņkāres, laikam tikai pieklājības pēc iejautājās Tauns.

„Visiem rakstīt gribētājiem vajadzētu uzlikt par pienākumu vispirms kādu laiku nostrādāt spiestuvē."

„Kā redzat, es jau strādāju," atsmēja dzejnieks.

Bet Jērs turpināja: „Tad viņi, varbūt, sāktu atģist, cik daudz un nopietni gar iespiestu vārdu ir jāstrādā, lai skaisti melnu dabūtu uz balta papīra. Ja arī ne vairāk, tad vismaz tikpat daudz paši piepūlētos, lai nebūtu jādrukā galīgs bleķis. Citādi tā taču ir — par velti zemē nomesta nauda!"

„Lūdzu, nenometiet tagad zemē arī jūs!"

„Ko, naudu?"

„Nē šis rindiņas. Nolieciet tepat uz galda malas, tūliņ es sākšu labot korrektūras," Tauns sniedza Antiņam ar stingriem pirkstiem cieši kopā saspiestu metal'a plāksnīšu kluci.

Jērs ar prieku steidzās pakalpot, droši satvēra svina rindiņas, bet — tai pašā brīdī saviebās un jau mirkli vēlāk izskatījās pavisam nelaimīgs — spožās svina rindiņas bija izšļukušas no viņa rokas un gulēja zemē, pajukušas uz visām pusēm. „Karstas — es nezināju, ka tās tik karstas . . ."

„Es esmu vainīgs — man vajadzēja jūs brīdināt," Tauns pieliecās, lai sāktu lasīt kopā pakaisītās rindiņas.

„Nē, es esmu vainīgs. Taisni kā lempis bez rokām," apsūdzēja sevi Jērs un metās palīgā grābstīties pa grīdu. „Nav nemaz tik liela nelaime, ka jāmeklē par katru cenu rokā vainīgais," labdabīgi smaidīja dzejnieks. „Tās tikai dažas korrektūras rindas. Liela un nepatikama ķēpāšanās gan iznāktu, ja jūs man būtu sagāzis kādu no salikuma slejām uz galda. Tad katru rindu, salīdzinot ar korrektūru novilkumu, vajadzētu atrast un ielikt pareizajā vietā. Ir krietni jāiemanās, lai veselu sleju neizjukušu pārceltu. Lūk, tā . . . " Šinī istabas galā par burtlici kļuvušais redaktors salieca abu roku pirkstus kā knaģus, saspieda no abiem galiem sleju tik cieši„ ka visas atsevišķās rindiņas salipa kopā vienā stingrā svina stienī, un pārcēla to uz citu vietu.

„Man arī ir stipras rokas, es arī to varētu," Jēram šķita, ka šī būtu īstā reize parādīt, ka viņš nemaz tik liels tūļa nav, kā dzejnieks varēja domāt, kad bija nometis zemē karsto svinu. Viņš jau uzbraucīja piedurknes, lai pašapzinīgi ķertos klāt paprāvai metalla rindu kolonnai.

„Lūdzu, labāk neaiztieciet! Tad mēs patiesi būsim nelaimē," iztrūcies iesaucās Tauns un sāka pats veikli gar sleju darboties. Ar īlena smaili izcēla te vienu, te otru melnās krāsas noziesto rindu un iesprauda vietā spožās, tikko saliktās.

Antiņš klusēdams, jo saprotamā kārtā jutās apvainots, skatījās, skatījās, līdz sāka sajust, ka ir te lieks, un atcerējās, ar kādu nolūku īsteni uz šejieni nācis. Bija taču gribējis nopirkt Ragnai grāmatu. Pagrieza Taunam muguru, aizgāja uz istabas otru — tā sacīt, redakcijas galu un apstājās pie grāmatu galda.

Šķita, ka izvēle tiešām ir liela, bet nebija nemaz tik viegli atrast vislabāko, šīsdienas vajadzībai piemērotu grāmatu. Kaut kādu nenozīmīgu lasāmvielu Antiņš Ragnai negribēja nest un tāpēc ilgi gudroja, apcerēdams katru grāmatu no visādiem viedokļiem.

Viena bija par plānu, otrai vāks no ilgas stāvēšanas saulē sa...zeltējis, citai virsraksts neskanēja diezko daiļi. Piemēram, Irma Liepsala savu stāstu grāmatu bija nosaukusi par „Sumpurņu laiku". Kā kaut ko par sumpurņiem lai nes skaistai meitenei? Ka Ragna ir skaista, par to kaut kā viņam nebija ne mazāko šaubu. Edvīnam Mednim „Rozes lidoja gaisos". Tas arī bija stipri aizdomīgs virsraksts, pavedinādams domāt par melnās maģijas brīnumdarbiem. Valdemāra Krodera „Mēris Bombejā" skanēja itin pabaigi, cerīgam apciemojumam gaužām nepiedienīgi. Jā, „Skaidro sievieti", grāmatu ar tādu, tik jauku nosaukumu noteikti varētu dāvināt, ja to nebūtu sarakstījis sveštautietis Hardijs. Jērs principā neatzina, ka izdevēji trimdā izdod tulkojumus, ar tiem sūknēdami no lasītāju kabatām laukā naudu, kas varētu tikt izdota par latviešu rakstnieku grāmatām.Te bija tikai maza daļa tautas — vienīgie viņu lasītāji, no kuŗu uzticības atkarājās svešumā latviešu grāmatas būt vai nebūt. Aizvilināt lasītājus projām no pašu rakstniekiem taču nozīmēja padarīt plānāku viņu jau tā neapskaužami plāno maizes riecienu. Svešos katrs pēc patikas varēja izlasīties šīszemes valodā. Un tāpēc Antiņam nenāca ne prātā palīdzēt neapzinīgiem izdevējiem ar uzviju atpelnīt atpakaļ naudiņu, ko viņi iztērējuši, pārceļot un izdodot latviešu mēlē cittautu autoru darbus. Tie bija latviešu kultūras ugunskuram, ko svešuma skarbajos vējos visiem spēkiem vajadzēja uzturēt dzīvu, atrautas pagales. „Vīru valoda" skanēja skaisti un cildeni. Bet šo grāmatu vispirms pašam vajadzēja izlasīt, jo par Jāni Sarmu, tās autoru, neko nezināja. Varēja būt, ka viņš ir stipri zaļoksnīgs jauneklis, kas līdzīgi citiem jaunekļiem raksta visādas pārdrošības.

Beidzot Antiņš Jērs izvēlējās Zinaīdas Lazdas „Saules koku", samaksāja Štālam, un tā ka par viņu neviens vairs nelikās zinis (pat Zeltiņš, kam bija atnesis bildi), gāja projām.

Lai tiktu tai pilsētas daļā, kur dzīvoja Ragna, vajadzēja braukt ar pazemi gandrīz vai veselu stundu. Bet kad viņš vienā no pēdējām piestātnēm izkāpa, jutās patīkami pārsteigts. Redzēja tikai dažas pelēkās vairākstāvu mūŗa ēkas. Ielu malās, pa daļai koku zaļuma aizslēpti, tupēja koka namiņi gaŗās un klusās rindās. Jā, te bija arī manāmi klusāks nekā pilsētas vidienē. Kaut kur pat dzirdēja rejam suni.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

TLB drāmatiskais ansamblis, godinot
R. BLAUMAŅA 100 GADU DZIMŠANAS DIENAS ATCERI,
uzvedīs viņa skatu lugu 5 cēlienos

UGUNĪ

1963. g. 1. jūnijā, pl. 7,30 vakarā Toronto Royal Ontario mūzeja zālē (Queens Park un Bloor ielu stūrī).

Režisors: Voldemārs PUKATS. Dekorātors: Valdis VARE.

Ieejas maksa: I vietā $ 2.50, II vietā $ 1.50. Bērniem puscenas.

Biļetes iepriekšpārdošanā sazinoties pa tālr. HO 1-3408 vai stundu pirms izrādes pie kases.

Apmeklēt lūdz rīkotāji.

Pēc tēlnieka A. Kopmaņa metā darināto komponista Jāņa Cīruļa kapa pieminekli svētdien Toronto latviešu kapos iesvētīja māc A. Cops. Uzņēmumā uz nelaiķa kapa kopiņas ziedus noliek Kanadas dziesmu svētku biedrības valdes priekšsēdis J. Šmits. Aiz viņa V. Toma, B. Senkēviča, A. Zemdega, prof. J. Vītola dzīvesbiedre Annija, Ev. Lejiņš, M. Lejiņa, V. Leinvebere un māc. A. Cops. Foto JAK

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel: 463-2667

TORONTO

◉ Garajā nedēļas nogalē Rīgas (72.) skautu vienības skautu pulciņš bija izgājis nometnē Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē. Notika sirojums pa kopiem, šķēršļu gājieni un citas āra nodarbības.

Šķēršļu gājienā pirmo vietu izpelnījās Vilku kops (kopn. M. Treiguts), bet nometnes dzīves punktu kopnovērtējumā pirmā vieta piekrita Briežu kopam (kopn. G. Rozītis), 2. v. Vilki, 3. v. Lāči (kopn. M. Zvejnieks), 4. v. Zīlīšu kops (kopn. V. Budrevics).

O. K.

Pavasara svētki Sidrabenē 26. maijā pulcēja kuplu sporta dalībnieku un apmeklētāju skaitu. Sarīkojuma labu izdošanos veicināja arī siltais un saulainais laiks.

Svētki sākās jau priekšpusdienā ar sporta sacensībām. Pēcpusdienā uz svētku oficiālu atklāšanu ieradās LNAK valdes priekšsēža vietn. V. Uiska.

Savā runā V. Uiska uzsvēra sporta nozīmi kā fiziskās, tā garīgās veselības uzturēšanā. Latviešu sportisti, bez tam, ar savām sekmēm daudzina latviešu vārdu šajā zemē.

Diždancis nodejoja trīs tautas dejas. Toronto Lācīši V. Adlers un J. Millers noskandēja dažas populāras dziesmiņas.

Mazo bērnu nodarbības vadīja M. Vilka. Jau iekārtotās rotaļu ierīces bija vienmēr aizņemtas.

◉ Mākslinieka Ģirta Tiltiņa gleznu izstāde viņa paša studijā 567 Yonge str. noslēdzās svētdien, 26. maijā. Izstādē dominēja akvareļi; bija nedaudzi eļļas darbi, kā arī dažas grafikas.

Pārdoti vairāki darbi. Izstādi apmeklēja arī daudzi kanadieši.

◉ Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncertu, 26. maijā Jameson Collegiate zālē ar izcilo programmu nedalītā uzmanībā un atsaucībā noklausījās vairāki simti tautiešu.

Prof. T. Ķeniņš koncerta atklāšanas runā stāstīja par mūsu ievērojamā komponista dzīvi un darbu. Suminot klātesošo komponista dzīvesbiedri Anniju Vītolu, viņai pasniedza ziedus.

Visiem koncerta izpildītājiem vajadzēja dot piedevas, un apvienotais 1. draudzes un Dainas koris uz klausītāju pieprasījumu nodziedāja otrreiz Gaismas pili.

◉ Anšlava Eglīša jaunākās komēdijas Cilvēks grib spēlēt izrāde Toronto notiks 5. jūlijā, plkst. 7.30 Royal Ontario mūzeja telpās. Pēc tam teātra trupa 7. jūlijā viesosies Hamiltonā un 12. jūlijā Londonā.

Lugas režiju vada Ansis Tipāns, kas patlabam ir mācības spēks Valdorfa mākslas skolā, Kalifornijā. Tipāns bieži spēlējis arī televīzijas izrādēs. Latvijā bija Nacionālā teātra aktieris.

Aktrise Spodra Zaļuma arī strādā par mācības spēku Valdorfa mākslas skolā. Maija Cukura beigusi studijas ar drāmas bakalaura gradu un spēlējusi galvenās lomas daudzās amerikāņu lugās.

Lugai dekorācijas gatavojusi māksliniece Veronika Janelsiņa; pats autors Anšlavs Eglītis darbojas kā izrādes konsultants.

◉ Māc. A. Lūsis kristījis Edgaru Jāni Liepiņu un Dainu Kristīni Liepiņu, Voldemāra un Ineses bērniņus.

Māc. Ad. Cops Sv. Andreja baznīcā salaulājis Māru Inusi ar Ādolfu Ploni. Foto A. Jānītis.

◉ Britu karaliskais balets sniegs viesizrādes Toronto O'Keefe centrā no 4.—9. jūnijam. Slavenā angļu balerīna Margota Fonteina ar savu tagadējo partneri, krievu baletdejotāju Rudolfu Nurejevu dejos sekojošās izrādēs:

4. jūnijā Margarita un Armands (biļetes šim vakaram jau izpārdotas); 7. jūnijā Pas de deux no Le Corsaire, tāpat arī 9. jūnijā vakara izrādē Gulbju ezers. Uzvedīs arī citus baletus, kuros piedalīsies izcili britu baleta spēki Lai iegūtu ieskatu par tiešām vērtīgu mākslu un ne tikai veiklību un akrobatiku, šīs izrādes būtu ieteicams apmeklēt.

MONTREĀLA

◉ Mācītājs V. Šēfers Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzē 26. maijā kristījis Liliju - Līzu Skuju, Alberta un Dainas, dzim. Ozoliņš, meitiņu.

◉ 22. jūnijā Montreālas latv. lauku īpašumā, Tērvetē, notiks Jāņu sarīkojums, bet 29. jūnijā Latviešu Sestdienas skolas rīkotie bērnu svētki.

◉ Par vienu no svarīgākiem š. g. projektiem Montreālas latviešu biedrība ir iecerējusi bērnu vasaras nometnes jautājuma pacelšanu. Ir apzināts kodols, sastādoties no jaunatnes audzinātājiem un skolotājiem, kuri ar biedrības priekšnieka Em. Mazuša starpniecību nometnes projektu virzītu pārējo Montreālas organizāciju interešu labā. Paredzēti vairāki plašāki sarīkojumi līdzekļu vākšanai. Var cerēt, ka būs atsaucība no visām iespējamām organizācijām, kā arī atsevišķām personām un 1964. gada vasarā Montreālas latviešu jaunatnei un bērniem būs atkal pulcēšanās vieta vasaras nodarbībām latviskā garā, draudzīgā pulkā un svaigā gaisā, kā pirms vairākiem gadiem Zilajos Laurenču kalnos. Bērnu nometnes nozīme no latviskās audzināšanas viedokļa ir nenoliedzama un ir pierādīta pārējos latviešu centros. G. S.

◉ Montreālas latviešu b-bas sarīkojumā š. g. 1. jūnijā Bostonas DV Jaunais teātris viesosies ar Anšlava Eglīša komēdijas Kazanovas mētelis izrādi Jāņa Lejiņa režijā. Izrāde notiks Victoria Hall, plkst. 8 vakarā.

Ieeja $2.50 un $2.00, skolniekiem un studentiem puscenas, kara invalidiem ieeja brīva. Ieejas kartes iepriekš pasūtināmas pie Em. Mazuša — RE3-5511.

ATPŪTA TORONTO PIEVĀRTĒ

Laiks gan šopavasar nemaz nevilināja doties laukā, jo saulīte, ar maz izņēmumiem, kā teica mūsu tēvi: „rādija zobus." Tomēr, ziedu mēnesim teju klāt esot, der palūkot iespējas pasauļoties tepat Toronto, ja netīk izbraukt tālāk.

Viena no jaunākajām ekskursijām tiklab lieliem, kā maziem ir ar kuģīti uz Centra saliņu (Center Island). Kuģīši atiet no Toronto ostas katras 20 minūtes, biļetes pieaugušiem abos virzienos 25 c., bērniem — 10 c.

Saliņā, kas pēdējos gados manāmi uzposta un izdaiļota, pietiekami gādāts par izklaidēšanās iespējām bērniem: Tur ir rotaļu laukumi, plaši apstādījumi ar galdiem un soliem un farma, kur mazajiem pilsētniekiem iepazīties ar mājkustoņiem. Bērni var vērot, kā izšķiļas cālīši, un iepazīties ar ēzeļu mazuli un teliņu, tie nule pievienojušies pārējiem farmas iemītniekiem. Dažas zosu mātes arī jau vadā pūkainus zoslēnus pa saliņas ūdensceļiem. Var arī nodoties jāšanas sportam uz mazajiem zirdziņiem, kā arī vizināties smailītēs pa kanāliem.

Ir baseini, kur plunčāties un, protams, ezers un smiltis kūku cepšanai un piļu celšanai ar vaļņiem un grāvjiem.

Toronto atrodas kādi 14 mazāki vai lielāki parki. Pazīstamākais ir High parks, bet mazāk zināms būs Džemsa parks (James Gardens) Hambera ielejā. Tur pašlaik tulpes pilnos ziedos, mežā daudz puķu, dīķīši un strautiņi atdzīvina zaļumu. Lai sasniegtu Džemsa parku, jābrauc uz Royal York Rd., uz dienvidiem pa Islington ave., tad uz austrumiem pa Edenbridge Dr.

Pilsētas ziemeļos atrodas Edvarta parks (Edwards Gardens) — jābrauc no pazemja gala pieturas (Eglinton) ar autobusu.

Minams arī Highland Creek parks Toronto austrumos. Šis parks ļoti plašs un ar savu skaistumu īpaši saistīs „neizdaiļotās" dabas mīļotājus, kā arī fotografus.

Kā redzams, nav jādodas tālā ceļā rast atpūtu svaigā gaisā, Toronto pilsēta par to ir gādājusi arī savās robežās.

INDRA GUBIŅA,

dzim. Bencone, beigusi Toronto universitātes humānitāro zinātņu fakultāti, iegūstot B.A. gradu mākslas vēsturē. I. Gubiņa ir korporācijas Gundega locekle. Saistījusies darbā Toronto Mākslas galerijā.

TORONTO DV FUTBOLISTI ZAUDĒ

DV sporta kluba futbolisti pagājušā nedēļā sacentās ar slovēņu vienību. Uzvarēja slovēņi ar 2:1 (2:1). Latviešu labā vārtus ieguva A. Alksnis.

Nākošajā spēlē DV vienība piektdien, 31. maijā plkst. 8.30 vak. St. Clair - Lansdowne laukumā spēlēs pret Knights of Malta izlasi.

PATEICĪBA

Sirsnīgs paldies visiem tautiešiem par bagātīgiem ziedojumiem un personīgo līdzdalību DV Hamiltonas nodaļas vanadžu kopas bazārā š. g. 21. aprīlī.

DV Hamiltonas nod. vanadžu kopa.

VAR PIETEIKTIES ATPŪTAI SIDRABENĒ

Sidrabenes bērnu nometne šajā vasarā darbosies no 7. jūlija līdz 25. augustam. Nometnes atbildīgais vadītājs būs mācītājs A. Cops, bet nometnes komandants skautu vadītājs J. Rudzītis. Pēdējo gadu nometnes komandante K. Rasa šajā vasarā nometnē darbosies periodiski kā fiziskās audzināšanas instruktore. Tāpat kā visus iepriekšējos gadus nometnes saimniecību vadīs V. Pālena. Nometnes ārsti: Dr. S. Užāne un Dr. P. Bārdiņš. Mazo bērnu mājas pārzine un medicīnas māsa M. Zustere. Padomnieks nometnes dzīves un audzināšanas jautājumos būs skolotājs J. Pālens. Nometnes saimniece I. Ezerniece. Bez tam nometnē darbosies jaunākās paaudzes vadītāji un vadītājas.

Nometnē uzņem latviešu zēnus un meitenes no 5—17 gadiem neatkarīgi no tā, pie kādas draudzes vai konfesijas tie pieder.

Nometnes maksa Ontario provincē dzīvojošiem bērniem ir 14 dol. nedēļā, bet pārējiem $ 15,-. Mazajiem bērniem, kas uzturas Mazo bērnu mājā, bez tam vēl jāmaksā $ 3,- nedēļā par īpašu uzraudzību un apkopšanu.

Bērni jāpieteic V. Pālenai, 40 Auburn Ave., Toronto 4, tālr. 533-4120, vai māc. A. Copam, 70 Scarborough Rd., Toronto 13, tālr. OX 9-3331.

Pirms bērni dodas uz nometni, tiem jāizņem no nometnes vai sava ģimenes ārsta apliecība, ka veselības stāvoklis atļauj nometni apmeklēt. Apliecība jāuzrāda, ierodoties nometnē. Bez ārsta apliecības bērni nometnē netiks uzņemti.

Pieteicot bērnus nometnē, jāuzdod: bērna vārds un uzvārds, dzimšanas dati, vecāku vārdi un adrese (kā arī telefons un no kuŗa līdz kuŗam laikam bērns vēlas nometnē uzturēties. Vecāki, kas bērnus nometnē būs pieteikuši līdz 1. jūlijam, saņems īpašas informācijas lapas „Kas jāzina, sūtot bērnu uz nometni".

◉ Bērnu svētki Sidrabenē paredzēti 28. jūlijā un Sporta svētki 18. augustā.

RŪTA PURGAILE

ar uzslavu beigusi Toronto Womens College Hospital māsu skolu.

Pēc komponista prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerta Toronto. Uzņēmumā no kr.: A. Ramiņa, V. Leinvebere, prof. T. Ķeniņš, Annija Vītola, A. Purvs, M. Dežardēna un M. Tūtere. Otrā rindā: diriģents J. Barušs, E. Lazda, I. Ramiņš un dir. E.Pālens. Foto JAK

Sv. Katarīnes ev. - lut. draudzē māc. J. Prauliņš un Toronto Austrumu draudzes māc. A. Briedis 19. maijā iesvētīja septiņus jauniešus. Uzņēmumā no kreisās: E. Vērdiņa, I. Vērdiņa, māc. A. Briedis, māc. J. Prauliņš, M. Reinholde un V. Reinholde. 2. r.: J. Arājs, draudzes pr-ks H. Greble, V. Freimanis un A. Freimanis. J. Liģera uzņēmums.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

1. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

1. jūnijā — plkst. 11 rītā Sestdienas skolas izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

1. jūnijā — TLB Drāmatiskā ansambļa teātra izrāde — R. Blaumaņa „Uguni", Mūzeja zālē, plkst. 7,30 vakarā.

22. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

22. jūnijā — Līgo svētki Bērzainē.

29. jūn. līdz 7. jūl. — Kanadas latviešu skautu un gaidu „Lielā Nometne".

5. jūlijā, pl. 7,30 — Anšlava Eglīša viesizrāde „Cilvēks grib spēlēt" Royal Ont. mūzeja telpās.

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Vīna raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes koncerts.

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antoniņa Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas ceturtais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieru un techniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

Dzī

Prāv. A. Skrodelis DIEVAM, DZIMT

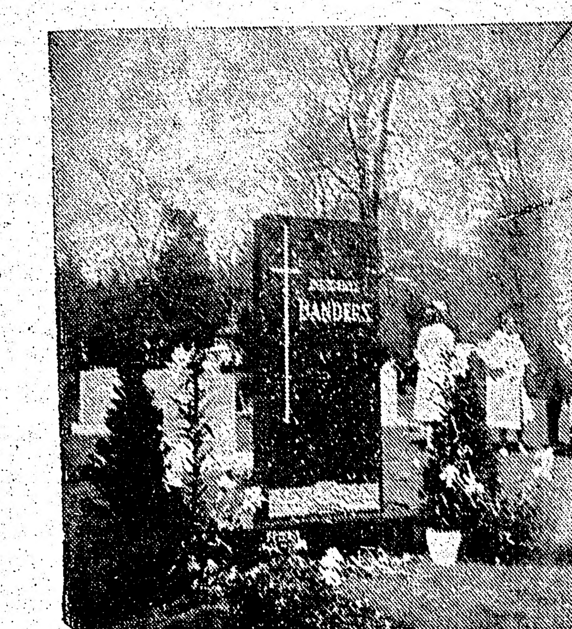

DIRIĢENTA PĒTERA BANDERA

Kas gan no rīdziniekiem neatcerēsies 4. Valmieras pulka izskatīgo, slaido kapelmeistaru Pēteri Banderu un viņa orķestra koncertus Rīgas dārzos. Bija patīkami redzēt šo brašo virsnieku diriģējot. Un varam droši teikt, ka viņš bija īstais vīrs īstajā vietā; viņš prata disciplinēt un saliedēt sava orķestra vīrus un iedvest viņos garu un sparu. Bet nu Pēteris Banders ir apklusis. Jau vairāk kā gadu viņš vairs necilā diriģenta zizli. Un, kā lasījām laikrakstos, viņam 5. maijā Detroitas latviešu kapu kalniņā atklāja pieminekli, uz kura bija gada skaitļi 1906.—1962. Tātad apklusis vēl spēka gados.

Šinī sakarā jādomā, kas un kāds bija diriģents un komponists Pēteris Banders rakstura, sirdī, dzīvē un darbā. Tāpat arī — ko viņš ir paveicis un ko aiz sevis atstājis? Pieminekli, ko visa Detroitas latviešu sabiedrība lielā vienprātībā uzcēla pie viņa atdusas vietas, ir iekalti daži simboli — ozollapas, Latvijas karogs, lira un krusts. Tie tik pareizi izteic, kas pildīja viņa sirdi, dienas un dzīvi. Viņam mīļa bija tālā ozolzeme un latviešu tauta, kas tur mita, un dārga Latvijas valsts, kuras sargu rin-

dās viņš jau a
bija arī ar dvē
tūras — dziesm
kopējs. Bez ta
reliģisks — neš
un aizmūžā tic
paļāvības uz
līdz ar to mie
parastos apstā
— kaŗā, gūstā

Savu dotumu
zienā viņš bij
jas un aktīvit
viņš bija savā
radiofonā, tād
tos, tāds Ven
servātorijā (p
klases vadītāj
gas nometnē,
dija kori, ar k
dzos Dziesmu
nas, Fišbache
dziesmu svētk
ģents) un tāds
tinentā Detro
labu kori, kas
koncertus un
svētkos ASV
Milvoku dzies
virsdiriģents)

Kā savā d
Pēteris Banc
mošs, laipns
pievilcīgo s
balsi un ie

Māc. R. Krafts ar dzīvesbiedr

Māc. Rūdolfa Krafta un dzīvesbiedres Ermīnes 25 gadu kāzu dienas atcerei bija veltīts svinīgs dievkalpojums Circle Pine, Minn. amerikāņu draudzē, kuŗu jubilārs 10 gados izveidojis par lielu, spēcīgu draudzi. Pēc dievkalpojuma jubilārus sveica ar ziediem un dāvanām draudzes locekļi, Jēzus draudzes vārdā māc. E. Ķiploks un dāmu kom. pr-ce Zeltiņa ar ziediem, korporācijas Latvia seniors J. Vikmanis, kā arī daudzi draugi.

Jubilārs par māc. ordinēts 1942. g. maijā Jāņa baznīcā Rīgā. Vēlāk uzņēmies draudzes gana pienākumus Sikelē, Sēlpils pag. Studējis vairākus gadus arī Glazgovas teoloģijas seminārā Anglijā, sākumā gatavodamies

ārmisijas
Ir korpor
Trimdas la
Augsburga
nometnes
1949. gadā
darbojies
ņu draudz
laikā sagā
šiem galvo
AS valsti
daļa vēlā
uz Mineap
1953. gad
Circle Pin
džu no M
nelielas a
rīgo vadīb
traukti 10
tīvs vietē

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS;
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

RŪTA PURGAILE
ar uzslavu beigusi Toronto Womens College Hospital māsu skolu.

dzimšanas dati, vecāku vārdi un adrese (kā arī telefons un no kuŗa līdz kuŗam laikam bērns vēlas nometnē uzturēties. Vecāki, kas bērnus nometnē būs pieteikuši līdz 1. jūlijam, saņems īpašas informācijas lapas „Kas nometniekiem jāzina, sūtot bērnu uz nometni".

● Bērnu svētki Sidrabenē pare- dzēti 28 jūlijā un Sporta svētki 18. augustā.

...as atceres koncerta Toronto. Uzņē- ...iņš, Annija Vītola, A. Purvs, M. De- ... E. Lazda, I. Raminš un dir. E.Pālens. Foto JAK

...kojumu kalendārs

...nas sko- ... Andre- ...ā zālē. ...ā Sest- ...na akts ...sarīkoju- ...matiskā ...— R. ...ēzeja zā- ...ums Sid- ...Bērzai- ...Kanadas ...idu „Lie- ...ava Egli- ...ks grib ...ūzeja tel- ...7,30 vak., ...T. Zelti- ...skā Onta- ...rian baz- ...Clair Ave. ...koncerts.

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas ceturtais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieru un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

Dzīve Savienotās Valstīs

Prāv. A. Skrodelis

DIEVAM, DZIMTENEI UN DZIESMAI

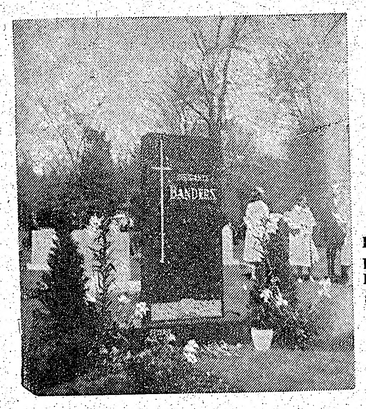

P. Bandera kapa piemineklis Detroitas latviešu kapa kalnā.

DIRIĢENTA PĒTEŖA BANDERA PIEMIŅAI

Kas gan no rīdziniekiem neatceršies 4. Valmieras pulka izskatīgo, slaido kapelmeistaru Pēteri Banderu un viņa orķestŗa koncertus Rīgas dārzos. Bija patīkami redzēt šo brašo virsnieku diriģējot. Un varam droši teikt, ka viņš bija īstais vīrs īstajā vietā; viņš prata disciplinēt un saliedēt sava orķestŗa vīrus un iedvest viņos garu un sparu. Bet nu Pēteris Banders ir apklusis. Jau vairāk kā gadu viņš vairs necilā diriģenta zizli. Un, kā lasījām laikrakstos, viņam 5. maijā Detroitas latviešu kapu kalniņā atklāja pieminekli, uz kuŗa bija gada skaitļi 1906.—1962. Tātad apklusis vēl spēka gados.

Šinī sakarā jādomā, kas un kāds bija diriģents un komponists Pēteris Banders rakstuŗā, sirdī, dzīvē un darbā. Tāpat arī — ko viņš ir paveicis un aiz sevis atstājis? Pieminekli, ko visa Detroitas latviešu sabiedrība lielā vienprātībā uzcēla pie viņa atdusas vietas, ir iekalti daži simboli — ozollapas, Latvijas karogs, lira un krusts. Tie tik pareizi izteic, kas pildīja viņa sirdi, dienas un dzīvi. Viņam mīļa bija tālā ozolzeme un latviešu tauta, kas tur mita, un dārga Latvijas valsts, kuŗas sargu rindās viņš jau agri iestājās. Viņš bija arī ar dvēseli latviskās kultūras — dziesmas un mūzikas — kopējs. Bez tam viņš bija dziļi reliģisks — nešaubīgs dievbijības un aizmūža ticības cilvēks, pilns pļāvības uz Dieva vadību un līdz ar to mierīgs, vienalga, vai parastos apstākļos vai grūtībās — karā, gūstā un svešumā.

Savu dotumu un interešu virzienā viņš bija vienmēr enerģijas un aktīvitātes pilns. Tāds viņš bija savā pulkā, tāds Rīgas radiofonā, tāds vasaras koncertos, tāds Ventspils Tautas konservātorijā (pūšamo instrumentu klases vadītājs); tāds Vircburgas nometnē, kur viņš 5 gadi vadīja kori, ar kuŗu piedalījās daudzos Dziesmu svētkos (Eslingenas, Fīšbachas un Vircburgas dziesmu svētkos arī kā virsdiriģents) un tāds pats arī šinī kontinentā Detroitā, kur izveidoja labu kori, kas sarīkoja vērtīgus koncertus un piedalījās Dziesmu svētkos ASV un Kanadā (bet Milvoku dziesmu svētkos atkal virsdiriģents).

Kā savā darbā, tā sabiedrībā Pēteris Banders vienmēr bija mozs, laipns un sirsnīgs. Ar savu pievilcīgo smaidu, simpatisko balsi un ierosinātājām domām un asprātībām visus saistīja un uzmundrināja. Šādi raksturi, sevišķi mūsu trimdas apstākļos, ir neatsveŗami un vērtīgi.

Visai kupls ir arī pūrs, ko viņš aiz sevis ir atstājis latviskās dziesmas un latviskās mūzikas ziņā. No viņa darbības brīvajā Latvijā minami viņa komponētie daudzie (ap 50) marši un popuriji ar latviešu tautasdziesmu melodijām un dziesmas, piem., „Sargs pie Daugavas". No Vācijas laikiem minamas dziesmas „Svešā malā" (paša vārdi) un „Brīvības dziesma" (T. Zeltiņa veltījums Vircburgas korim), bet no šinī kontinentā komponētām atzīmējamas citu starpā 2 garīgas dziesmas — „Korālis" un „Lūgšana" (paša vārdi), tad laicīga dziesma „Zeme" (Akurātera teksts). Kā vispēdējais viņa darbs minams „Karoga dziesma". Šīs dziesmas vārdus speciāli Detroitas latviešu korim rakstīja dzejniece Indra Gubiņa. Bandera kapa piemineklja atklāšana noslēdzās tieši ar šo „Karoga dziesmu", kuŗu nodziedāja Detroitas latviešu koris diriģenta R. Zuika vadībā. Sevišķi patīkami atzīmēt, ka Detroitas latviešu koris šinīs svētkos vienojās turpināt P. Bandera sākto darbu un koŗa diriģenta pienākumus uzņēmās viens no mūsu izcilajiem diriģentiem R. Zuika.

Labi, ka mūsu tautā ir izauguši un darbojušies tādi apdāvināti, aktīvi, raksturā skaidri, siltām sirdīm cilvēki, kuŗiem mīļa viņu dzimtene un tauta un dārga latviskā valsts un kultūra, un kuŗi dziļi iesakņojušies mūžības apziņā. Tie mums vienmēr jāatceras. Viņu atcerēšanās brīži aicinās mūs sekot viņiem. Tā mēs veidosimies augšup un kļūsim vērtīgāki savā apkārtnē un tautā.

KOLORĀDO SPRINGA, COLO.

● Latviešu skolas Ģimenes dienas sarīkojumu 12. maijā IOOF zālē ievadīja māc. Z. Upītes svētbrīdis. Ģimenes dienai un R. Blaumaņa 100 gadu dzimšanas dienas atcerei veltītu programmu sniedza latviešu skolas audzēkņi.

● Dr. A. Karps, divas dienas ciemodamies Kolorādo Springā, 17. maijā referēja par neredzamajām pārmaiņām mūsu dzīvē un piedalījās Kolorādo latviešu akadēmiskās kopas dibināšanas sanāksmē, kuŗā izraudzīja pagaidu valdi.

● Mazo Kolorādo Springas latviešu draudzi 20. maijā apmeklēja archibīskaps prof. K. Kundziņš un vakara stundā Mūsu Pestītāja baznīcā teica spredķi, dodams arī Dieva svētību. Dievkalpojumā ērģelnieka pienākumu veica Pueblo cieminš brīvmākslinieks Valdemārs Ozoliņš. Dievkalpojumā bija arī prof. L. Bērziņš ar kundzi. E. Z.

Māc. R. Krafts ar dzīvesbiedri Ermīni.

Māc. Rūdolfa Krafta un dzīvesbiedres Ermines 25 gadu kāzu dienas atcerei bija veltīts svinīgs dievkalpojums Circle Pine, Minn. amerikāņu draudzē, kuŗu jubilārs 10 gados izveidojis par lielu, spēcīgu draudzi. Pēc dievkalpojuma jubilārus sveica ar ziediem un dāvanām draudzes locekļi, Jēzus draudzes vārdā māc. E. Ķiploks un dāmu kom. pr-ce Zeltiņa ar ziediem, korporācijas Latvia seniors J. Vikmanis, kā arī daudzi draugi.

Jubilārs par māc. ordinēts 1942. g. maijā Jāņa baznīcā Rīgā. Vēlāk uzņēmies draudzes gana pienākumus Sīkelē, Sēlpils pag. Studējis vairākus gadus arī Glazgovas teoloģijas seminārā Anglijā, sākumā gatavodamies ārmisijas darbam.

Ir korporācijas Latvia filistrs. Trimdas laiku Vācijā vadījis Augsburgas nometnē, pildot arī nometnes mācītāja pienākumus. 1949. gadā izceļojis uz ASV un darbojies par mācītāju amerikāņu draudzē Dienviddakotā. Šajā laikā sagādājis daudziem latviešiem galvojumus iceļošanai min. AS valstī, no kurienes lielākā daļa vēlākos gados pārcēlušies uz Mineapoli, Minnesotā.

1953. gadā jubilārs pārcēlies uz Circle Pine, Minn. (apm. 20 jūdžu no Mineapoles), uzņemoties nelielas amerikāņu draudzes gārīgo vadību, kuŗa kalpo nepārtraukti 10 gadus, būdams arī aktīvs vietējā sabiedriskā dzīvē.

H. Kiperts.

KULTŪRAS VĒRTĪBU SARDZĒ

Milvoku DV vīru koŗa koncerts veltīts Jāzepa Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atcerei

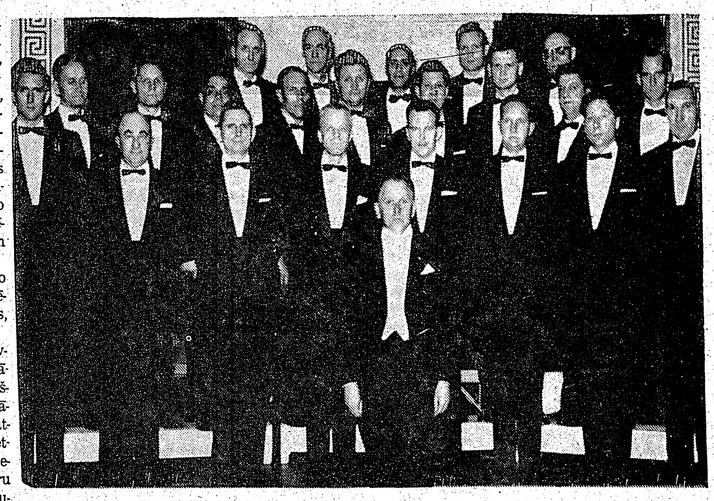

Milvoku DV vīru koris. Uzņēmumā priekšā diriģ. V. Aparjods; no kreisās uz labo: A. Nīkurs, E. Gagainis, O. Blūms, H. Misiņš, H. Rullis, E. Čakāns, R Prūsis, O. Skraučevs, K. Krūmiņš, E. Paeglis, V. Grants, K. Upesleja, J. Bēdelis, O. Skostiņš, Ā. Peniķis, O. Peniķis, P. Rudzītis, N. Kļaviņš, E. Mednis, V. Zālītis, A. Jurēvics un E. Cinītis. Foto: A. Tabaks.

Pēdējā laikā arvien biežāk šur un tur izpaužas latviešu trimdas sabiedrībā parādības, kas liecina par zināmu pagurumu latvisko kultūras vērtību, valodas un tautiskās apziņas saglabāšanā. Ja to līdz šim pārmetām jaunatnei, tad dažreiz rodas bažas arī par daļu vecākās paaudzes stāju, kas vēl grauju šāki ietekmē mūsu līdzšinējo cīņu par visa latviskā paturēšanu un nodošanu tālākajām paaudzēm.

Latviešu dziesma ir viens no mūsu tautas mūžveciem un spēcīgākiem ieročiem gan labās, gan grūtās dienās.

Milvoku DV vīru koris jau divpadsmito gadu neatlaidīgi strādā dziesmu druvā sava pašaizliedzīgā diriģenta Voldemāra Aparjoda vadībā. Koŗa atīstības gaitas iezīmējušās krietniem panākumiem mākslinieciskā ziņā. No sākotnējā vīru kvarteta 1951. gadā koris izaudzis par respektējamu dziesmu draudzi, kas gan nav visai liela, bet dziedoņi ir ilggadīgi un uzticami savam korim. Šis apstāklis ir ļoti nozīmīgs jauna repertuāra izvēlē, jo sakarā ar koristu pieredzi korim iespējams ķerties pie visgrūtākajām dziesmām un nevairīties no jaunu dziesmu uzņemšanas savās programmās.

Savu šī gada koncertu 18. maijā koris bija veltījis mūsu lielā komponista un komponistu audzinātāja Jāzepa Vītola 100 gadu dzimšanas dienai. Programmā laba daļa visai bieži dzirdētu dziesmu: kareivīgi patriotiskās Dies irae un Uguns milna; nākotnes ticības apgarotā komponista pēdējā dziesma Kalējs un liriskās Nakts, Mežezers. Koncertā sevišķi izcēlās Dies irae un Nakts; bet koris bija meklējis Vītola plašajā vīru koŗu dziesmu krājumā arī mazāk dzirdētas dziesmas: Krīvu krīvs, Mana tēvija, Kad mēs jautrojamies un Trīs nāves.

Pēdējā daļā bija dažu Vītola audzēkņu darbi, no kuŗiem J. Norvilja Dzied vai raudi un T. Ķeniņa Div' dzelteni kumeliņi vēl visai maz dzirdēti, bet savā apstrādājumā interesanti darbi.

Koris ir stabils un saliedēts, dziedātāji dziesmas pārvalda teicami. Koŗa sastāvs nav liels, bet ar savu disciplīnu un aizrautīgo sekošanu diriģentam panāk efektīvu, niansētu priekšnesumu. Intonācija visumā laba, gan mazliet svārstoties uz augšu spēcīgās vietās.

Koncertā bija ieradušies visi, kam mīļa latviešu dziesma un kam rūp latviešu tautas rītdiena, un, jāsaka, ka tuvie un tālākie DV vīru koŗa draugi un labvēļi no koncerta šķirās apmierināti un spēcināti pārliecībā, ka latvju dziesma joprojām atrodas uzticamu dziesmu entuziastu rokās.

Klausītāju lielāko atzinību izpelnījās Dies irae, Mana tauta laimdienīte, Viens gans nomira, Meitas gūla ābolā, Div' dzelteni kumeliņi, ko korim nācās atkārtot. Uz klausītāju neatlaidīgu pieprasījumu koris nodziedāja J. Kalniņa Puiši, puiši, H. Pavasara Mazs bij tēva novadiņš un B. Skultes Pērkoņdanci. DV vīri ar savu saliedēto dziesmu panāca to, ka publika no pat pirmās dziesmas dzīvoja korim rāk kā piecus gadus. Koristi līdzi. Māksliniecisko gatavības pakāpi ziņā šis Milvokos bija labākais koŗa koncerts, par ko visa atzinība pienākas nenogurstošajam diriģentam V. Aparjodam, ilggadīgajam un rosīgajam koŗa priekšniekam R. Prūsim un visai koŗa saimei.

Koncerta beigās diriģents pasniedza grāmatu veltes korista: H. Misiņam un P. Rudzītim, kas korī dziedājuši vairāk kā piecus gadus. Koristi: pr-ks R. Prūsis, E. Paeglis, O. Blūms, V. Muša un E. Mednis, kas korim bijuši uzticami desmit gadus, saņēma ziedu veltes un publikas jūsmīgus aplausus. Nobeigumā klausītāji spontāni godināja koŗa dvēseli — diriģentu V. Aparjodu, kuŗš no pat koŗa dibināšanas dienas jau divpadsmito gadu cīnās par koŗa augšanu un izveidošanos.

NJUORKA

● Ņujorkā piektdien, 21. jūnijā, viesosies Palisādu drāmatiskā kopa no Kalifornijas, izrādot Anšlava Eglīša komēdiju 3 cēlienos Cilvēks grib spēlēt. Tēlotāji Maija Cukura, Spodra Zaļuma un Ansis Tipāns. Ieradīsies arī pats autors, kas būs izrādes vadītājs. Režisors Ansis Tipāns.

● Apvienības Ņujorkas koris 1. jūnijā plkst. 8 vakarā rīko koncertu Klīvlendas dziesmu svētku ieskaņai. Ieeja pret programmām, bet ar atlikumu paredzēts daļēji segt ceļa izdevumus uz Klīvlendas dziesmu svētkiem. Koncertā piedalās Ņujorkas ev.-lut. draudzes jaukts koris, Ņubransvikas jaukts koris un Ņujorkas Daugavas Vanagu vīru koris, solisti Alma Eglīte un Elija Druva. Programmā 11 dziesmas jauktam korim un 6 vīru korim.

● Pēc Ņujorkas latviešu biedrības iepriekšējā gada darba pārskata redzams, ka biedrībai ir līdzekļi 31.285 dolaru apmērā. Biedrībā ir 348 biedri, no tiem 69 gada biedri. Pagājušo gadu slimības pabalstus saņēmuši 15 biedri 711,00 dolaru apmērā. Ieņemti 5.943 dolari, bet kapitāls pieaudzis par 1.534 dolariem.

ELIZABETE, N. J.

Elizabetes — Ņuarkas latviešu ev. lut. draudzes Pavasaŗa svētku sarīkojumu ievadīja draudzes māc. A. Kiršfelda uzruna, kam sekoja režisora R. Mucenieka latviešu rakstnieku darbu skandēšana apbrīnojami labā priekšnesumā. Publikai ļoti patika Ņudžersijas latviešu b bas tautas deju kopas 4 tautiskās dejas P. Ozoliņa vadībā, bet klavieŗu pavadījumus veica K. Ozoliņš — jun., viens no P. Ozoliņa dēliem — pianistiem. Programmas izpildītājiem un visiem vakara atbalstītājiem pateicās draudzes pr-ks A. Mednis.

Šis sarīkojums, kā arī draudzes bazārs — izloze notika 18. maijā Argone Post Nr. 6 telpās. Bazāru vadīja H. Špechts, M. Gabliks un Visv. Kalniņš, tautiskās lelles izlozi — vārda uzminēšanu vad. M. Rode ar I. Stiebru; pie laimes akas darbojās A. Uibo ar A. Stiebri; dzērienu galdu pārzināja R. un L. Štemmeri, bet ēdienu galdu pārzināja A. Neimane ar palīdzēm: T. Krūmiņu, A. Rodi, L. Hibneri, A. Kaupeli, A. Gāli, E. Baumu, A. Ozoliņu, D. Lejnieci un M. Mūrnieci. Materiāli ēdienu galdu atbalstījušas Amerika, Steģe, Kaņepe, Jakubova, Rode, Bauma, Lejniece, Rutka, Lielmane, Brunova, Vilciņa, Šulce, E. Krūmiņa un Neimane.

Vakara izlozi vadīja V. Neimanis, I. Steģe, A. Priedīte, A. Ozoliņa, R. Kinovska, Br. Gutmane, E. Krūmiņš, bet laimestus vilka Māra Priedīte ar Andri Kalniņu. Laimētāji bija G. Birzniece — dzintara krelles (Elfr. Sanchez dāvana); A. Šulce — dzintara rokas sprādze (E. Sanchez dāv.); A. Mednis — sudraba sakta (zelk. J. Kļavina dāv.); Ņ Kalniņa — torte (Mocarta kaf. dāv.); I. Lauzums — torte (A. Brunova dāv.); A. Uibo — kafijas servīze, J. Brunovs — vīna pudeli un R. Kinovska — rokas somiņu.

(Nobeigums 8. lpp.)

AR PĪPI UZ JUMTA

Rakstniecei Ilonai Leimanei veltīto sarīkojumu rīkoja Latviešu preses biedrība kopā ar Ņujorkas latviešu biedrību, kas ir divas pretēja rakstura organizācijas. Preses biedrība pulcina literātus, Latviešu biedrība ir vecākā Ņujorkas latviešu organizācija, kuŗas biedru skaitā ir arī ieceļotāji, kas Amerikā nodzīvojuši 50 gadus. Viņu uzskati dažkārt ir citādi nekā pēdējā laika ieceļotājiem, un no viņiem nevar prasīt, lai viņi pazītu latviešu pēdējā laika rakstniekus.

Dažs vakara dalībnieks Ilonas Leimanes vārdu dzirdēja pirmo reizi, citiem nebija zināms viņas likteņis, bet ikviens priekšnesumus klausījās ar interesi, it kā Ilona būtu visiem veca paziņa. Ikviens vēlējās piedalīties grāmatu un M. Kovaļevskas gleznu izlozē, starpība radās tikai pēc izlozes. Kad kāds no Ilonas Leimanes grāmatas laimētājiem savu ieguvumu rādīja galda biedriem, tad viņa kaimiņš izteica nožēlu, ka tā rakstīta jaunā latviešu valodas rakstībā. Viņš Amerikā esot ilgus gadus, bet latviski lasīt mācījies tikai vecajā rakstībā, kad gaŗumzīmes vēl atzīmēja ar h un drukātie burti izskatījās citādā veidā. Tā nu iznāca, ka latviski uzrakstīto grāmatu viņš neprata izlasīt.

Kad sākās vakara pēdējā daļa — sabiedriskā dzīve, tad arī izrādījās, ka daļai apmeklētāju jaunākie latviešu rakstnieki un dzejnieki nav pazīstami. Ar dažiem izņēmumiem sarīkojumā varēja redzēt gandrīz visus Ņujorkas apkārtnes latviešu rakstniekus un dzejniekus. Dažs drošāks apmeklētājs centās iepazīties ar literātiem; kas bija kautrīgāks, tas prasīja paziņām, lai iepazīstina. Kāda apmeklētāja, iepazīstoties ar rakstnieku Teodoru Zeltiņu, vēl noprasīja otrreiz viņa vārdu un pēc tam, lai būtu pavisam droši, arī to, vai viņš esot tas rakstnieks, kas sarakstījis vairākas grāmatas. Saņemot apstiprinošu atbildi, viņa sirsnībā abām rokām kratīja rakstnieka roku un priecājās, ka reizi varot iepazīties ar vienu no Kultūras fonda godalgotiem rakstniekiem.

Boles meistars bija Henrijs Moors, par kuŗa panākumiem varēja spriest pēc tā, ka sarīkojuma vidus posmā viņam bija jāmeklē papildu krājumi. Tirdzniecībā panākumus var paredzēt Ritai Gālei, jo kad desmitā daļa ložu bija palikusi nepārdota, viņa sāka darboties un tās pārdeva piecās minūtēs. Vitauta Kalves dzīvesbiedrei Dzintrai var paredzēt filmu karjēru, jo sarīkojuma laikā viņa sniedza paskaidrojumus filmētājiem un atzīmēja uzņemtās ainas. Rakstniecei un gleznotājai Margaritai Kovaļevskai Ņujorka bija īpatkusies un tik ātri atpakaļ uz Vašingtonu viņa nebrauktu šot. Vakara dalībniekiem gan palika mīkla, kur viņa būs slavenāka: rakstniecībā vai glezniecībā. Divas grāmatas ar pašas zīmētām illustrācijām jau iznākušas. Ir labas lasītāju un kritiķu atsauksmes, Irma Grebzde bija pat izteikusies, ka viņai pienāktos Kultūras fonda godalga. Bet vēl jau būs trešā grāmata, tā sakot, triloģijas noslēgums. Kā gleznotāja viņa pazīstama ilgāku laiku. Kautrīga gan bez gala, jo savu priekšlasījumu pati nelasīja, un šoreiz izlīdzēja Tonija Kalve.

Darbīgs ir Teodors Zeltiņš. Viņš gatavo prozas antoloģiju, grāmatu par latviešu literātiem, raksta laikrakstā romānu, kam meklē materiālus, bet neizsakās par saturu. Viņš pārveido arī savu agrāk uzrakstīto lugu Vilks Rīgā, kam nedēļas laikā bijis jāuzraksta trīs balādes. Šo lugu Vašingtonas un Ņujorkas aktieŗi izrādīs lielākos latviešu centros nākamo rudeni. Ezītis

...ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

2. jūnijā, plkst. 9 Sv. Toma baznīcā Bronksā māc. A. Ozols; plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St

2. jūnijā plkst. 10 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu un jauniešu iesvēti. Spredikos māc. J. Strauss, dziedās Daugavas vanadžu dubultkvartets un tenors Kārlis Salna prof. V. Dobrovoļska pavadībā.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 620 Dawners Place.

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 9 no rīta. Dziesmu grāmata.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 8. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Draudzes jauniešu iesvēte paredzēta 9. jūnijā Oklandes Centrālā baznīcā.

LOSANDZELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

2. jūnijā, plkst. 11 Vasarsvētku dievkalpojums. Māc. E. Caune.

9. jūnijā, plkst. 11 draudzes jauniešiem. Nodarbības.

16. jūnijā, plkst. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums. Soliste Paula Brīvkalne. Māc. O. Kleinbergs un māc. E. Caune. Dziesmu lapiņas.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

2. jūnijā, plkst. 2 dienā dievkalpojums.

OKLANDE, KALIF.

Oklandē, Centrālā luteraņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

DREZDENES TRAĢĒDIJA

Anglijā iznākusi D. Irvinga grāmata „Drezdenes iznīcināšana" („Destruction of Dresden", ed. William Kimber). Lielākās britu avīzes sniedza kritiku par minēto darbu. Tas var interesēt arī mūs, jo arī daudz latviešu bēgļu aizgāja tur bojā.

Interesanti bija salīdzināt atsauksmes 2 laikrakstos: avīzē „The Observer" un „The Scotsman". Pirmās avīzes kritiķis bija sevišķi atklāts un ass spriedumā par notikušajiem faktiem Bet grāmatā minētie fakti paliek fakti — neatkarīgi no to apgaismojuma, un faktu apraksts ir vienāds abās avīzēs. Fakti ir šādi: 1945. g. 13. februārī briti divos gaisa uzbrukumos noslaucīja Drezdeni no zemes virsus, tiem sekoja vēl amerikāņu uzlidojums. Vienā naktī tika nopostīta 1.600 akru liela platība (Londonā visā kaŗa laikā 600 akru platība). Nogalināto skaits Drezdenē šinī vienā naktī divkārt pārsniedzis nogalināto skaitu Britanijā visā kaŗa laikā. Drezdene degusi 7 dienas un 8 naktis. Daudzi cilvēki nosmakuši pagrabos un patvertnēs, kamēr pilsēta bijusi viens vienīgs milzu ugunskurs (pēc autora naturālistiskā, precīzā apraksta). Bijušas iznīcinātas visas satiksmes spējas un slimnīcas, un līdz ar to padarīta neiespējama palīdzība nelaimīgajiem iedzīvotājiem.

Pilsēta bijusi iedzīvotāju pārpildīta, jo tanī meklējuši patvērumu apmēram 500.000 cilvēku, „bēgot no krieviem un to terrora", kā raksta „Observer" līdzstrādnieks. Drezdenē atradušies arī 27.000 rietumu sabiedroto gūstekņi, kuŗi kaŗa laikā krituši vācu rokās. Tanī liktenīgajā naktī Drezdenē zaudējuši dzīvību 135.000 cilvēku, salīdzinot ar „tikai" 71.000 upuŗu atomu uzbrukumā Hirošimai. Vispār kaŗa beigās postījumi, kas nodarīti Drezdenei, Hamburgai, Tokijai u. c. „parastos" uzlidojumos, pārspējuši atombumbu postu Japānā. Dzīvi palikušie civiliedzīvotāji un armijas vienības nespējuši novākt līķus, un to kaudzes dedzinātas pilsētas laukumos . . .

Briti maz interesējas par mākslu, tādēļ „Observer" žurnālists, uztraucoties par iznīcinātām cilvēku dzīvībām un materiālām vērtībām, tikai gaŗāmejot piemin, ka gājuši bojā arī ievērojami mākslas pieminekļi. Atceros Drezdeni no sava priekškaŗa apmeklējuma: tā man ir palikusi atmiņā kā saules apmirdzēta, gaišos krāsu toņos ieturēta mākslas pilsēta ar brīnišķīgām vecām celtnēm. Vēl tagad redzu Cvingera vieglās, graciozās līnijas! Šis vieglums un grācija bija visā Drezdenes architektoniskajā sejā; tā bija vairāk stilā izturēta kā, piemēram, Minchene. Gribētos nosaukt Drezdeni ne tikai par Saksijas, bet visas priekškaŗa Vācijas pērli. Ne par velti mūsu Poruks jūsmoja par Drezdeni un deva tai Elbflorences vārdu! . . . Var atjaunot materiālās vērtības un uzcelt cilvēkiem dzīvokļus, bet neviens nevar atjaunot cilvēku dzīvības — un iznīcinātos mākslas pieminekļus, — tie ir zuduši uz mūžu! . . .

Irvinga grāmatai ir pievienots toreizējā britu aviācijas maršala sera Roberta Saundbija priekšvārds, kurā viņš atklāti saka, ka viņš vēl tagad īsti nesaprotot, kādēļ viss tas noticis: „Drezdenes bombardēšana bija liela traģēdija, kuras nolūkus ir grūti noskaidrot." Viņš saka, ka grāmatas autors mierīgi un korrekti aprakstot lielu traģēdiju, piemēru, „cik necilvēcīgs kaŗa laikā var būt cilvēks pret cilvēku". Grāmatas autors un augšā minētais laikraksta līdzstrādnieks neslēpj, ka uzlidojums Drezdenei bijis pavisam nevajadzīgs akts: Drezdene tanī laikā bijusi pilnīgi neaizsargāta pilsēta; tā nebijusi ne stratēģisks mērķis, ne liels rūpniecības centrs; Drezdenes nopostīšana neesot ne par vienu dienu saīsinājusi kaŗu.

Avīzes „Observer" līdzstrādnieks ir nesaudzīgi atklāts un ass savos spriedumos. Sava apcerējuma virsrakstā viņš Drezdenes iznīcināšanu nosauc par „britu vēstures necienīgu aktu"; viņš pilnīgi pievienojas nelaiķim parlamenta deputātam Ričardam Stoukam, kuŗam bijusi drosme protestēt pret šo civiliedzīvotāju iznīcināšanu un nosaukt to par „kauna traipu britu vapenī". Britu publika ilgi turēta neziņā par notikušo, bet tikai labu laiku vēlāk pamazām sākušas izplatīties ziņas par Drezdenes bombardēšanu, pie kam britu sabiedrībā bijusi tendence apgalvot, ka ziņas par bombardēšanu pārspīlētas, vai arī novelt vainu par uzlidojumu uz citiem, piemēram, amerikāņiem. Arī tagad tā cenšoties aizmirst notikušo, saka „Observer" līdzstrādnieks (bet tā ir britu tautas paraža — nedomāt un nerunāt par nepatīkamām lietām!). Minētais žurnālists pat lieto sava raksta sākumā sarkastisku frazi: „Britu sabiedrībai patīk apgalvot, ka tikai citas tautas pastrādā briesmu darbus, bet mēs paši nekad nedarām to . . ."

Kāds cits žurnālists tanī pašā avīzē „Observer" lieto vēl asākus vārdus: „Kad karš izceļas, neviena nācija, kas tanī piedalās, nevar apgalvot, ka tā ir bez vainas; ir tikai dažādas vainas pakāpes." Ja vācieši esot izgudrojuši civiliedzīvotāju bombardēšanu, tad briti to esot noveduši „līdz pilnībai".

Avīzes „The Scotsman" žurnālists ir daudz mērenāks savos spriedumos. Viņš gan atzīst, ka ne Hirošimas un Nagasaki, bet Drezdenes izpostīšana bijusi „visbriesmīgākā vēsturē". Arī viņš aizrāda, ka britu sabiedrība tanī laikā bijusi tā pieradusi pie uzlidojumiem, ka par Drezdeni daudz neuztraukusies, mierinot sevi ar to, ka vācu nac. sociālisti paši devuši sliktus piemērus, bombardējot Roterdamu un Koventriju. Runājot par to, kas atbildīgs par Drezdenes iznīcināšanu, avīze „The Scotsman" izvairās minēt personu vārdus, citējot vienīgi sera Saundbija neskaidro izteicienu Irvinga grāmatas priekšvārdā: viņam bijis jāizpilda britu aviācijas ministra pavēles, kuŗš savukārt saņēmis tās no „kaŗa augstākās vadības". Jautājums par to, kam esot jānes atbildība par notikušo, esot „objekts, par kuŗu varot strīdēties".

Avīzes „The Observer" žurnālists ir drošsirdīgāks: meklējot vainīgo, viņš nebaidās minēt vienu vārdu, uz kuŗa gulstoties daļa atbildības, kaut gan viņš vēlāk nožēlojis notikušo, — tas bijis Čerčils (tas ir tiešām pārdroši, jo pēdējais ir kļuvis britiem par nacionālu varoni!). Čerčils domājis, ka vajadzētu dot vācu civiliedzīvotājiem „smagu sitienu" ,lai satricinātu viņu uzticību Vācijas aizstāvēšanās spējām . . . un demonstrēt arī krieviem sabiedroto spēku, pierādot tiem, ka arī rietumu sabiedrotie piedalās Austrumvācijas satriekšanā. Izteiktas domas, ka šim nolūkam vajadzētu izvēlēties lielas pilsētas Austrumvācijā kā „sevišķi pievilcīgus mērķus". Grāmatas autors Irvings stāsta, ka bumbvežu apkalpes locekļi, saņemot pavēli bombardēt Drezdeni, izbrīnā skatījušies viens uz otru, nesaprotot, kādēļ viņus sūta tik tālu prom no viņu bazēm. Viņi jautājuši sev un biedriem: ja Drezdene ir tik svarīgs stratēģisks mērķis, tad . . . kādēļ šo uzlidojumu neizdara krievi, kuŗi toreiz bijuši vairs tikai 70 jūdžu attālumā no Drezdenes. Vēlāk izplatījušās ziņas, ka krievi pieprasījuši minēto bombardēšanu, bet autors neatrod pierādījumu šim apgalvojumam. Savādi ir, ka uzlidojums Drezdenei noticis pēc Jaltas konferences (atkal Jaltas konference!). Krieviem šis uzlidojums noderējis vēlāk kā propagandas līdzeklis, lai norādītu uz rietumu nežēlīgo kaŗa vešanas veidu.

Raksturīgi ir, ka Irvinga grāmata parādījusies taisni tagad, kad atomieroču pretinieki nemitīgi uzbrūk Hirošimas bombardētājiem un norāda uz atomieroču briesmām. Dažiem britiem tomēr ir drosme teikt patiesību, atzīt pagātnes kļūdas — un aizrādīt, ka „parastiem" uzlidojumiem var būt vēl briesmīgākas sekas.

Austra Augenberga

KRIEVI NODIBINĀJUŠI MONOPOLIESTĀDI TRIMDINIEKU MANTOJUMU PIEVĀKŠANAI

Spriežot pēc tām trūcīgajām ziņām, kas saņemtas brīvajā pasaulē, Padomju Savienībā klusībā ir izveidojusi īpašu monopoliestādi trimdinieku mantojumu pievākšanai! Tas panākts ar kādas iestādes, kas saucas Injurkolleģija, darbības apjomu un tiesību paplašināšanu. Agrāk šī iestāde bija tikai Maskavas apgabaltiesas advokātu disciplināro jautājumu kārtošanai, kā to norāda pats šīs iestādes nosaukums, kas nozīmē advokātu inspekcijas kollektīvs (Inspekcionij kollektiv advokatov). Tagad tai piešķirtas vienīgās tiesības iekasēt mantojumus, kas pienākas vai testamentos novēlēti Padomju Savienības pilsoņiem, kuŗu radinieki miruši ārzemēs, t. i. galvenokārt, to mantojumu pievākšanai, ko atstājuši dažādu tautību trimdinieki.

Pašlaik šis Injurkollēģijas „prezidents" Aleksandrs F. Volkovs apceļo Kanadu, lai iepazītos ar Kanadas likumiem un Kanadas advokātiem un tiesnešiem ieskaidrotu padomju likumus. Pirms ierašanās Kanadā viņš līdzīgā uzdevumā apceļojis Savienotās Valstis un Britaniju. Skaidrs, ka šī vīra ceļojuma nolūks nav nekas cits, kā izpētīt, kā vislabāk apiet brīvās pasaules likumus un pievākt mantojumus arī tādos gadījumos, kad tās formālu iemeslu dēļ nav līdz šim izdevies.

Cik lielu svaru Padomju Savienība piešķiŗ šīm operācijām, liecina ne vien šis ceļojums, bet arī paša Volkova persona. Volkovs bija viens no diviem Padomju Savienības tiesnešiem 8 Nirnbergas tiesnešu kolleģijā, kas 1945.-46. gadā iztiesāja kaŗa noziedznieku prāvu, un sava ceļojuma laikā izmanto šo savu agrāko stāvokli, lai pa aplinkus ceļiem piekļūtu brīvās pasaules tiesnešu un advokātu ausīm un prātam. Viņš savas sarunas ar tiem parasti iesāk ar Nirnbergas prāvas novērtējumu un beidz ar padomju likumu interpretāciju Padomju Savienības interešu garā. Pazīstot lielo brīvās pasaules lētticību, jābaidās, ka šis veiklais krievu karjerists sasniegs lielākus panākumus, nekā tas būtu brīvās pasaules daļas interesēs. Volkovs ir bijis Padomju Savienības tieslietu ministrijas advokātu departamenta direktors, Maskavas universitātes tieslietu profesors (tāds pats kā Višinskis!) un tagad ir iecelts par Injurkollēģijas prezidentu. Blakus saviem propagandista uzdevumiem, viņš, droši vien, inspicē savus brīvās pasaules darbiniekus.

Injurkollēģija ir izveidojusi visā brīvajā pasaulē, ieskaitot arī Kanadu, īpašu Maskavā apmācītu brīvās pasaules advokātu un attiecīgo zemju pavalstnieku tīklu, kas bauda monopoltiesības mantojumu kārtošanas resp. pievākšanas lietās, ja mantinieki ir padomju pilsoņi, vai ja ārzemnieki manto kaut ko pēc kāda padomju pilsoņa nāves Padomju Savienībā. Nav vajadzīga statistika, lai pierādītu, ka padomju pilsoņu atstātie mantojumi ārzemēs dzīvojošiem radiniekiem ir tik niecīgi, jo padomju pilsoņiem parasti nekādas mantas nav, ka nevar salīdzināties ar trimdinieku mantojumiem, kas ļoti daudzos gadījumos ir visai prāvi, jo mantojumu atstājēji ir bijuši taupīgi cilvēki.

Būtu taisnīgi, ja tagad brīvās pasaules valstis līdzsvarotu izmaksas, izmaksājot padomju mantojumu monopola iestādei tikai tik daudz, cik tā izmaksā attiecīgā valstī dzīvojošiem mantiniekiem, uzliekot par pienākumu Injurkollēģijai tomēr apmierināt rubļos visas padomju pilsoņu mantojumu prasības. Tad zustu Padomju Savienībai alkatīgās intereses pievākt šos mantojumus dolaros vai mārciņās, lai par tiem ar īstajiem mantiniekiem norēķinātos rubļos pēc saviem ieskatiem, pret kuŗiem neviens nespēj nekādus iebildumus celt. Brīvajai pasaulei, kamēr vēl nav par vēlu, būtu attiecīgi jāgroza arī attiecīgie mantošanas likumi, paredzot īpašus noteikumus padomju mantiniekiem.

Kad Kanadā kāds griezas mantojumu lietās pie Padomju Savienības sūtniecības, tas saņem oficiālu norādījumu griezties pie kāda ukraiņu izcelsmes Vinipegas advokāta, ko apzīmē par Injurkol vienīgo pārstāvi Kanadā. Citiem vārdiem, Padomju Savienība savas un savu pilsoņu tiesības ir cedējusi Kanadā praktizējošam pilntiesīgam Kanadas advokātam, kas tanīs provincēs, kur viņam nav prakses tiesību, pilnvaro citus Kanadas advokātus vest prāvas un uzstāties padomju mantinieku vārdā. Krievu intereses tātad ir lieliski nosargātas, bet kā ir ar trimdinieku interesēm?

Injurkollēģijas Volkovs ir sava ceļojuma laikā mēģinājis pārliecināt Kanadas tiesnešus un advokātus, ka Padomju Savienība neapliekot mantojumus ne ar kādiem nodokļiem u. t. t. Kāpēc gan viņiem tas būtu jādara, ja tie visu mantojumu saņem savās rokās un īstajiem mantiniekiem atmet kādas druskas, vadoties ar citiem speciāliem Padomju Savienības likumiem, kas apkaŗo „kapitālisma atdzimšanu" un citus saimnieciskus „noziegumus?" Neviens padomju pilsonis taču neuzdrīkstēsies ar viņiem strīdēties! Ja Padomju Savienība spēja „anullēt" savu strādnieku iemaksātos valsts aizņēmumus,tad mantinieku lietu „izkārtošana" valsts interesēs tiem ir tīrais nieks.

A. Kalns.

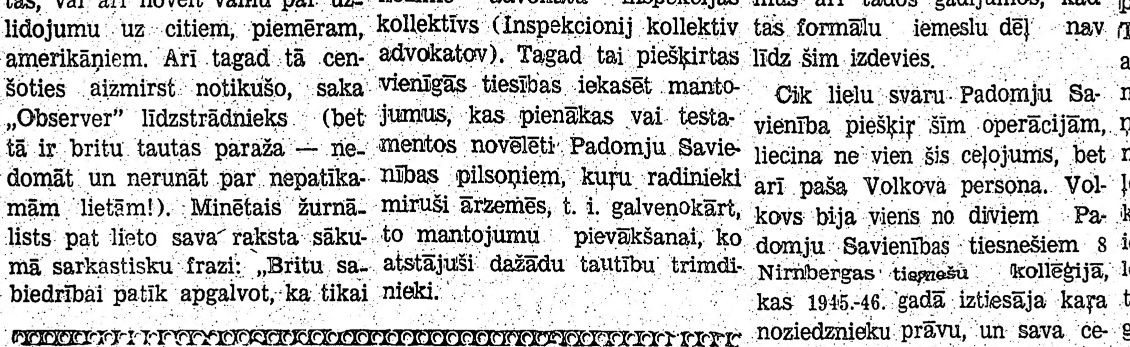

OKUPĒTĀS BALTIJAS 2. FILATELIJAS IZSTĀDE RĪGĀ

Pēc 4 gadu pārtraukuma šogad 5. maijā Rīgā Doma baznīcas vēstures mūzeja telpās atklāta 2. okupētās Baltijas filatelijas izstāde. Iztrūkst dalībnieki no Igaunijas un Lietuvas. Izstādīti tikai tematiski un motīvu klāsti, no kuŗiem daži veidoti labi, bet ir arī klāsti, kas neiederas nedz vienā, nedz otrā grupā.

Latviešu krājēju žurnāls „Kollekcionārs" atzīmēts amerikāņu filatelijas presē.

Amerikāņu izplatītais filatelijas nedēļraksts „Stamps" 27. aprīļa n-rā īsumā atzīmē žurnāla „Kollekcionārs" 13. n-ra saturu.

Jauno pastmarku krājēju panākumi.

Latviešu Filatelistu Apvienības jaunatnes nozares dalībnieki A. Johansons, J. Johansons un A. Rēvalds, visi no Detroitas, piedalījās Denverā, Kolorado, rīkotā 14. gadskārtējā Rompex izstādē no 10.-12. maijam ar jau agrākās izstādēs izmantotiem klāstiem, kuŗus pēdējā laikā papildinājuši. Izstādē piedalās arvienu visi Denveras pastmarku klubi, skaitā 5. Ap 200 ielogu plašā izstādē gandrīz visi klāsti bija veltīti Sav. Valstu filatelijai, un citu valstu klāstus varēja pārskaitīt uz pirkstiem.

Spēcīga bija arī jauniešu klase, kuŗā viena dalībnieka klāsts aizņēma 6 ielogus, bet otra pat 10. Viens dalībnieks uzrādīja arī Sav. Valstu pirmsmarku laika aploksnes. Tā klāstu plašuma ziņā un arī izstādāmo materiālu ziņā mūsu jauniešiem bija spēcīga konkurence.

Jaunākais dalībnieks A. Johansons ieguva apliecību par klāstu „Latvijas markas ar sauli un trim zvaigznēm," kas bija ietilpināts 2 ielogos, katrā 4 lapas, bet A. Rēvalds ar klāstu par 6. saules izdevumu, 3 ielogos, uzrādot savus jauniegūtos materiālus — aploksni ar svītru no četrām 5 rubļu markām un 5 kapeiku četrinieku bloku, kuŗā augšējās markas ir ačgārni, ieguva 2. vietu un J. Johansons ar Latvijas neatkarības gadu jubilejas izdevumiem 2 ielogos arī ieguva 2. vietu — lentes ar apliecībām.

Saginavas skautu svētkos skatāmas arī markas un monētas

Saginavas latviešu skautu Sv. Juŗa dienas sanāksmē, 21. aprīlī, bija skatāmi arī pastmarku krājēju marku albumi, un A. Freivalds bija izstādījis 3 ielogos arī Latvijas monētas, pie kam sudraba monētu krājums bija gandrīz pilnīgs, iztrūka gan dažu gadu izdevumi mazāko vērtību monētās.

Centrālās Lietuvas markas cenā.

Amerikāņu nedēļas laikr. „Stamps" 11. maijā nodaļā par marku tirgus izvērtējumu ieteic iepirkt Lietuvas pārdrukātās markas Centrālai Lietuvai — Polijas ieņemtam apgabalam, 1920. g. Scotta Nr. 21-22. Ja par tām prasa arī pilnu kataloga cenu, tās tomēr ieteic iegādāties bez vilcināšanās. Šeit kataloga cena šīm markām: 1961. g. — $45,00; 1962. g. — 50.00; 1963. g. —$52.50.

Lietuvas zīmogmarku klāsts godalgots

Pēdējā Frankford Arsenal marku kluba izstādē J. Gudonis ieguva trešās vietas godalgu par Lietuvas zīmogmarku klāstu. Pirmo godalgu ieguva klāsts par Sav. Valstu 1876. g. markām, otro — Sav. Valstu pilsoņu kaŗa aploksnes un ceturto — Frankfordas, Pensilvēnija. zīmogojumi.

CĪŅA PRET VĒZI

(C. S.) — Kanadas vēža sabiedrības galvenais uzdevums ir glābt dzīvības, spriežot pēc sabiedrības prezidenta Franka H. Brauna (Brown) vārdiem: „Mēs dabiski esam ieinteresēti pētniecībā, kas dos vēža ārstēšanas iespēju," viņš teica. „bet starplaikā mēs esam vitāli ieinteresēti vēža slimības novēršanā, pārliecinot ļaudis par vēža ārstēšanas vajadzību nekavējoties, un palīdzības sniegšanā vēža slimniekiem ar labdarības iestāžu palīdzību."

„Neatkarīgi no tā, vai kāds ir ne'ens iecelotājs," viņš teica. „vai tas ir otrās vai desmitās paaudzes kanadietis, mēs vēlamies, lai viņš zinātu pamata faktus par vēzi, jo mēs esam ieinteresēti par katra šīs zemes iedzīvotāja veselību."

„Kanadas vēža sabiedrība aicina apmeklēt tās tuvāko biroju, lai iegūtu sīkāku informāciju par vēzi," teica Brauns. „Bet pamatfakti ir sekojošie: vēzis nerespektē nevienu personu, neatkarīgi no vecuma, krāsas vai tautības. Un ja reiz vēzis jūs ir ķēris, tad jo ātrāk uzsāk ārstēšanu, jo labākas ir pacienta izredzes palikt dzīvam."

Šogad šī sabiedrība sagaida no visām zemes malām kopā $3.682.000, lai īstenotu savu trīskārtīgo programmu: vēža cēloņu un tā ārstēšanas pētīšanu, labdarības dienestu vēža slimnieku aprūpei un sabiedrības izglītošanas programmu īstenošanu.

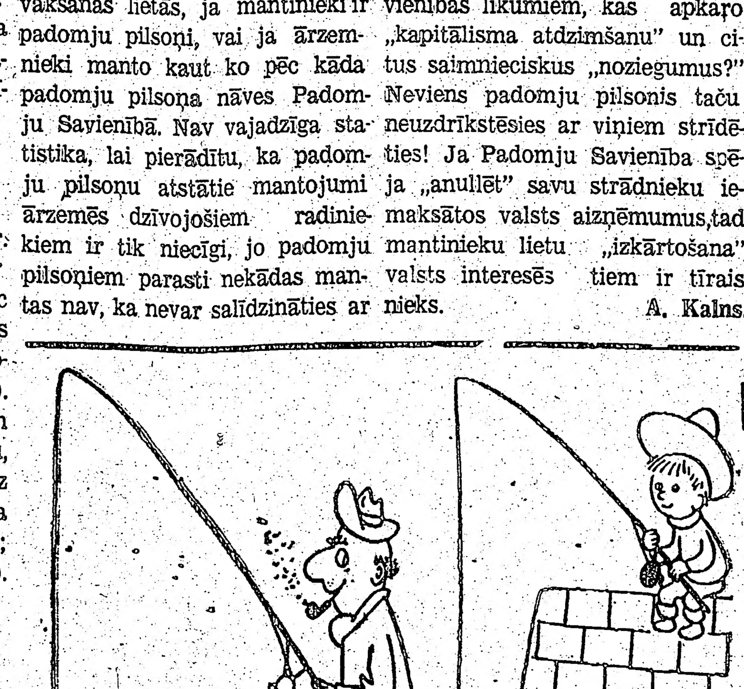

Jaunās [illegible] ke-

Skaņu plate palīdz bēgļiem

TRĪSPADSMIT PASAULES SLAVENU MĀKSLINIEKU ATBALSTA BĒGĻU ORGANIZĀCIJU.

Vēl arvien pasaulē ir ap 1,5 miljons cilvēku, kas min bēgļības ceļus un nav iekārtojušies normālai dzīvei jaunajās apmešanās zemēs, vai tādas vēl meklē. No šiem pusotra miljoniem vairāk kā 200.000 dzīvo Eiropā. Lai šos cilvēkus aprūpētu, tiem palīdzētu atrast jaunus eksistences apstākļus, sagādātu dzīvokļus u.t.t., tad pie Apvienoto Nāciju organizācijas (AN) jau gadiem ilgi pastāv iestāde, kas saucas: Augstais komisārs bēgļu lietās, ar sēdekli Ženēvā. Iestāde, ar kuŗu šādā vai citādā veidā savā laikā un vēl tagad nācies it bieži sadurties arī latviešu bēgļiem. Šī iestāde daudz slavēta, bet tikpat daudz pelta, jo bijušas reizes, kad komisāra atsevišķo ierēdņu izpratne nav varējusi sniegties līdz bēgļu ikdienas problēmu asumam. Ja tas tā reizumis bijis, tad nedrīkst aizmirst, ka arī Pad. Savienība ir AN locekle, bet jau no laika gala nostājusies naidīgi pret Apvienoto Nāciju rūpēm par bēgļiem. Pad. Savienība tad arī likusi priekšā visus iespējamos šķēršļus, lai bēgļu komisāra darbu sabotētu un padarītu rūgtu dzīvi visiem tiem, kas glābiņu meklējuši no tām zemēm, kuŗas nonākušas, vai draud nonākt komūnistu iespaidu joslā. Par spīti tam, bēgļu komisārs veicis un kārto vēl tagad daudzus nozīmīgus jautājumus, tā palīdzot cilvēkiem, kas zaudējuši māju, iedzīvi un ģimeni. Šīs institūcijas darbs, kas šobrīd aptveŗ visu brīvo pasauli, prasa ievērojamus līdzekļus. Bēgļu komisāra budžets (nerēķinot dažu speciālu fondu summas) šim gadam no atsevišķo valstu iemaksām sastāda turpat 3 miljonus dolaru. Rietumvācija šim nolūkam atvēlējusi 300.000, bet Kanada 269.000 dolaru. Neskatoties uz samērā lielo summu, vajadzību ir tik daudz, ka bēgļu komisāram vajadzējis meklēt blakus ceļus līdzekļu papildus sazīmēšanai.

Šajā sakarībā bēgļu komisāra birojs pērnā gadā nolēma līdzekļu iegūšanai iet jaunus ceļus, iesaistot šajā pasākumā plašas ļaužu masas visā brīvajā pasaulē. Par apsveicamu atrada ideju laist pārdošanā tieši šim nolūkam sagatavotu skaņu plati ar vieglas mūzikas ieskaņojumiem, jo novērojumi rāda, ka modernie ļaudis it viegli iespaidojami un pamudināmi naudas izdošanai, ja tiem piedāvā viegla žanra laika kavēkļus. Šādam plānam bija arī sava dziļi nopietnā puse: ar plates daudzināšanu un ieteikšanu cerēja miljoniem cilvēku atgādināt kādu 20. g. s. traģisku problēmu, ka ir vēl ļaudis, kas klīst apkārt bez dzimtenes un mājas.

Plānotās skaņu plates izdošanu un iekārtošanu uzticēja bēgļu komisāra ilggadīgajam padomniekam speciālajos jautājumos — filmu aktierim Julam Brineram. Šāda izvēle izrādījās laimīga, jo Brinera vārds pazīstams. Viņa vārds nav svešs arī Holivudas zvaigžņu, kā arī vieglā žanra un izklaidēšanās mūzikas ražotāju aprindās. Tā neilgā laikā Brineram izdevās sarunāt plates ieskaņošanai 13 labākos māksliniekus. Starp tiem Luiju Armstrongu, Bingu Krosbiju, Morisu Ševaljē, Natu Kingu Kolu, Dorisu Deju, Ellu Ficgeraldu, Mahaliju Džeksonu, Nanu Maskari, Katerīnu Valenti u. c. Piebilstams, ka visi mākslinieki, aģentūras un citas personas, kas šādā veikalā ieinteresētas, atteicās no honorāra. Tāpat no peļņas atteicās firmas, kas veica plates technisko izgatavošanu un vairāk kā 40.000 skaņu plašu pārdevējas firmas.

Plate, kuŗas nosaukums ir — All Star Festival 26. februārī nāca pārdošanā. Uz pārdošanas dienu pircējus gaidīja 400.000 plates. Šādā skaitā līdz šim neviena ilgspēlējoša plate netika iespiesta. Pirms plates nodošanas tirgū tās pirmos eksemplārus pasniedza ievērojamiem valstsvīriem un citām personībām dažādās zemēs. Pašu pirmo plati saņēma AN ģenerālsekretārs U Tants. Tāpat plati speciālā albumā saņēma: Anglijas, Dānijas, Zviedrijas, Norvēģijas un Holandes karaļnami, franču ārlietu ministrs, Austrijas valsts prezidents, Beļģijas ministru prezidents, pāvests u.c.

Līdz aprīļa vidum, t. i. nepilnos divos mēnešos visi uzmanīgie aplēsumi par plates iziešanu tautā izrādījušies par daudz pieticīgi. Kā Bēgļu augstā komisāra galvenais birojs Ženēvā vēsta, tad pavisam pircējus jau atradušas 817.000 plates. Eiropā pāris nedēļu laikā visus rekordus situsi Zviedrija, viena pati pārdodama 170.000 plates. Tai seko Vācija ar 120.000, Holande ar 77.000 un Anglija ar 60.000 pārdotām platēm. Zviedrijā plati izpirka tik strauji, ka bija nepieciešams ierīkot īpašu „gaisa tiltu," kas steidzīgi piegādāja papildinājumus no Holandes, kur atrodas plates ražotāja firma. Visā visumā Eiropā vien jau pārdotas ap 656.000 plašu. Ārpus Eiropas visvairāk plašu pārdots ASV 100.000, Japānā 43.000 un Kanadā 5.500.

Par platēm ieņemtā summa ievērojami palielināsies ar to, ka vairākas Eiropas valstis atteikušās no parastā apgrozības un izpriecas nodokļa par labu cēlajam mērķim. Šajā virzienā kā pirmā priekšzīmi rādīja Norvēģijas valdība. Lai plates pārdošanai sagādātu nepieciešamo propagandu, tad vairāku zemju televīzijas stacijas rīkoja īpašus raidījumus ar ievērojamu vieglās mūzikas mākslinieku piedalīšanos. Franču dzejnieka Carla Krosa (1842-1888) vārdā nosaukta mākslas akadēmija, kas katru gadu apbalvo labāko skaņu plati gan vieglās, gan klasiskās mūzikas laukā, šogad savu Grand Prix piešķīrusi All Star Festival platei.

Kādi būs materiālie ieguvumi, to pārredzēt varēs tikai ap vasaras vidu. Ka tie nebūs mazi, norāda jau pārdotās plates un pārdošanas cena, kas, piem., Zviedrijā ir 25 kronas gabalā.

Lieki pieminēt, ka šajā labdarības akcijā nepiedalās „vishumānākā" valsts pasaulē — Pad. Savienība.

te—

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Rendsburgā pēc 2 gadu prombūtnes no Amerikas atkal atgriezusies Tekla Garnelis ar jaunāko dēlu Ernestu, bet divi vecākie dēli palikuši Amerikā. Atpakaļ atgriezies arī bijušais rendsburgietis Teodors Zvejnieks.

● Neuštates ostā, izkraujot baļķus, notika smags nelaimes gadījums, kuŗā cieta ostas strādnieks Donāts Savickis. Viņam pārlauztas abas kājas un ievietots Nenštates slimnīcā. Savickis ir bijušais kaŗavīrs un ir arī kaŗa invalīds.

● Rendsburgā 21. aprīlī nepilnu 78 gadu vecumā mūžībā aizgāja ilggadīgais Rendsburgas latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks R. Juriks. Viņš izvadīts pēdējā dusā Rendsburgas kapos, piedaloties kuplam pavadītāju skaitam. Pēc viņa skumst atraitne. kas dzīvo Rendsburgā.

● Menchenglādbachā Kolpingmājas Zeļļu istabā Reinzemes [illegible] biedrības valde bija rīkojusi tautiešu satikšanos, kuŗā plkv. R. Kociņš referēja par NATO, tās uzbūvi un nozīmi Eiropas brīvībai. R. Kociņa interesanto stāstījumu noklausījās 30 tautieši, diskusijas izvērtās visai dzīvas.

● DV Minchenes nodaļa 27. aprīlī rīkoja sanāksmi, kuŗā O. Bongs nolasīja referātu ar gaismas bildēm par tematu — Neaizmirstamā Latvija. Klausītāji bija ļoti priecīgi par skaisto referātu, kas izvadāja pa dzimteni.

● DV Straumēnu nodaļa Lebenštetē 28. aprīlī pulcējās gada sapulcē. Priekšsēdis J. Rudzītis sniedza apskatu par DV delegātu sapulci Kaizerslauternā, kā arī par nodaļas 15 gadu pastāvēšanu, kas veikts un turpmāk būtu veicams. Valdē ievēlēja: J. Rudzīti — priekšsēdis, P. Rudzīti — priekšsēža vietnieks, K. Kaziņu — sekretārs, O. Bunci — kasieris un R. Švāgeri. Revīzijas komisijā: L. Iskapti, J. Iskapti un E. Heidemani.

JAU...
,GI...
Sn...
T...

KAKTIŅ...
Veicam visādus transportus ar modernām ...
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt ...
LE 5-6619. 941 Dovercourt R...

Penma...
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T...

JAUNĀKĀS LATVI...
SKAŅU PLATES
LP - 021 33⅓
J. Reinholds LĪGO DZIESMAS di...
P. Jurjāns LĪGO DZIESMAS dir...
Kokļu ansamblis LĪGO MELODIJAS
J. Ķepītis LĪGO DZIESMAS
Tautas dziesmas
E. Melngailis AI, ZAĻĀI LIDACIŅA dir...
A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI di...
LP 0 22
Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vīgnera koris ar simf. orķestri, solo ...
diriģents L. Vīgners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAM...
Jaukts koris, diriģents J. Dūm...
Alfrēds Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI...
Jaukts koris, diriģents T. Kaln...
A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACIT'
Anna Ludiņa, soprāns
A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrīda Pakule, soprāns
E. Dārziņš MANA LAIME — Artu...
A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS — Žermēna Heine ...
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI...
J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz.
Ērika Tipaine, soprāns
LP 0 23
Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STA...
1. Valsis. 2. Andante amoroso. 3. Skaidrīte...
5. Valsis. 6. Maršs.
10 TAUTAS DZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris d...
Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas sk...
Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvo...
tes vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecī...
Pasūtinājumus adresējiet...
DV GRAMATNICA, 123 HURON ST., TO...
TĀLR. EM 8-0792.

LATVIJAS AMERIKĀ
M O...
SP...
TO...
PIEŅEM VISĀDA VEIDA ...
IESPIEDUMDARBU PAS...
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU...
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU ...
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU L...
● GRAMATAS un ŽURN...
● VĒSTUĻU VEIDLAP...
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, T...
ONT., CANADA. T...
Pasūtinājumus lūdzam nodot laik...

plate palīdz bēgļiem

...LES S... VENU MĀKSLINIEKU AT- ...BĒGĻU ORGANIZĀCIJU.

...nāt plates ieskaņošanai 13 labākos māksliniekus. Starp tiem Luiju Armstrongu, Bingu Krosbiju, Morisu Ševaljē, Natu Kingu Kolu, Dorisu Deju, Ellu Ficgeraldu, Mahaliju Džeksonu, Nanu Maskari, Katerīnu Valenti u. c. Piebilstams, ka visi mākslinieki, aģentūras un citas personas, kas šādā veikalā ieinteresētas, atteicās no honorāra. Tāpat no peļņas atteicās firmas, kas veica plates technisko izgatavošanu un vairāk kā 40.000 skaņu plašu pārdevējas firmas.

Plate, kuras nosaukums ir — All Star Festival 26. februārī nāca pārdošanā. Uz pārdošanas dienu pircējus gaidīja 400.000 plates. Šādā skaitā līdz šim neviena ilgspēlējoša plate netika iespiesta. Pirms plates nodošanas tirgū tās pirmos eksemplārus pasniedza ievērojamiem valstsvīriem un citām personībām dažādās zemēs. Pašu pirmo plati saņēma ANO ģenerālsekretārs U Tants. Tāpat plati speciālā albumā saņēma: Anglijas, Dānijas, Zviedrijas, Norvēģijas un Holandes karaļnami, franču ārlietu ministrs, Austrijas valsts prezidents, Beļģijas ministru prezidents, pāvests u.c.

Līdz aprīļa vidum, t. i. nepilnos divos mēnešos visi uzmanīgie aplēsumi par plates iziešanu tautā izrādījušies par daudz pieticīgi. Kā Bēgļu augstā komisāra galvenais birojs Ženēvā vēsta, tad pavisam pircējus jau atradušas 817.000 plates. Eiropā pāris nedēļu laikā visus rekordus situsi Zviedrija, viena pati pārdodama 170.000 plates. Tai seko Vācija ar 120.000, Holande ar 77.000 un Anglija ar 60.000 pārdotām platēm. Zviedrijā plati izpirka tik strauji, ka bija nepieciešams ierīkot īpašu „gaisa tiltu," kas steidzīgi piegādāja papildinājumus no Holandes, kur atrodas plates ražotāja firma. Visā visumā Eiropā vien jau pārdotas ap 656.000 plašu. Ārpus Eiropas visvairāk plašu pārdots ASV 100.000, Japānā 43.000 un Kanadā 5.500.

Par platēm ieņemtā summa ievērojami palielināsies ar to, ka vairākas Eiropas valstis atteikušās no parastā apgrozības un izpriecas nodokļa par labu cēlajam mērķim. Šajā virzienā kā pirmā priekšzīmi rādīja Norvēģijas valdība. Lai plates pārdošanai sagādātu nepieciešamo propagandu, tad vairāku zemju televīzijas stacijas rīkoja īpašus raidījumus ar ievērojamu vieglās mūzikas mākslinieku piedalīšanos. Franču dzejnieka Čarla Krosa (1842-1888) vārdā nosauktā mākslas akadēmija, kas katru gadu apbalvo labāko skaņu plati gan vieglās, gan klasiskās mūzikas laukā, šogad savu Grand Prix piešķīrusi All Star Festival platei.

Kādi būs materiālie ieguvumi, to pārredzēt varēs tikai ap vasaras vidu. Ka tie nebūs mazi, norāda jau pārdotās plates un pārdošanas cena, kas, piem., Zviedrijā ir 25 kronas gabalā.

Lieki pieminēt, ka šajā labdarības akcijā nepiedalās „vishumānākā" valsts pasaulē — Pad. Savienība. te—

...REJDEVIŅAS ZEMES

...kojusi tautiešu satikšanos, kurā plkv. R. Kociņš referēja par NATO, tās uzbūvi un nozīmi Eiropas brīvībai. R. Kociņa interesanto stāstījumu noklausījās 30 tautieši, diskusijas izvērtās visai dzīvas.

● DV Minchenes nodaļa 27. aprīlī rīkoja sanāksmi, kurā O. Bongs nolasīja referātu ar gaismas bildēm par tematu — Neaizmirstamā Latvija. Klausītāji bija ļoti priecīgi par skaisto referātu, kas izvadāja pa dzimteni.

● DV Straumēnu nodaļa Lebenštetē 28. aprīlī pulcējās gada sapulcē. Priekšsēdis J. Rudzītis sniedza apskatu par DV delegātu sapulci Kaizerslauternā, kā arī par nodaļas 15 gadu pastāvēšanu, kas veikts un turpmāk būtu veicams. Valdē ievēlēja: J. Rudzīti — priekšsēdis, P. Rudzīti — priekšsēža vietnieks, K. Kaziņu — sekretārs, O. Bunci — kasieris un R. Švāgeri. Revīzijas komisijā: L. Iskapti, J. Iskapti un E. Heidemani.

JAUKĀM BRĪVDIENĀM SKAISTAJĀ
MUSKOKĀ
Lielākais latviešu atpūtas nams
„GLEN ECHO LODGE"
š. g. sezonu uzsāks 29. jūnijā.
Sniedzam informāciju un rezervējam telpas.
IMANTS FRICBERGS,
Box 910 Gravenhurst, Ont.
Telefons: Gravenhurst 687-3001.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Ar VOLKSWAGEN'U uz VANCOUVER'U.
Izbraukšana 21.—22. jūnijā.
Meklēju kompanjonu - braucēju.
Of. Nr. 354.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

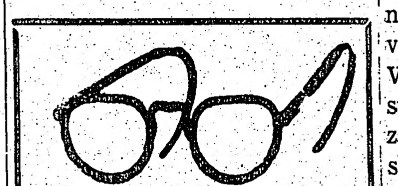

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

JAUNĀKĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LP - 021 33⅓ $ 6.00
J. Reinholds LĪGO DZIESMAS — diriģents D. Gailis
P. Jurjāns LĪGO DZIESMAS — diriģents L. Vīgners
Kokļu ansamblis LĪGO MELODIJAS
J. Ķepītis LĪGO DZIESMAS
Tautas dziesmas
E. Melngailis AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA — diriģents T. Kalniņš
A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI — diriģents T. Kalniņš

LP 0 22 $ 6.00
Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vīgnera koris ar simf. orķestri, solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš
Alfrēds Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents T. Kalniņš

A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACIT'
Anna Ludiņa, soprāns

A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrīda Pakule, soprāns

E. Dārziņš MANA LAIME — Arturs Vanags, tenors
A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS — Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET —
J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz.
Ērika Tipaine, soprāns

LP 0 23 $ 6.00
Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STABURAGS
1. Valsis. 2. Andante amoroso. 3. Skaidrītes deja. 4. Jandāls. 5. Valsis. 6. Maršs.

10 TAUTAS DZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris — diriģents L. Vīgners

Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas skaņu plašu katalogu.

Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvojošiem pie šīs plates vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecības nodoklis.

Pasūtinājumus adresējiet:
DV GRAMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TĀLR. EM 8-0792.

SOMU PIRTS
HIGH PARK SAUNA
583 Annette St., Toronto.
Tel. 767-4086.
Sievietēm:
otrdienās no pl. 6 līdz 12 vak.
trešdienās no pl. 6 līdz 12 vak.
sestdienās no pl. 9 līdz 2 dienā.
Vīriešiem:
piektdienās no pl. 6 līdz 12 vak.
sestdienās no pl. 2 līdz 12 vak.
svētdienās no pl. 8 līdz 2 dienā.

FRANK VASS B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

LAIMES ZĪLĒTĀJA
Zīlē no rokas un kārtīm tagadni un pagātni. Dod padomus par brīvu, ja apmierināts, tiek pieņemts ziedojums.
Tel. 921-4038,
36 Cecil St., Toronto.
No plkst. 9 — 9 vakarā.

Mrs GAY — LAIMES ZĪLĒTĀJA.
Zīlē no rokas un kārtīm tagadni un pagātni ,kā arī atbild uz jautājumiem.
Tel. WA 4-2214.
307 Markham St. (pie College), TORONTO.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELA, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

HIGH PARK - BLOOR rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar virtuvi — atsevišķa ieeja.
RO 2-9530, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
vieniniekam / cei, — uz vēlēšanos ar pilnu pansiju un garāžu.
62 LANGLEY AVE.
Zvanīt no pl. 6—10 vak.
HO 1-6477, TORONTO.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
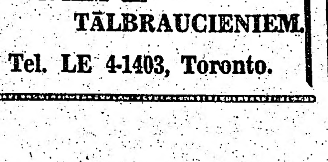
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

Par veciem un jauniem

Pēdējā laikā mūsu laikrakstu slejās šis jautājums iztirzāts kā no vecās, tā jaunās paaudzes viedokļiem, un bieži vienpusīgi apspriests kā jauno, tā veco uztverē un skatījumā.

Latvijas Amerikā 40. n-rā, 18. maijā P. Rudzītis vēršas pret veco paaudzi un tai pārmet dīkā stāvēšanu un nepalīdzēšanu jauniem. Viņš jautā: kāpēc mūsu laikrakstos šais ilgajos gados nav atsevišķas, tikai jaunatnei veltītas, nodaļas?

Uz šo jautājumu atbilde ir tikai viena un, proti, ka jaunatnei nav intereses un vajadzības pēc šādas nodaļas, kur paust savas domas un problēmas, jo, ja vien tā būtu parādījusi kaut mazāko dzirksti, tad laikraksta vadība tādu nodaļu bez vilcināšanās būtu iekārtojusi, jo katrs laikraksts ir savu lasītāju uzskatu un domu paudējs un atspulgs.

Tālāk P. Rudzītis jautā: kāpēc vecā paaudze nerūpējas iegūt tādas telpas, kur varētu darboties latviešu skolas un notikt jaunatnes sanāksmes? Lai uz šo jautājumu atbildētu, tad vispirms ir jājautā: cik mēs visi— kā vecie, tā jaunie — esam ieinteresēti un gribam saglabāt savu latviskumu, par ko mēs tik diži runājam savās sanāksmēs un laikrakstos. Ja mūsu runas saskanētu ar darbiem un mūsu mazo dzīvi un tās īstenību, tad nav šaubu, ka viss iecerētais itin viegli izdotos. Bet tā tas nav. Vienalga, vai metam skatu mūsu materiālajās vai garīgajās nozarēs, mēs tur redzam dažas nesaskaņas.

Vecie, ka ņēmuši līdz un svēti glabā no dzimtenes paņemtos tautiskos dārgumus un gara vērtības, grib tos pārstādīt jaunatnē, lai tie būtu viņu darba turpinātāji.

Tikai tad būs panākumi, ja tēvs ar dēlu sapratīsies, ieslēgsies kopējā darbā, un jaunais būs lepns, ka arī viņš te līdzējis un strādājis līdz, nevis iesēdies gatavā lizdiņā, ko tēvs viņam izveidojis. Bieži tēva taisītā lizda dēlam nemaz nav pa prātam, un, pārņēmis no tēva saimniecības vai uzņēmuma vadību, viņš to pilnīgi noārda un iet savu ceļu, vienalga, labākā vai sliktākā virzienā.

Lielais vairums no mums trimdā ir fiziskā jeb melnā darba darītāji, kas no fabrikas vai būvdarbu firmām vakarā atgriežas noguruši. Darba temps te nav vieglais. Smagā, fiziskā piepūle neapšaubāmi atstāj savu iespaidu arī uz cilvēka garīgo noskaņojumu. Tas kļūst ass, bieži neapvaldīts un nervozs. Savos spriedumos un secinājumos tik pašpārliecināts, ka bieži uzbrūk citiem cilvēkiem pavisam nepārdomāti.

Stūrakmens mūsu latviskuma saglabāšanai ir ģimene, tālāk— baznīca, latviešu skola un sabiedriskās organizācijas. Un kamēr vien tēvs un māte cieši turēsies pie savas tautas un piekops viņas tradicijas, arī viņu bērni mūsu tautai nezidīs.

Vienīgi sadarbībā un saprašanās starp veciem un jauniem, var zelt un nest augļus mūsu kopējais darbs un pasākumi.

Ar lielu prieku varam apsveikt tos jauniešus, kas, sekmīgi svešu skolu beidzot, var ieņemt cienījamu stāvokli un gūt atzinību šinī zemē un kas tanī pašā laikā nekaunās apliecināt savu tautību. Diemžēl, atgadās viens otrs latviešu jauneklis, kas pieņem angļu uzvārdu, bet ar to vien savā karjērā nekur tālu nav ticis. Mūsu lielā tautas atmodas darbinieka Krišjāņa Valdemāra negrozāmā rakstura stingrība lai mums paliek arvien kā gaišākais paraugs, kas krievu caru pārkrievināšanas laikos nebijās rakstīt uz savas vizītkartes un visā dzīvē apliecināt, ka viņš ir latvietis.

P. K. Toronto.

ZVĒRISKS KRIEVU TERRORS BALTIJAS VALSTĪS

„Kremļa imperiālistu satelitvalstu liktenis nav tik nelaimīgs kā padomju okupēto valstu: Latvijas, Lietuvas un Igaunijas," raksta H. Dāniels Ņujorkā iznākušajā grāmatā „Apspiesto tautu ciešanas".

Viņš uzsver, ka Pad. Savienība, lietodama zvērisku terroru un pārspēku, Baltijas valstis nav tikai absorbējusi PSRS vergu imperijā, bet visiem spēkiem cenšas iznīdēt baltiešu nacionālismu un tos pārkrievot.

Roberts Kankvests, britu zinātnieks un Anglijas ārlietu ministrijas bij. ierēdnis, arī ASV izdotā grāmatā „Minoritāšu deportācijas Padomju Savienībā", savukārt ziņo par 1.000.000 krievu deportētiem latviešiem, igauņiem un lietuvjiem.

Teksasā iznākošais žurnāls „The American Mercury", apgaismodams Pad. Krievijas imperiālismu, raksta, ka viens no pirmajiem boļševiku upuriem ir trīs Baltijas valstis. To pašu ievadrakstā dara laikraksts „Chicago Sun-Times" un publicists Valters Vinčels.

AR TERRORU VEICINA BEZDIEVĪBU

Otrs laikraksts — Padomju jaunatne 7. maija numurā apraksta Jēkabpils rajona Daudzeses ciema ļaužu atkrišanu no baznīcas, kur daudz darījis noorganizētais ateistu klubs. Tur, kopš 1958. g. neviens jaunietis neesot iesvētījies baznīcā, precoties bez baznīcas, pasaulē ierodoties bez baznīcas svētības. Vārdu un dzimšanas apliecību mājās izsniedzot ciema padomes sekretāre un t.s. sadzīves tradiciju komisijas loceklis. Jāpiezīmē, ka tie visi ir propagandisti un ātrākas pārkrievināšanas dzinēji. Kopš diviem gadiem nevienu daudzesieti uz kapiem neesot izvadījis mācītājs vai ķesteris, bet gan bezdievju kluba loceklī. Ierūsējušie baznīcas zvani uz dievkalpojumiem spējot sasaukt tikai dažas aizmaldījušās avis, tā PJ rakstā pastāsta šī pagānu kluba vadītājs V. Antāns.

No draudzes atkritis arī baznīcas padomes priekšsēdis Alberts Grundulis, baznīcas padomes locekļi: Anna Lazda, Osvalds Maspāns, Irma Kasandra u. c. Tas teikts PJ rakstā, bet pievienotā statistika rāda, ka no 1958.—1962. g. baznīcā iesvētīts 1 jaunietis, laulājušies 2 pāri, baznīcas bērnu svētkos piedalījušies 37 mazie draudzes locekļi. Terroram tiešām ir spējuši pretoties tikai nedaudzi. PJ arī piezīmē, ka no baznīcas un mācītāja amata 1959. gadā atteicies šīs draudzes mācītājs Oļģerts Robežnieks. Viņš tagad ir bezdievības sludinātājs un saņem par to labu algu.

Taču šī baigā bezdievju bilance nenozīmē, ka ļaudis patiešām būtu kļuvuši par bezdievjiem, tie tikai baidās no vajāšanām, un saprot, ka pa krievu okupācijas laiku no daudz kā jāatsakās, lai vispār dzīvotu.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

Vēl dabūjamas sekojošas Melvaton izd. 45 RPM
SKAŅU PLATES
$ 2.80 gabalā —
2501 — Mazā vēstulīte. Draugs, nejautā. Vēl reiz to dzirdēt. Gājputni.
2502 — Kaŗavīru atmiņas. Meitu māte bēdājās. Es vēlos mājās pārnākt. Neļausim ieročiem rūsēt.
2503 — Latvju meitene. Par velti gaidīts. Vēlreiz, draugs, nāksi tu. Neskumsti meitenīt.
2505 — Kad vēl puika biju es. Lai tā būda rūc. Sirmgalvja stāsts. Olgas polka.
EP — 401 — Baltā roze. Tautiets mani pavadīja. Viltīgās acis. Dzīves ratiņš griežas.
EP — 402 — Trīs vītušas rozes. Rudzpuķu zieds. Viens balts — otrs sārts. Gaujmalas lakstīgala.
EP — 403 — Vecā kokle. Gaujas laivinieks. Tavas maigās rokas. Havajas melodija.
D — 1028 — Dzintra. Zilais lakatiņš. Vienreiz laimējas — otrreiz ne. Vai būtu daudz, ja man ļauts.
Katra plate maksā $ 2.80 + 3% tirdzniecības nodoklis Ontario dzīvojošiem.
Pasūtinot pa pastu, jāpieskaita 20 ¢ pārsūtīšanas izdevumiem.
DV grāmatnīca, 123 Huron St., Toronto 2-B Ont., Canada.

ERNESTS ZIRNĪTIS

dzimis 1909. gada 2. novembrī Latvijā, miris 1963. gada 18. maijā Toronto.

I LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES PALĪDZĪBAS FONDS TORONTO.

VĀCIEŠI RAKSTA PAR MUMS

Plašāks un mums labvēlīgs raksts ir bijis ievietots Dienvidvācijas izplatītajā laikrakstā „Stuttgarter Nachrichten"; pie tam tā autors ir vācietis.

Rakstā teikts, ka 1944. gada oktobrī, kad k r i e v u armija tuvojusies Baltijas valstīm, sākusies inteliģences masu bēgšana uz rietumiem. Tā, piemēram, trimdā devusies puse Rīgas universitātes mācības spēku un studentu. Pašlaik vairāk nekā 100 tūkst. latviešu dzīvojot brīvajā pasaulē, no tiem 10.000 Rietumvācijā.

Sestdienās un svētdienās latviešu bērni savās papildu skolās mācoties latviešu valodu, vēsturi un kultūru. Rietumvācijā esot 25 latviešu papildskolas, kuras apmeklējot 205 bērni.

Raksta autors stāsta par Minsteres ģimnazijas vēsturi un jauno celtni tās vajadzībām. Ģimnazija iesākusi ar 39 skolēniem, tagad to esot jau 80 un, spriežot pēc pieteikšanās, nākamā gadā tai būšot jau 100 skolēnu (raksts ir sacerēts pirms jaunā mācības gada sākšanās Vācijas skolās). Ģimnazijas audzēkņi nākot ne tikai no Vācijas, bet arī Francijas, Zviedrijas un Holandes, bet viens pat no Sav. Valstīm. Skolēnu skaits atsevišķās klasēs esot mazs, bet tas esot labi: skolēniem vienmēr esot kārtīgi jāsagatavo uzdevumi, jo tos izsaucot katru stundu.

Tālāk seko sevišķi atzinīgi vārdi. Raksta autors pasvītro, ka tikai liela ideālisma apgarotas personas varējušas strādāt skolotāju darbu šīs skolas pastāvēšanas pirmajos gados — sakarā ar skolas uzturēšanas materiālajām grūtībām. Arī tagad, kaut arī Vācijas valdība esot atzinusi Minsteres ģimnaziju, un pēdējā esot daudz labāk nostādīta, tā varot pastāvēt tikai ar latviešu ziedojumiem no visām brīvās pasaules malām. Autors izsaka savu izbrīnu par lielo bibliotēku, kuŗa aptverot 15.000 sējumu visdažādāko zinātņu un daiļliteratūras nozarēs („Staunenswert grosse Buecherei").

Raksta beigās autors stāsta par savu sarunu ar pulkvedi V. Janumu, par to, cik grūti mazai, visā pasaulē izkaisītai tautai saglabāt savas nacionālās kultūras īpatnības un sniegt tās tālāk nākamajām paaudzēm. Autors citē pulkveža Januma vārdus, ka to spējot tikai tauta, kuŗa neesot zaudējusi ticību un cerību uz atgriešanos dzimtenē.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss ....
Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

ĀRĀ NO PILSĒTAS MŪRIEM

Moto:

Ceriņi kad dārzos plaukst,
Ārā nav vairs dikti aukst.
Tad, kad dabas krūts tev sauc...
Sēdies autiņā un laukā brauc!

(Kāda makšķernieka dzejojums pēc Vecā Indriķa norādījumiem).

Šīs rindas, droši vien, neizpelnīsies kultūrālu iestādījumu atzinību, bet tās nevienam pāri nedara. Kritiķi tās neapcerēs 324081 vārdā, jo autos nepiederot to vecāko jauniešu izlasei, kas ar abstrakto bomi rokā cenšas nogārdīt to, kas gadu simtus cienījamos tautiešus itin labi ir turējis kopā.

Tas pats autors piesūtījis arī otru daiļdarbu:

Zivs —
Auksts,
Maza
Balta
Pelīte —
Karsta.
Netici?
Palasi
Avīzi!

Te nu gan nepieciešami mazi komentāri. Zivs nemaz nav tik auksta. Viens otrs vecītis, kas saņēmis aicinājumu atbalstīt Toronto latviešu nama celšanu ar savu dālderi, ir vēl aukstāks.

Baltās pelītes, uz kurām, pēc nepārbaudītām ziņām, labi ķeroties sakeri, nemaz nav tik karstas. Viens Toronto latviešu etniskās grupas pārstāvis pagājušā nedēļā ēsot rafinētā veidā mēģinājis izjaukt savas laulātās draudzenes organizēto dāmu kafijas partiju. Sarīkojumā, kuŗā nav iz ozēta neviena mākslinieka glezna, bet tikai dzerta kafija, laundaris - virs palaidis vaļā sešas baltas pelītes. Šo akciju reālizēt vinu pamudinājuši neparlamentāriski izteicieni ,ko god. sievas kundze lietojusi publiski, lai grautu sava laulātā drauga - makšķernieka labo slavu.

Rezultāti bijuši neparedzēti. Kundze pasaukusi 4½ gadu veco kaķi Minku, kas bez kādas pānikas apēdis visas sešas pelītes. Tagad gan Minka katēgoriski atsakoties ēst konservētās zivju filejas. Pelītes esot vairāk vitamīnu, tās saturot mazāk cholesterola un vispār esot garšīgākas.

Makšķerniekiem, kas dodas laukā no pilsētas mūriem, pirms autiņa iedarbināšanas gan būtu jāzina, uz kuŗu pusi braukt.

Esmu vairākkārt norādījis, ka nav nekāda liela jēga braukt simtiem jūdžu tālu cerībā, ka tur baltais cilvēks vēl nav spēris savu kāju. Arī ziemeļos ir ezeri un citi mazāki ūdeņi, kur zivis pat ar lūgšanos neķeras pie āķa.

Ļoti svarīgi ir pazīt izvēlēto makšķerēšanas vietu. Informāciju var iegūt no iedzimtajiem. Piedzīvojuši makšķernieki labi zina, ka ar stikla krellēm vai spoguļīšiem vietējos vairs nevar piekukuļot. Profesionālie tādēļ ņem līdzi iespaidīgākus kukuļus: kapt. Morgana brokasta sulu vai arī grāfa Smirnova kaloriju ūdeni.

Es zinu gadījumu, kas nav turams noslēpumā, jo var pat vienam otram profesionālam šovasar noderēt.

Gadījums noticis pagājušā vasarā. Mūsu draugs skaistā ezera krastā uzdūries virsū vecītim. Akciju sācis ļoti uzmanīgi, jo pat iedzimtie labprāt nerāda tās labās vietas.

Cienājis vecīti ar kaviāra maisziņām, latviešu beķeru kūkām, Morganu un Smirnovu.

Kad viss bijis notiesāts un iztukšots, tā garām ejot ieprasījies večukam:

„Saki man, draugs, kur te visslabākā makšķerēšana?"

Vecītis noklepojies un tad atbildējis:

„I don't know. I am not a stupid angler, I am a farmer."

Mans ieteikums ir — pētiet ūdeņus paši. Ja četrās nedēļas nogalēs ezerā pludiņš nav pat pakustējies, tad varat mierīgi teikt: „Šajā dīķī zivju nav!"

Un jums nemaz nav jābūt ne dusmīgam, ne bēdīgam, jo četras nedēļas nogales esat pavadījuši laukā no pilsētas mūriem.

A. Pelēkais

ELIZABETE, N. J.

(Pārnesums no 5. lpp.)

Loterijā M. Krauzes - Krūmiņas gleznu „Puķes" laimēja Br. Gutmane, bet H. Špechta gleznu „Ziemas aina" laimēja G. Millers. Tautisko lelli gatavoja un dāvināja A. Bača, bez tam bija daudz citu vērtīgu rokdarbu un dāvanu, bet vecākā rokdarbniece — dāvinātāja bija 86 gadus vecā Mīle Berķe ar tamborētām sedziņām. Lelli laimēja L. Štemmere. Vakara saimnieks bija H. Špechts, bet saimniece A. Neimane.

Čaklākie ziedojumu vācēji A. Mednis, V. Neimanis, G. Millers, M. Gabliks un V. Lejnieks.

Sarīkojums beidzās ar sāviesīgu vakaru, kur dejas spēlēja „Bill Banit" deju orkestris. Vakars bija ļoti labi apmeklēts, ap 190 viesu, un tas dos apm. $ 600.- draudzes Nekustama īpašuma fondam par labu. Sarīkojums izdevies lieliski. Visiem rīkotāju sirsnīgākā pateicība par vakara labo izdošanos.

Draudzes loc. Jānis Preimanis cietis nelaimes gadījumā: strādājot darba vietā, zaudējis kreisajai rokai rādītāja pirkstu.

Ņubransvika, N. J.

A. Lielmanis 141 Green str. Somerset, N.J. 13 maijā savā darba vietā smagi cietis nelaimes gadījumā Ņubransvikā, j o, izceļoties ugunsgrēkam (nenoskaidrotu iemeslu dēļ sācis degt kāds ellas šķidinātājs) viņa ķermenis smagi apdedzis.

R. Lielmanis pašreiz ārstējas Midlesex slimnīcā Ņubransvikā, viņa stāvoklis ļoti nopietns. Cietušajam skumst līdz piederīgie, radi, draugi un paziņas. Vislabākie vēlējumi nelaimīgajam pārvarēt stiprās ciešanas.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave., Toronto.

TIKAI 1 JŪDZI NO SLAVENĀ MUSKOKA SAND INN KŪRORTA, PIE MUSKOKA ezera

100 akru farma ar pieeju pie ezera. Ļoti laba peldvieta.

Ūdenssporta cienītājiem un makšķerniekiem tā ir ideāla vieta.

FARMĀ ir iestādītas ap 8.000 priedītes, kas jau labi paaugušās un pēc pāris gadiem daļu varēs laist tirgū. 4 gadus jauna dzīvojamā ēka ar 8 istabām un visām labierīcībām. Pie tam mājā ir iebūvēta ĪSTA P I R T S. Bez tam vēl viena mazāka saimniecības ēka. Par visu šo īpašumu prasa $ 9.900,-

Kamēr vēl nav pārdots, tuvākai informācijai zvaniet

V. M U K T A M LE 5-4455 vai RO 7-6582, Toronto.

☆

$ 5.500,- PILNA CENA 10 AKRIEM zemes — apbūves gabalam 22 jūdzes no Toronto, tuvu 11. šosejai. Iemaksa $ 1.500,-. Par atlikumu izdevīga obligācija.

Zvanīt J. VEISAM LE 5-4455.

☆

$ 7.500,- PILNA CENA 10 AKRU zemes gabalam. Puse laba dārza — aramzeme, puse lieliem lapu kokiem un skaista vieta mājas celšanai. Izdevīga vieta biteniekam vai augļkopībai — ābeļdārzam. Tikai 12 jūdzes no Vestonas (Toronto).

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt J. VEISAM LE 5-4455.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. 2. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

TORONTO LATVIEŠU YMCA's JAUNATNE IZCINA DRAUDZĪBAS VAIROGU

Jau vairākus gadus katru pavasari ziedu laikā Niagarā tiekas latviešu jaunatnes basketbolisti, lai cīnītos par Niagaras Draudzības vairogu. Pagājušā gadā vairogu ieguva Toronto DV jaunatne. Šā gada turnīrā piedalījās Toronto DV, Niagara un Toronto Latviešu YMCA. Gaidītās ASV vienības neieradās. Pārliecinošu uzvaru svinēja YMCA, kas uzvarēja pārējās vienības un ieguva „Draudzības vairogu". Kanadas jaunatnes meistars — YMCA uzvarēja DV ar 85:49.

YMCA'ā spēlēja: V. Kauliņš — 19, J. Aboliņš — 28, A. Liepa — 18, P. Akers — 8 un E. Pilskalnietis — 12.

YMCA uzvarēja Niagaru ar 98: 41. Punktus ieguva: Kauliņš — 30, E. Pilskalnietis — 17, P. Akers — 20, J. Aboliņš — 11 un A. Liepa — 19.

Niagara, kas palika otrā vietā, uzvarēja DV ar 54:49.

Niagaras vienībā spēlēja: A. Skalde — 17, P. Šteinbachs — 8, E. Xteinbachs — 11, J. Grnbergs, V. Celms — 4 un J. Liģeris — 12.

DV: T. Ozoliņš — 14, J. Bramanis — 8, V. Treiguts — 10, P. Prīverts — 2, J. Innus — 2, A. Loze — 4,, E. Lukuovskis — 2 un E. Sproģis — 7.

Ņujorkas latviešu sporta biedrības jaunatne — Filadelfijas DV jaunatne.

Jaunatnes basketbola meistarībā piedalījās divas vienības: Ņujorkas latviešu sporta biedrība un Filadelfijas DV. Ņujorka pieveica Filadelfiju ar augstu — 70:21 rezultātu, puslaiks — 29:5. Kaut Ņujorkai šī bija tikai otrā atklātā spēle, tā uzrādīja jau it krietnu basketbolu. Ņujorkai īsti teicams ir U. Jansons, kas ieguva 21 punktu, augumā gaŗais A. Griķītis ieguva 18 punktus un A. Ranķis 12 punktus. Filadelfijai šī bija pirmā spēle, un vienībai vēl daudz darba priekšā. Ņujorkā vēl spēlēja: A. Bērziņš — 9, J. Upmalis — 5, M. Goba — 3 un J. Miemis — 2. Filadelfijai: U. Ūdris — 4, J. Zudans — 4, A. Anuzis — 2 un I. Brolis — 2.

VIRIEŠU VOLEJBOLS

Filadelfijas DV uzvar Sirakūzas

Filadelfijas DV nespēja nopietni pretoties labi spēlējošai Sirakūzu vienībai un zaudēja divos setos ar 2:15 un 2:15.

Vilimantikas Zemgale — Ņujorkas latv. sporta biedrība

Liekas, ka Ņujorka vēl nav savā labākā formā, un tai bija nopietni jāsaņemas, lai uzvarētu Zemgali. Rezultāts: 15:9, 15:9.

Zemgale uzvarēja Filadelfijas DV ar 15:10 un 15:10, iegūstot 3. vietu.

Ņujorkas latviešu sporta biedrības finālā uzvar Sirakūzas.

Finālā tikās ilggadīgais AP meistars — Ņujorkas Latviešu sporta biedrība ar Sirakūzām. Sirakūzas spēlēja ļoti labi, labi bloki un gremdes, un ņujorkiešiem bija krietni jācīnās par uzvaru. Rezultāts: 15:7, 15:12 un 15:0. Ņujorkai spēlēja: V. Grīnvalds, S. Zmuidiņš, G. Znotiņš, O. Tamužs, H. Meilands, A. Ezergailis, G. Ozolnieks un A. Bārs. Sirakūzām M. Stūrans, J. Mūrnieks, A. Bogdanovs, I. Bičevskis, A. Ubāns un A. Rubulis.

SIEVIEŠU VOLEJBOLS

Vašingtonas Siguldas „A" vienība — Siguldas „B" vienība.

„A" vienība uzvarēja „B" vienību viegli ar 15:2 un 15:4.

Ņudzersijas Kursa — Filadelfija

Pirmo setu uzvarēja Filadelfija ar 15:5, bet otrā setā Kursa, labi servējot un spēlējot vēl daudz labāk, uzvarēja ar 15:9; arī trešais sets bija veiksmīgāks Kursai, un tā uzvarēja ar 15:10.

Siguldas „B" — Filadelfija.

Sacenšoties par trešo vietu, Siguldas vienība pārsteidzoši uzvarēja Filadelfiju ar: 15:12 un 15: 13. Sigulda: I. Plavniece, R. Ozoliņa, A. Hole, A. Šturāne, E. Āboliņa, E. Tālmane, I. Rinka. Filadelfija: I. Lemkina, I. Mortone, A. Dzelzkalēja, I. Strazde, A. Staņislava, V. Ozola un E. Pērkone.

Siguldas „A" vienība uzvar finālā Kursu

Labi spēlējošā Sigulda viegli uzvarēja finālā Kursu ar 15:10 un 15:1. Meistarvienībā spēlēja: A. Dzenīte, I. Paza, R. Finlejsone, Z. Lēmane, G. Ziemele - Veskimets un V. Emersone. Kursai: V. Gablika, D. Mindere, M. Pauliņa, V. Pētersone, I. Sama un L. Pakule.

ABSTRAKTĀ MĀKSLA UN PUBLIKA

(Pārnesums no 3. lpp.)

kādā veidā mēs to arī visi spējam parādīt. Bet mēs gribam, lai mākslinieks savu pārdzīvojumu parāda veidā, kas ir pāri caurmēra cilvēka spējām. Ja šo spēju nav, un tomēr savu pārdzīvojumu rāda publikai, tad taču zūd māksliniekā esmes jēga; zūd viņa nozīme kādas tautas, vai vispār cilvēces kultūras veidošanā.

Kā jau teicu, mēs pieņemam abstrakto mākslu, arī tos māksliniekus, kas lēkā ap ēzeļiem, lai nabaga lopiņš uz turēto audeklu ar asti uzvilktu suligāku švīku. Jā, mēs pieņemam. Kāpēc?

Kāpēc šajā kontinentā gandrīz katras lielas firmas uzgaidāmās telpās ir abstrakta glezna, kāpēc šīs gleznas pērk laudis, kas nekad par mākslu nav interesējušies, kāpēc saradušies tik daudz visādu lielumu galeriju, kur dominē abstraktā māksla? Nebūsim naīvi un nepieņemsim, ka tiešām šie darbi visiem patīk. Manā uztverē ir kāda cita, psiholoģiska problēma, kas publiku dzen pieņemt visu jauno mākslā, pieņemt, ne saprast.

Ja pag. gadsimta beigās mums tagad patīkamie mākslinieki — kā Van Gogs, Gogēns, daļēji Renuars, Manet — bija neatziti, dzīvoja nožēlojamos apstākļos, tad mēs negribam, lai tāds pats liktenis piemeklē mūsu laika mākslinieku. Šo jau mirušo mākslinieku dzīves traģēdijas ir rādītas filmās, aprakstītas, patiesie notikumi pastiprināti ar izdomātiem, un mūsu laika publikā radusies kollektīva vainas sajūta pret māksliniekiem vispār. Mēs jaunos, nesaprastos mākslas novirzienus pieņemam, lai nākošās paaudzes mums nevarētu pārmest, kā mēs pārmetam iepriekšējām par savu mākslinieku nesaprašanu. Rezultātā — mēs pieņemam akli, jo baidāmies nesaprast. Viss mūsu laikmets ir vienas vienīgas bailes, un tās atspoguļojas mākslinieko — un arī publikā. Publikai ir bailes nepieņemt, vēl vairāk, bailes pateikt, ka liela daļa pašreizējo mākslinieku ir ļoti tālu no mākslas, publikai ir bailes vērtēt. Tā publika ir abstrakto mākslu nesaprazdama pieņēmusi, bet šī pieņemšana balstās uz neīstiem mākslas vērtēšanas principiem, uz kollektīvo vainas sajūtu. Un šī pieņemšana ir atbildīga par to, ka tagad par gleznām maksā tādas summas, kādas nekad agrāk māksliniekis nav saņēmis. Ir radies kaut kāds absurds prestižs, par nenobeigtāku, nesapratamāku darbu samaksāt augstāku summu. Mans saprāts liedzas attaisnot, ka par krāsu laukumiem, kur nav nekā no gleznieciības principiem — ritma, balansa, ne harmonijas, ne kustības, — par tādiem krāsu laukumiem, ko var ikviens uzvilkt uz audekla, publika ir ar mieru maksāt vairāk nekā mājas cenu! Un šādi audekli tad rodas, pēdējā laikā cenzdamies viens otru pārspēt lieluma ziņā. Šo „veikalnieku", ne mākslinieku rašanos publika ir veicinājusi un veicina vēl joprojām.

Abstraktā māksla savā būtībā ir un var būt māksla, un tā ir grūtāka nekā reālā, kuŗu mēs bieži vērtējam sentimenta ietekmē. Tādējādi abstraktā māksla ir vistīrākā, jo sentiments (kas nenovēršami individam saistās ar objektiem) abstraktajā mākslā ir izslēgts. Publikai ir jāizglītojas šajā laukā, kaut gan ir apalami pieņemt, ka publika ir tikai laji. Nē, mūslaiku publika vairs nav laji vien, jo izglītība tik strauji aug, ka to nevar ignorēt. Masas vairs nav neizglītotas, un lai mākslinieki neļaunojas, ka publika prasa, lai mākslas darbi būtu darbi, kas savā radīšanas veidā būtu virs, ne zem publikas varēšanas spējām.

Mēs nedrīkstam vienaldzīgi paiet garām tik lieliem māksliniekiem abstraktajā mākslā kā Mondrianam un viņa neo-plasticismam, vai Gabo, Pevsnera un Moora jaunradītām telpas un formas attiecībām, vai Brankuzi organiskajām skulptūrām. Mēs nedrīkstam stāvēt tikai pie bijuša, bet ir aplami pieņemt visu jauno, to nevērtējot.

Ar šo gandrīz aklo, veikalnieciško pieņemšanu, it kā gribēdami atbalstīt sava laika māksliniekus, kaut arī tos nesaprotam, mēs nodarām pāri tiem, kas tiešām ir mākslinieki. Lai abstraktā māksla varētu augt un iezīmēt mūsu laikmetu pozitīvi vēsturiskajā nākotnes vērtējumā, publikas pienākums būtu vairāk izvērtēt, neļaujot visādiem ekstrēmistiem, dēku meklētājiem aizēnot īstos māksliniekus un mākslas vērtības.

DV CENTRĀLĀS VALDES SĒDE ZVIEDRIJĀ

DV CV prezidijs 8. un 9. jūnijā, Göteborg C, Kungsportsavenyen 1, tel. 172860, DV Zviedrijas valdes izkārtojumā sasauc DV Centrālās valdes sēdi. Sēdes sākums — 8. jūnijā, pl. 10. Darba kārtībā: Iepriekšējās valdes sēdes protokola pieņemšana, valdes locekļu un zemju valžu ziņojumi, Nozaru vadītāju, referentu ziņojumi, Komūnistu propaganda DV organizācijas graušanā un DV nostāja iepretī tai, Informācijas darba uzdevumi, Izdevums DV 20 gados un tā reālizācija, Invalidu nama fonds un Bērzaine, DV mēneša raksts, Budžets, Dažādi jautājumi.

KALAMAZŪ

DV apvienības sporta kopa Imanta rīko 1. jūnijā vidējo valstu jaunatnes meistarsacīkšu finālspēles sieviešu volejbolā un vīriešu basketbolā. Sacensības basketbolā sāksies plkst. 10 no rīta Portage vidusskolas vingrotavā, bet volejbolā — plkst. 1,30 p. p. YWCA's telpās. Rīkotāji lūdz pieteikt uzvarētāju apbalvošanai ziedojumus. Sacensību vaditājs ir O. Ragainis.

ŠACHS

Tikko publicētajā ASV šacha federācijas vērtējumu sarakstā atrodami 40 latviešu šachistu vārdi. Sarakstā gan iztrūkst mūsu meistaru E. Zemgaļa, J. Kalmes, L. Dreiberga un citu vārdi, bet tas norāda, ka pēdējā gada ceturksnī šie šachisti nav aktīvi piedalījušies turnīrā.

Kā trīs labākie šachisti ASV uzrādīti R. Pišers, S. Reševskis un P. Benko. Šajā pašā senioru meistaru klasē ieskaitīts arī Ed. mārs Mednis ar 2430 punktiem.

Meistaru klasē iedalīti trīs latvieši: Jānis Tums (2307), Augusts Raņķis (2261) un Ivars Dālbergs (2233).

Ekspertu klasē redzami šādi šachisti: Dž. Meijers (2190), E. Kārkliņš (2150), V. Pūpols (2126), O. Celle (2102), J. Pamiljens (2097), G. Znotiņš (2094), A. Liepnieks (2071), A. Sildmets (2056), A. Staklis (2036), V. Segliņš (2032), H. Cimermanis (2025), L. Gaigals (2017) un E. Leitis (2004).

A klasē: A. Menģelis (1996), G. Baumanis (1977), A. Zāģeris (1938), J. Zvērs (1919), E. Oliņš (1915), V. Bērzzariņš (1912), A. Eglītis (1903), I. Erkmanis(1902), V. Ezeriņš (1896), A. Kārkliņš (1872), K. Ādams (1867), A. Freibergs (1861), J. Salna (1852), V. Smits (1845), O. Stumbrs (1815), E. Rožkalns (1815) un E. Rudzītis (1814).

B klasē: A. Ozols (1796), G. Zvaigzne (1786), V. Liepaskalns (1784) un O. Melstrads (1631).

C klasē iedalīti 2 latviešu šachisti: G. Iesalnieks (1502) un B. Uzgalis (1429). V. S.

PĒC ILGAS ATŠĶIRTĪBAS MĀMUĻA SATIEKAS AR MEITU

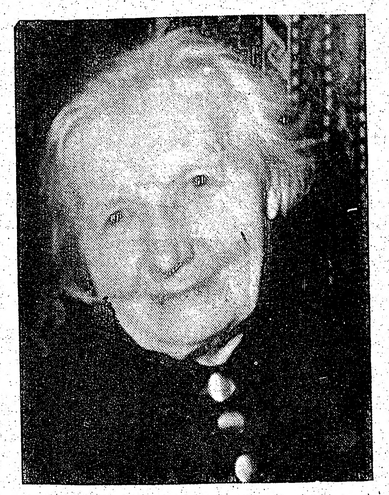

Helēna Breņķe, 73 g. v. bijusā Grašu pagasta Putniņu māju saimniece, 11. maijā no Latvijas ieradās Elizabetē pie savas meitas Mirdzas un znota Edgara Strausa viņu mājā. Bija ļoti priecīga un sirsnīga atkalredzēšanās pēc 19 šķirtiem gadiem.

H. Breņķei divu gadu laikā pēc triju reižu noraidīšanas ceturto reizi laimējies dabūt izbraukšanas atļauju, tā ka varējusi Latviju atstāt 5. maijā, dodoties vispirms uz Maskavu, pa dzelzceļu (biļete maksājusi 12 rubļus). Bijusi apmetusies uz Tūristu viesnīcā Maskavā, kur bijis ērti un labi. Vispirms ar Padomju Savienības lidmašīnu lidojusi uz Kopenhāgenu, kur pārsēdusies Skandināvijas satiksmes lidmašīnā lidojumam uz Ņujorku. Maskavu atstājusi 11. maija rītā un tai pašā dienā, plkst. 6.09 ielidojusi Aidlvaildes lidlaukā, N. Y. Ceļa biļete Maskava — Ņujorka, ieskaitot uztuŗu, maksājusi 320.00 rubļu. Māti lidlaukā sagaidīja meita Mirdza ar savu vīru Edgaru Strausu.

H. Breņķe ar 5 gadu veco dēlu meitu 1949. g. 25. martā izsūtīta uz Sibiriju un nometināta Amūras apgabalā Zejas rajonā, kur strādājusi kolchozā, pašai bijusi sava maza mājiņa un gotiņa. Pēc 7 gadiem, kad atkal devusies atpakaļ uz Latviju, mājiņu pārdevusi par 2 maisiem kviešu. No Amūras apgabala līdz Latvijai ceļā pavadījusi 10 dienas, Latvijā uz dzīvi apmetusies Baldones rajonā, kur dēls strādājis meža darbos un ar savu ģimeni palicis dzīvot savā mazā mājiņā.

H. Breņķe sūta mīļus un sirsnīgus sveicienus saviem radiem un paziņām šai kontinentā. H. Breņķi viņas tagadējā dzīves vietā 19. maijā apsveica Elizabetes-Ņuarkas latviešu ev. lut. draudzes pārstāvji — dāmu komitejas pr-ce T. Krūmiņa un pad. loc. E. Krūmiņš.

Atbraucējai vislabākie vēlējumi jaunajos apstākļos. V. N.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

2. jūnijā pl. 3,30 Vasarsvētku dievkalpojums. Svētdienas skola.

9. jūnijā plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skolas noslēgums ar izbraukumu uz Sidraberi.

16. jūnijā plkst. 3 Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

26. jūnijā plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

30. jūnijā jaunatnes iesvētes dievkalpojums plkst. 11. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

2. jūnijā plkst. 2 p. p. Trisvienības baznīcā Vasarsvētku dievkalpojums.

9. jūnijā plkst. 2 p p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

2. jūnijā plkst. 2,30 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums.

15. jūnijā — sestdienā — plkst. 8 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

Bramptonā: 16. jūnijā plkst. 1,30 p. p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

2. jūnijā, plkst. 11 pr.p. Vasarsvētku dievkalpojums; dziedās svētdienas skolas bērni; svētdienas skolas mācības gada noslēguma akts baznīcas apakšējās telpās.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

16. jūnijā plkst. 3,30 p.p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums; dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

2. jūnijā plkst. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKŪVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

2. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 3 p. p. Kitsilāno baznīcā. Dziesmu lapiņas. Iesvētes mācība.

30. jūnijā plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Iesvētes mācība.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

2. jūnijā plkst. 1.30 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums.

9. jūnijā plkstn 1.30 p.p. dievkalpojums.

16. jūnijā plkst. 1.30 p.p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā (Māc. K. Raudsepp's).

23. jūnijā un 30. jūnijā dievkalpojumu nebūs.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

2. jūnijā plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē Vasarsvētku un Tērvetes atklāšanas dievkalpojums.

15. jūnijā plkst. 7 vak. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums Montreālā, Presbiteriāņu baznīcā — Hutchison un St. Viateur ielu stūrī.

30. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Tērvetē.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.